

CEIP PLURILINGÜE FROEBEL

PROGRAMACIÓN 4º CURSO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CURSO 2022-23

Índice

1.CONTEXTUALIZACIÓN	4
2.INTRODUCCIÓN	5
3.OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES E MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE	6
3.1.ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS	12
3.2.ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS	33
3.3.ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	68
3.4.ÁREA DE MATEMÁTICAS	120
3.5.ÁREA DE LINGUA ESTRANXEIRA – INGLÉS	150
3.6.ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA	178
3.7.ÁREA DE RELIXIÓN	213
3.8.ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	225
3.9.ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA	250
3.10.ÁREA DE EDUCACIÓN MUSICAL	272
3.11.ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA	319
3.12.ÁREA DE LIBRE CONFIGURACIÓN	380
4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA, CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS CLAVE COMO ELEMENTO ORGANIZADOR	381
4.1.MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	381
4.2. POSIBLES ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA	383
5.MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	384
5.1.ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN	385
6.AVALIACIÓN	384

6.1.PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN.....	386
6.2.CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	391
6.3.AVALIACIÓN INICIAL.....	393
6.4.AVALIACIÓN DA PROPIA PROGRAMACIÓN.....	393
7.EDUCACIÓN EN VALORES.....	395
8.ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR.....	395
9.ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC.....	397
10.ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.....	398
11.ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO.....	398
12.ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	399

1. CONTEXTUALIZACIÓN

O nivel de 4º de Educación Primaria do Ceip. Plurilingüe Froebel conta este curso con un grupo de 23 alumnos e alumnas.

- O grupo presenta distintos niveis de traballo, si ben podemos dicir que os 23 seguen o ritmo normal do curso aínda que a diferentes ritmos.
  - Neste curso hai alumnos e alumnas que requiren medidas de atención a diversidade. Os problemas resúmense en:
    - 2 alumnos con dificultades de aprendizaxe, (na expresión escrita, cálculo mental, razoamento matemático, comprensión lectora)
    - 2 alumnos con necesidade de reeducación logopédica
- Diferentes alumnos con problemas na motricidade fina.

Todos os alumnos teñen o castelán como lingua materna, polo que na aula predomina na comunicación, mentres o Galego solo o empregan en Ciencias Sociais, Naturais, Galego e Música. Traballaremos para conquistar que tamén o empreguen nos momentos de lecer .

No seu desenvolvemento cognitivo o alumnado atópase no período de operacións concretas no que prima sobre todo a manipulación como método de achegamento e descubrimento da realidade; é por iso esencial utilizar a actividade como estratexia de coñecemento.

Un elemento esencial é o desenvolvemento da linguaxe que lle permitirá ir estruturando o pensamento.

O dominio da realidade posibilitará ir superando o pensamento sincrético e analóxico para achegármolos cada vez máis ao pensamento abstracto, para adquirir desta maneira unha intelixencia lóxica. Neste achegamento á realidade presentan unha gran curiosidade en todos os ámbitos.

No desenvolvemento motor teñen un gran dominio da motricidade grosa, dos desprazamentos e da marcha e durante este curso desenvolverán os aspectos relacionados coa motricidade fina, a lateralidade e o seu esquema corporal.

No desenvolvemento emocional abandonan o egocentrismo da etapa anterior e van descubrindo ao outro e desenvolvendo sentimentos de empatía, tolerancia e respecto, que lles permitirán dominar os hábitos sociais básicos e as normas de convivencia.

O alumnado deste nivel vive nunha zona urbana e a maioría veñen ao centro camiñando. As familias son de 4 membros como promedio. A maior parte dos pais/nais traballan no sector terciario.

1. INTRODUCCIÓN

O modelo de educación desta escola está baseado na solidariedade, tolerancia e respecto a todo tipo de crenza e opinión, na colaboración e participación da comunidade educativa e no desenvolvemento de valores que favorezan a liberdade persoal, a responsabilidade e a cidadanía democrática.

Trataremos de que os nosos alumnos e as nosas alumnas sexan persoas capaces de emprender iniciativas, elaborar criterios propios e interpretar e expresar as súas experiencias.

Para a programación deste curso tivemos en conta os obxectivos do centro para este curso:

- Coñecer e apreciar os valores e normas de convivencia, respectar os dereitos humanos, as diversas culturas, relixións, etc, e adquirir habilidades para a prevención e resolución pacífica de conflitos.
- Potenciar a mellora da competencia en comunicación lingüística do alumnado en todas as linguas.
- Potenciar a responsabilidade e o esforzo valorando a realización de tarefas relacionadas coa aprendizaxe.
- Impulsar o uso dos recursos tecnolóxicos da escola nos diferentes ámbitos.
- Fomentar o coñecemento, valoración e respecto da contorna natural, social e cultural.
- Favorecer a implantación da Comunidade Educativa e doutras entidades nas actividades lectivas e complementarias da escola.

Tamén tivemos en conta a lexislación vixente, tanto a nivel estatal: Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación, derogada parcialmente pola Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa e [Real Decreto 126/2014, de 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico da educación primaria](#); como ao nivel da nosa Comunidade autónoma: [Decreto 105/2014, de 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade autónoma de Galicia](#).

Este documento ten un carácter aberto e flexible, permitindo introducir nel, en calquera momento, unha resposta adecuada á diversidade de aptitudes, intereses e necesidades do alumnado.

2.OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES E MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A Educación Primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza nun mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos, que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua castelá e, se a houber, a lingua cooficial da comunidade autónoma, e desenvolver hábitos de lectura.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas, e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser capaces de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, das ciencias sociais, da xeografía, da historia e da cultura.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

l) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas, e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

m) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o dos outros, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

n) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar xeitos de comportamento que favorezan o seu coidado.

ñ) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas.

o) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

CONCRECIÓNS DOS OBXECTIVOS PARA CUARTO CURSO

A)

- Solicitar a quenda de palabra para falar ao resto dos rapaces da aula e respectar ao compañeiro ou adulto que estea a falar.
- Practicar as normas de saúdo, despedida, peticións, agradecementos, ...
- Practicar a axuda e a solidariedade entre compañeiros en xogos e no manexo do material.
- Respectar as diferenzas de relixión, nacionalidade, raza, capacidade e condición social ou económica entre os membros da aula.

B)

- Rematar axeitadamente as tarefas propostas na aula (traballo individual), así como realizar no ámbito familiar tarefas complementarias.
- Iniciar hábitos de estudo diario.
- Realizar traballos cooperativos, onde se integren por igual todos os membros en aportacións e responsabilidade.

C)

- Realizar actividades onde se desenvolva a empatía.

- Coñecer as manifestacións e consecuencias das emocións negativas e tentar cambialas por positivas entre todos.
- Coñecer e practicar as distintas habilidades de comunicación.
- Resolver entre todos os compoñentes da aula situacións hipotéticas ou reais de resolución de conflitos mediante o emprego do diálogo e da negociación.

D)

- Afianzar o concepto de diversidade entre culturas, razas, sexo e capacidades, levando á práctica da aula a integración de todo o alumnado.
- Comprender como unha riqueza a interculturalidade, onde todos nos vemos beneficiados pola amplitude de costumes, linguas,...

E)

- Expresar con dicción e pronunciación correctas ideas, opinións, sentimentos, ...
- Seguir unha orde lóxica na exposición de ideas tanto a nivel oral como escrito, cun vocabulario axeitado.
- Comprender a idea principal de diferentes textos (contos, folletos informativos, anuncios, receitas, noticias).
- Participar en diferentes situacións comunicativas.
- Ler en voz alta parágrafos enteiros sen ningún atranco.
- Producir textos sinxelos a nivel oral e escrito seguindo pautas ou modelos, coa a ortografía correspondente e presentación clara e ordenada.
- Realizar dramatizacións de xeito individual ou colectivo de breves textos literarios.
- Gozar con textos literarios de tradición oral.
- Utilizar de maneira autónoma a biblioteca do centro.

F)

- Comprender mensaxes orais con instrucións e peticións, para realizar tarefas dentro e fóra da aula.

- Expresarse de xeito oral e escrito con frases curtas, manifestando posesión, preferencia e habilidade.

G)

- Coñecer e utilizar numeración dos números de máis de seis cifras.
- Coñecer a numeración romana.
- Utilizar os números ordinais.
- Realizar descomposición e composición dos números estudados.
- Realizar as operacións de suma, resta, multiplicación e división.
- Resolver problemas de suma, resta, multiplicación e división con datos obtidos da vida cotiá.
- Traballar as fraccións.
- Coñecer os números decimais e o valor da súa posición.
- Traballar cambios e rotacións dos corpos no espazo e as simetrías (estructuración espacial).

H)

- Coñecer aspectos básicos das Ciencias naturais: o funcionamento dos principais órganos do corpo humano, os factores que desencadenan as enfermidades e os cuidados que temos que ter para manter a nosa saúde.
- Coñecer a distinción entre seres vivos e seres inertes. Clasificar aos seres vivos e identificar as súas funcións vitais.
- Coñecer algunhas fontes de enerxía (especialmente auga e vento en Galicia) e manexar aparellos e máquinas de uso cotiá- entre eles o ordenador-.
- Coñecer aspectos básicos das Ciencias sociais,: o Sistema Solar; saber como se producen as diferenzas día/noite e as estacións; identificar fenómenos atmosféricos (nubes, precipitacións) e interpretar mapas sinxelos do tempo de Galicia; localizar os principais elementos do relevo galego (ríos, vales, montañas, costas); identificar restos históricos en

Galicia da Prehistoria e a Idade Antiga; coñecer e valorar o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico da contorna próxima.

I)

- Afianzarse no uso das TIC para obter información, utilizando dunha forma guiada a busca por Internet.
- Realizar traballos básicos utilizando o procesador de textos.

J)

- Diferenciar e recoñecer diversas texturas, liñas, formas e cores nas composicións artísticas.
- Relacionar artistas coas súas obras máis representativas.
- Utilizar materiais, instrumentos e técnicas adecuados para alcanzar un produto artístico: lapis de cores, témperas, rotuladores, acuarelas, sombreados, recorte, picados, pegado, colaxe,...
- Utilizar as TIC para buscar documentación e material para elaborar as súas creacións.

K)

- Valorar os hábitos de hixiene e aplicar actuacións para a prevención de enfermidades habituais (carie, catarro, obesidade,...)
- Diferenciar alimentación equilibrada e non equilibrada para previr problemas alimenticios.
- Planificar actividades de ocio que inclúan exercicio físico e valorar a súa importancia para unha vida saudable.

L)

- Identificar os animais máis próximos aos seres humanos e coñecer e aplicar hábitos para o seu coidado.
- Valorar a importancia dos animais dos que obtemos alimentos e diversos produtos (pel, la, etc.)
- Amosar condutas de respecto e coidado dos animais que nos arrodean e dos hábitats máis próximos (mar, bosque,...).

M)

- Ser quen de expresar con claridade os seus sentimentos, necesidades e dereitos, respectando os dos demais.
- Empregar unha linguaxe positiva.
- Ofrecer e recibir axuda de calquera compañeiro/a.
- Realizar tarefas colaborativas en equipos onde estean integrantes de diferente sexo.

N)

- Identificar e utilizar os principais sinais viarios que o rodean: pasos de peóns, semáforos, algúns sinais informativos.
- Valorar a importancia do cinto de seguridade e utilízalo.
- Coñecer as actitudes responsables e diferenciar as das actuacións imprudentes ou temerarias, as cales deben rexeitarse.
- Utilizar responsablemente os vehículos que conduce (bicis, patíns, ...)

O)

- Identificar algúns restos históricos da contorna e recoñecer a importancia da súa conservación.
- Valorar a diversidade cultural, social, lingüística de Galicia con respecto ás outras CC.AA.
- Apreciar, valorar e respectar o patrimonio cultural, histórico e artístico da contorna, e asumir responsabilidades para a súa conservación e mellora.
- Coñecer e valorar algún personaxe importante da cultura e sociedade galega.

3.1. ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS

A área de Ciencias naturais ten como finalidade que os rapaces sexan quen de coñecer aos seres vivos e, dentro deles, o propio ser humano e o seu medio natural para contribuír á súa mellora e conservación. É dicir, a área tenta proporcionar recursos para coñecer o contorno cotiá, para aprender a vivilo, respectándoo, conservándoo e transformándoo para melloralo.

Esta área contribúe a acadar as competencias clave seguintes: comunicación lingüística, competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, competencia dixital, aprender a aprender, competencia social e cidadá, sentido de iniciativa e espírito emprendedor e conciencia e expresións culturais.

1º TRIMESTRE

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	CUAR TO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp etenci a clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
<ul style="list-style-type: none"> -Buscar, seleccionar e organizar a información e comunicar os resultados oralmente e por escrito. -Presentar os traballos de xeito ordenado e limpo, tanto en soporte dixital como en papel. -Traballar de xeito autónomo. -Ter a iniciativa na toma de decisións. -Empregar documentos escritos, imaxes e gráficos. -Reflexionar sobre o traballo feito. -Ter as estratexias para seguir aprendendo. 	B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados. B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel. B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión). B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.	B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	CAA CCL CMCC T CSIEE
			CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	CCL CMCC T CD
			CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCC T CSIEE
			CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	CAA CMCC T CD
			CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	CAA CMCC T
<ul style="list-style-type: none"> -Establecer conxecturas sobre problemas da súa contorna. -Observar para obter unha información. 	B1.5. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	CAA CMCC T CSIEE

-Empregar o vocabulario adecuado.			CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	CMCC T CCL
-Utilizar estratexias para o traballo individual e en equipo. -Resolver os conflitos de xeito pacífico. -Usar axeitadamente o vocabulario referido aos contidos tratados.	B1.6. O traballo cooperativo. B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCC T CSC CSIEE
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Comp etenci a clave
Observar, identificar e recoñecer as características principais dos animais da súa contorna, empregando criterios científicos.	B3.1. Diferenza entre seres vivos e inertes. B3.2. Identificación de animais e de plantas como seres vivos. B3.3. Identificación e clasificación de rochas a partir de características observables. B3.4. Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. B3.5 Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables.	B3.1. Identificar e clasificar, con criterios científicos, animais, plantas e rochas do seu contorno próximo, recoñecendo as súas características principais, buscando información en fontes variadas.	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	CMCC T
			CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	CMCC T
			CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	CMCC T CAA

	<p>B3.6 Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgúns especies existentes en Galicia.</p> <p>B3.7. Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.</p> <p>B3.8. Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación.</p>		<p>CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.</p>	<p>CMCC T CCL</p>
<p>-Estudar e ser quen de explicar as funcións de relación, reprodución e alimentación.</p> <p>-Planificar, observar, comparar, rexistrar e comunicar empregando diferentes soportes textuais, os resultados da observación do ciclo vital.</p>	<p>B3.9. Planificación, observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. Comunicación dos resultados, empregando distintos soportes textuais.</p>	<p>B3.2. Planificar, observar e comparar, empregando os instrumentos e o material necesarios e rexistrar de forma cooperativa, algún proceso asociado ao ciclo vital dun ser vivo contrastando os rexistros propios e os dos compañeiros con información doutras fontes. Comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando soportes textuais variados.</p>	<p>CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.</p>	<p>CMCC T</p>
			<p>CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da observación do ciclo vital previamente planificado.</p>	<p>CMCC T CCL CSIEE CD</p>

2º TRIMESTRE

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
<ul style="list-style-type: none"> -Buscar, seleccionar e organizar a información e comunicar os resultados oralmente e por escrito. -Presentar os traballos de xeito ordenado e limpo, tanto en soporte dixital como en papel. -Traballar de xeito autónomo. -Ter a iniciativa na toma de decisións. -Empregar documentos escritos, imaxes e gráficos. -Reflexionar sobre o traballo feito. -Ter as estratexias para seguir aprendendo. 	<p>B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados.</p> <p>B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel.</p> <p>B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión).</p> <p>B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.</p>	<p>B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes.</p>	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	CAA CCL CMCCT CSIEE
			CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	CCL CMCCT CD
			CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCCT CSIEE
			CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	CAA CMCCT CD
			CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	CAA CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> -Establecer conxecturas sobre problemas da súa contorna. -Observar para obter unha información. 	B1.5. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	CAA CMCCT CSIEE

- Usar de forma correcta o vocabulario.			CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	CMCCT CCL
-Utilizar estratexias para o traballo individual e en equipo. -Resolver os conflitos de xeito pacífico. -Usar axeitadamente o vocabulario referido aos contidos tratados.	B1.6. O traballo cooperativo. B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCCT CSC CSIEE
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE				
-Coñecer os principais órganos vitais do corpo humano. -Recoñecer a importancia dos chamados órganos vitais do corpo. -Estudar os sentidos e recoñecer a súa importancia. -Coñecer as maneiras de coidar os sentidos.	B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento. B2.2. As funcións vitais. Importancia dos sentidos en relación co medio. Descrición do seu papel e formas para o seu coidado habitual. B2.3. Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas.	B2.1. Coñecer a morfoloxía externa do propio corpo e os órganos máis importantes para o seu funcionamento.	CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	CMCCT
			CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	CMCCT CCL
-Recoñecer as prácticas dun estilo de vida axeitado. -Adoptar hábitos de vida saudables. -Distinguir as mensaxes relativas ao coidado do corpo. -Coñecer as propias posibilidades.	B2.4. Saúde e enfermidade. B2.5. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. B2.6. Actitude crítica ante prácticas e mensaxes que non favorecen o correcto desenvolvemento da saúde. B2.7. Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros...	B2.2 Identificar e explicar as consecuencias para a saúde e o desenvolvemento persoal de determinados hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso.	CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	CMCCT CSC
			CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais.	CSC CSIEE

<p>-Valorarse a un mesmo. -Recoñecer algunhas das causas que provocan as enfermidades máis comúns e actuar en consecuencia para a súa prevención. -Planificar as actividades que se realizan individualmente ou en grupo no tempo de lecer.</p>	<p>B2.8. Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. Valoración das súas habilidades persoais. B2.9. A relación cos demais. Toma de decisións. B2.10. A igualdade entre homes e mulleres.</p>		<p>CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.</p>	<p>CMCCT</p>
<p>-Identificación dos nutrientes máis importantes. -Coñecer os diversos sistemas para conservar os alimentos. -Estudar a dieta equilibrada. -Elaborar un menú saudable.</p>	<p>B2.11. Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. B2.12. Identificación de sistemas de conservación alimentaria. B2.13. Pirámide alimentaria. B2.14. Análise de dietas equilibradas.</p>	<p>B2.3. Deseñar un menú equilibrado para a súa idade.</p>	<p>CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.</p>	<p>CMCCT</p>
			<p>CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.</p>	<p>CMCCT</p>

3º TRIMESTRE

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
<ul style="list-style-type: none"> -Buscar, seleccionar e organizar a información e comunicar os resultados oralmente e por escrito. -Presentar os traballos de xeito ordenado e limpo, tanto en soporte dixital como en papel. -Traballar de xeito autónomo. -Ter a iniciativa na toma de decisións. -Empregar documentos escritos, imaxes e gráficos. -Reflexionar sobre o traballo feito. -Ter as estratexias para seguir aprendendo. 	B1.1. Realización de proxectos, pequenas investigacións e presentación de resultados. B1.2. Interese por coidar a presentación dos traballos en soporte dixital ou papel. B1.3. Uso das TIC de xeito cada vez máis autónomo para a busca de información e para a súa comunicación, empregando a nivel básico o tratamento de textos (titulación, formato, arquivo e recuperación dun texto, cambios, substitucións e impresión). B1.4. Seguimento dunha secuencia dada para atopar unha información en internet e noutros soportes.	B1.1. Realizar un proxecto para a obtención dun produto como resultado dun problema formulado, elaborar con autonomía documentación sobre o proceso e presentala en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	CAA CCL CMCCT CSIEE
			CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	CCL CMCCT CD
			CNB1.1.3. Manifiesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CAA CMCCT CSIEE
			CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	CAA CMCCT CD
			CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	CAA CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> -Establecer conxecturas sobre problemas da súa contorna. -Observar para obter unha información. 	B1.5. Iniciación á actividade científica.	B1.2. Establecer conxecturas de sucesos ou problemas que ocorren no seu contorno por medio da observación e obter unha información.	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	CAA CMCCT CSIEE

- Usar de forma correcta o vocabulario.			CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	CMCCT CCL
-Utilizar estratexias para o traballo individual e en equipo. -Resolver os conflitos de xeito pacífico. -Usar axeitadamente o vocabulario referido aos contidos tratados.	B1.6. O traballo cooperativo. B1.7. Técnicas traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.8. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.	B1.3. Traballar de forma cooperativa apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo un uso axeitado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA CMCCT CSC CSIEE
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				
-Coñecer o xeito no que a enerxía intervéñ nos cambios da vida cotiá. - Explicar algunhas propiedades do aire. -Coñecer as medidas axeitadas para evitar a contaminación do aire. -Realizar protocolos para a mellora do medio ambiente na súa contorna.	B4.1. O sol e a auga como fontes de enerxía. B4.2. Características e propiedades do aire e actuacións necesarias para evitar a súa contaminación. B4.3 Valoración da importancia da boa calidade da auga e do aire para a nosa saúde e o mantemento da vida. B4.4. Intervención da enerxía na vida cotiá. B4.5. Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. B4.6. A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. B4.7. Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a determinados problemas mediambientais.	B4.1. Identificar, a partir de exemplos da vida cotiá, usos dos recursos naturais e consecuencias do seu uso inadecuado facendo fincapé no aforro enerxético e no impacto medioambiental.	CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.	CMCC T CSC
			CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.	CMCC T CCL CSC
			CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	CMCC T CSC

<p>-Recoñecer como se comportan certos corpos diante da luz.</p> <p>-Coñecer as forzas que orixinan o movemento nos corpos.</p> <p>-Realizar experiencias sinxelas nas que se observe o movemento.</p> <p>-Realizar traballos de investigación sobre o movemento e a deformación dos corpos.</p> <p>-Comparar densidades de diversas sustancias de uso cotiá.</p> <p>-Presentar os resultados das tarefas en diferentes soportes.</p>	<p>B4.8. Realización de experiencias sinxelas sobre o comportamento dos corpos (lupas, espellos, auga e prismas) diante da luz.</p> <p>B4.9. Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.</p>	<p>B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para recoñecer os cambios de certos corpos diante da luz e os efectos de forzas coñecidas no movemento dos corpos.</p>	<p>CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.</p>	<p>CMCC T CCL</p>
			<p>CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.</p>	<p>CMCC T</p>
			<p>CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.</p>	<p>CMCC T</p>
<p>-Realizar mesturas con elementos de uso cotiá.</p> <p>-Identificar e preparar algunhas mesturas de uso doméstico.</p> <p>-Separar os compoñentes de materiais de uso doméstico.</p> <p>-Presentar os resultados das tarefas en diferentes soportes.</p>	<p>B4.10. Realización de experiencias con mesturas.</p> <p>B4.11. Identificación de componentes e preparación dunha mestura.</p> <p>B4.12. Procedementos de separación.</p>	<p>B4.3. Realizar experiencias con mesturas sinxelas de sustancias relacionadas coa vida doméstica e do contorno e achegar conclusións sobre os resultados.</p>	<p>CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes sustancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.</p>	<p>CMCC T</p>
			<p>CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.</p>	<p>CMCC T</p>
			<p>CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados.</p>	<p>CMCC T</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Compe tencia clave
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
-Identificar máquinas e aparellos sinxelos e da vida cotiá. -Coñecer que tipo de enerxía moven as máquinas de uso habitual. -Explicar a importancia da ciencia e da tecnoloxía na vida cotiá.	B5.1. Identificación da enerxía que fai funcionar as máquinas de uso cotián e doméstico e algúns operadores mecánicos (eixe, roda, polea, plano inclinado, engrenaxe, freo, panca, manivela etc.). B5.2. Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.	B5.1. Manipular e observar o funcionamento de aparellos e máquinas sinxelas simples e das complexas máis habituais e o seu uso na vida cotián.	CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento.	CMCC T CSC CSIEE
			CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.	
-Coñecer os difentes oficios segundo os medios que empregan. -Construír aparellos sinxelos mediante o uso das matemáticas e outras habilidades manuais.	B5.3. Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. B5.4. Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando estereotipos sexistas. B5.5 Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.	B5.2. Planificar e realizar a construción de forma cooperativa dalgún obxecto ou máquina sinxela para a resolución dun problema formulado e presentar os resultados en diferentes soportes.	CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	CMCC T CCL CSC
			CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	CMCC T CAA CCEC CD CSIEE

AVALIACIÓN											
Trimestres	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos de avaliación							
				Probas escrita	Proba oral	Trab. Indiv.	Trab. grupo	Cader. clase	Rúbr.	Observ. aula	Outros
1º, 2º, 3º	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	100%	5%			2,5%	2,5%			si	
1º, 2º, 3º	CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	100%	5%			5%				si	
1º, 2º, 3º	CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	100%	5%							si	5%
1º, 2º, 3º	CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	100%	5%			5%				si	
1º, 2º, 3º	CNB1.1.5. Reflexiona sobre o traballo realizado, saca conclusións sobre como traballa e aprende e elabora estratexias para seguir aprendendo.	100%	5%								5%
1º, 2º, 3º	CNB1.2.1. Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno, empregando medios propios da observación para obter unha información.	100%	5%								5%

1º, 2º, 3º	CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	100%	5%	2%	1,5%			1,5%	si		
1º, 2º, 3º	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	100%	5%			2%	2%			1%	
1º	CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	75%	12%	3%	3%	3%		3%	si		
1º	CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	75%	12%	3%	3%	3%		3%	si		
1º	CNB3.1.3. Utiliza claves e guías para a clasificación científica de animais e plantas.	100%	12%			6%				6%	
1º	CNB3.1.4. Identifica hábitats de seres vivos e elabora un protocolo para respectar a biodiversidade.	75%	12%	3%	3%	3%	3%				
1º	CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	75%	12%	3%	3%	3%		3%	si		
2º	CNB3.2.2. Planifica, observa, compara, rexistra e comunica, empregando soportes textuais variados, os resultados da	100%	6%			3%	3%				

	observación do ciclo vital previamente planificado.										
2º	CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	75%	6%	1,5%	1,5%			3%	si		
2º	CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	75%	6%	1,5%	1,5%			3%	si		
2º	CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	100%	6%	1,5%	1,5%			1,5%	si	1,5%	
2º	CNB2.2.2 Identifica e valora as súas habilidades persoais.	100%	6%							6%	
2º	CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (carie, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	75%	6%	1,5%	1,5%			1,5%	si	1,5%	
2º	CNB2.2.4. Planifica, de forma autónoma e creativa, actividades de ocio e tempo libre, individuais e en grupo.	100%	6%			1,5%	1,5%			3%	
2º	CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	75%	6%	1,5%	1,5%			3%	si		

2º	CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.	75%	6%	1,5%	1,5%			3%	si		
2º	CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	75%	6%	1,5%	1,5%	3%			si		
3º	CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.	75%	5%	1,25%	1,25%			2,5%	si		
3º	CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.	75%	5%	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%		si		
3º	CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	100%	5%			2,5%	2,5%		si		
3º	CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.	100%	5%	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%		si		
3º	CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.	75%	5%			2,5%	2,5%		si		

3º	CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.	75%	5%			2,5%	2,5%		si		
3º	CNB4.3.2. Identifica e prepara algunhas mesturas de uso doméstico.	75%	5%			2,5%	2,5%				
3º	CNB4.3.3. Separa compoñentes dalgunhas mesturas de uso cotián presentando conclusións sobre os resultados.	75%	5%			2,5%	2,5%				
3º	CNB5.1.1. Manipula e identifica algunhas máquinas e aparellos sinxelos e habituais na vida cotiá, analizando o seu funcionamento.	100%	5%			2,5%	2,5%				
3º	CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.	75%	5%	1,25%	1,25%			2,5%	si	1,25%	
3º	CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	75%	5%	1,25%	1,25%			2,5%	si	1,25%	
3º	CNB5.2.2. Aplica os coñecementos ao deseño e á construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo, empregando operacións matemáticas no cálculo previo, así como as tecnolóxicas: unir, cortar, pegar...	75%	5%			2,5%	2,5%				

RÚBRICAS

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Trimestres	4 Excelente	3 Ben	2 Suficiente	1 Debe Mellorar
CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza a información importante, obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita.	1º, 2º, 3º	Comunica de forma brillante os resultados da pescuda realizada sen recibir axuda.	Ten bos resultados da súa búsqueda da información solicitada e é quen de transmitir o resultado.	Precisa algunha axuda para elaborar a información que se lle pide ou para comunicala.	Non é quen de organizar a información.
CNB1.1.2. Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa.	1º, 2º, 3º	Presenta os traballos, en soporte dixital ou papel, de maneira ordenada, clara e limpa sempre e de maneira autónoma.	A presentación dos traballos é boa case sempre.	A presentación dos traballos é aceptable.	A presentación dos traballos presenta deficiencias.
CNB1.1.3. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	1º, 2º, 3º	Sempre ten autonomía e iniciativa.	Case sempre se manifesta con autonomía e iniciativa.	Cústalle ter autonomía e iniciativa e non sempre o consegue.	Non ten autonomía e iniciativa.
CNB1.1.4. Consulta e utiliza documentos escritos, imaxes e gráficos.	1º, 2º, 3º	Sempre consulta e emprega documentos, imaxes e gráficos.	Consulta e emprega documentos, imaxes e gráficos case sempre.	Cústalle empregar documentos, imaxes e gráficos	Non emprega documentos, imaxes nin gráficos
CNB1.2.2. Emprega axeitadamente o vocabulario que corresponde a cada un dos bloques de contidos.	1º	Emprega sempre o vocabulario axeitado.	Case sempre o vocabulario axeitado.	Cústalle empregar o vocabulario axeitado.	Non utiliza un vocabulario correcto.
CNB3.1.1. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.	1º	Sempre recoñece a diferenza entre animais vertebrados e invertebrados.	Case sempre recoñece a diferenza entre animais vertebrados e invertebrados.	Cústalle recoñecer a diferenza entre animais vertebrados e invertebrados.	Non recoñece a diferenza entre animais vertebrados e invertebrados.
CNB3.1.2. Observa, identifica e recoñece as características básicas e clasifica plantas do seu contorno, con criterio científico.	1º	Sempre clasifica as plantas da súa contorna con criterio científico.	Case sempre clasifica as plantas da súa contorna con criterio científico.	Cústalle clasificar as plantas da súa contorna con criterio científico.	Non clasifica as plantas da súa contorna con criterio científico.
CNB3.2.1. Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e alimentación.	1º	Sempre coñece e explica as funcións de relación, reprodución e	Coñece e explica as funcións de relación, reprodución e	Cústalle explicar as principais funcións dos seres vivos.	Non sabe cales son as principais funcións dos seres vivos.

		alimentación.	alimentación case sempre.		
CNB2.1.1. Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia no funcionamento do organismo.	2º	Sempre sabe localizar os órganos vitais máis importantes.	Localiza os principais órganos vitais e entende a súa importancia case sempre.	Cústalle localizar os principais órganos vitais e entender a súa importancia	Non localiza os principais órganos vitais.
CNB2.1.2. Recoñece a importancia dos sentidos para a relación co medio e as formas de coidalos.	2º	Recoñece a importancia dos sentidos sempre.	Recoñece a importancia dos sentidos case sempre.	Cústalle recoñecer a importancia dos sentidos.	Non recoñece a importancia dos sentidos.
CNB2.2.1. Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa e diferencia prácticas e mensaxes que son contraproducentes para a saúde.	2º	Identifica e adopta hábitos saudables en todo momento.	Identifica e adopta hábitos de hixiene, de descanso e de alimentación sa case sempre.	Cústalle identificar e adoptar hábitos saudables.	Non identifica nin practica os bos hábitos.
CNB2.2.3. Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais (caries, catarros, gripe, obesidade) e aplica actuacións para á súa prevención.	2º	Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis común sen ningunha dificultade.	Recoñece algúns factores que producen as enfermidades máis habituais case sempre.	Cústalle recoñecer algúns factores que producen as enfermidades máis frecuentes.	Non recoñece as enfermidades máis habituais.
CNB2.3.1. Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais.	2º	Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes sempre.	Clasifica e diferencia alimentos en función dos nutrientes principais case sempre.	Con axuda pode clasificar os alimentos.	Non é quen de clasificar os alimentos.
CNB2.3.2. Identifica sistemas de conservación alimentaria.	2º	Coñece ben os sistemas de conservación dos alimentos.	Sabe algúns sistemas para a conservación de alimentos.	Coñece poucos medios para conservar os alimentos.	Non sabe como se conservan os alimentos.
CNB2.3.3. Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola.	2º	Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola sempre.	Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola case sempre.	Analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola con axuda da mestra ou dun igual.	Non analiza dietas e elabora un menú equilibrado na escola, aínda que se lle preste axuda.
CNB4.1.1. Identifica e coñece a intervención da enerxía nos cambios da vida cotiá.	3º	Sempre o explica ben.	Case sempre sabe explicalo ben.	Precisa axuda para explicalo	Non sabe explicalo.

CNB4.1.2. Explica algunhas características e propiedades do aire e as actuacións necesarias para evitar a súa contaminación.	3º	Coñece as propiedades do aire e as medidas para evitar a contaminación.	Sabe algunhas características do aire e como se fai para non ensucialo.	Se recibe axuda pode falar do aire e das medidas para loitar contra a contaminación.	Aínda que se lle axude non é quen de explicar que é o aire nin coñece as medidas que se poden tomar para evitar que se ensucie.
CNB4.1.3. Elabora protocolos para mellorar os problemas medioambientais da súa contorna.	3º	Propón medidas para evitar a contaminación de forma autónoma.	Coñece varias formas para coidar o medio.	Con axuda pode propoñer maneiras de loitar contra a contaminación.	Non é quen de facer propostas sobre a solución aos problemas do medioambiente, aínda que se lle axude.
CNB4.2.1. Investiga e explica o comportamento de certos corpos diante da luz.	3º	Sabe como é o comportamentos dalgúns corpos coa luz.	Explica como se comportan os corpos diante da luz con bastante precisión.	Emprega un vocabulario escaso ao explicalo.	Non o sabe explicar.
CNB4.2.2. Identifica forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou se deformen a través de experiencias ou pequenas investigacións.	3º	É quen de coñecer as forzas que transforman ou moven os obxectos de forma autónoma sempre.	Ás veces sabe identificalas.	Identifica algunha das forzas se se lle axuda.	Non é quen de identificalas forzas.
CNB4.3.1. Compara densidades de diferentes substancias de uso cotián con respecto á auga e presenta conclusións en diferentes soportes.	3º	Sempre compara densidades e o expón.	Case sempre é quen de facelo.	Compara algunhas densidades con axuda.	Non as compara.
CNB5.1.2. Coñece a enerxía que empregan as máquinas de uso habitual e explica a importancia da ciencia e a tecnoloxía na vida cotiá.	3º	En todos os casos recoñece a enerxía e sabe explicala importancia da ciencia e a tecnoloxía.	Nalgúns casos é quen de facelo.	Con axuda pode facelo.	Non o consegue.
CNB5.2.1. Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	3º	Sempre relaciona os oficios coas ferramentas.	Case sempre é quen de relacionalos.	Con apoio pode establecer as relación dos oficios cos instrumentos que empregan.	Non sabe relacionalos.

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

- Diferenciar aos seres inertes dos seres vivos y dentro destes últimos clasificar os cinco reinos nos que se dividen.
- Identificar e clasificar as plantas, as súas partes e como se nutren e reproducen.
- Distinguir entre animais vertebrados e invertebrados.
- Recoñecer os tipos de ecosistemas.
- Coñecer as relacións que se establecen entre os seres vivos, salientando as alimentarias.
- Coñecer as funcións de relación e nutrición do ser humano.
- Saber a relación entre os hábitos de vida adecuados e a súa repercusión na nosa saúde.
- Coñecer as propiedades máis salientables da materia.
- Distinguir as sustancias puras das mesturas.
- Recoñecer os cambios físicos e químicos da materia.
- Coñecer algúns tipos de máquinas, os seus compoñentes e como funcionan.
- Recoñecer as principais formas e fontes de enerxía que existen.

3.1. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

A área de Ciencias sociais ten como finalidade iniciar a preparación de futuras cidadás e cidadáns para participar na sociedade comprendendo a realidade na que viven (social, física.), sendo quen de exercer a cidadanía democrática.

No cuarto nivel esta área contribúe moi especialmente ao proceso de socialización de alumnos e alumnas. Contribúe pois, ao desenvolvemento persoal e social do alumnado, para súa integración nun sistema de valores e nun corpo de saberes organizado, que é o que constitúe en sentido amplo unha cultura.

Esta área contribúe a acadar as competencias sociais e cívicas e a competencia en conciencia e expresións culturais ademais das competencias seguintes: comunicación lingüística, competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, competencia dixital, aprender a aprender, sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

1º TRIMESTRE

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
-Buscar información e seleccionar a axeitada e obter conclusións que logo os rapaces teñen que comunicar de xeito oral ou escrito. -Ter iniciativa na toma de decisións e asumir responsabilidades. -Presentar os traballos de forma axeitada.	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CD CMCCT CCL
			CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE CAA
			CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	CAA CCL CMCCT
	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adotar un comportamento de respecto e tolerancia ante as	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC CAA

	B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA
-Empregar correctamente o vocabulario da unidade. - Ser quen de expoñer de forma oral os contidos da área. -Comprender diversos textos orais e escritos relativos ás Ciencias sociais. -Analizar informacións relativas a materia tratada, presentadas en diferentes soportes.	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área. B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1 3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL CAA CMCCT CSC
			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCCT CSC CAA
			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL CD CMCCT CSC
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competenci a clave
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
-Coñecer como se formou a litosfera e a dinámica de placas tectónicas.	B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias.	B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea.	CSB2.1.1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	CMCCT CAA CCL

-Coñecer as diferentes representacións da Terra.	B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.	B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa.	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	CMCCT CCL CAA
-Empregar os paralelos, meridianos e as coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.	B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	CMCCT CAA
-Traballar con distintos tipos de mapas. -Saber que é a escala dun mapa. -Coñecer os signos convencionais máis importantes nun mapa.	B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC.	CSB2.4.1. Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	CMCCT CAA
-Coñecer o tempo atmosférico e os instrumentos que serven para medilo. -Recoller datos acerca do tempo atmosférico. -Coñecer como funciona unha estación meteorolóxica.	B2.8.O tempo atmosférico. B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC	B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación	CSB2.5.1. Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	CMCCT CCL CAA

-Elaborar e interpretar mapas meteorolóxicos sinxelos.	(programa de radio, boletín meteorolóxico etc). B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas. B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais.	meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo.	CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	CMCCT CCL CAA CD
			CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	CMCCT
-Coñecer a hidrosfera. -Explicar a formación das augas subterráneas e o seu acceso. -Diferenciar cuncas e vertentes hidrográficas. -Coñecer os diferentes tramos dun río e as súas características.	B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga. B2.13.Vertentes hidrográficas. B2.14.Os tramos dun río.	B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes das partes dun río do medio próximo.	CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	CMCCT CCL CSC
			CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	CMCCT CCL
			CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	CMCCT CCL CAA
-Coñecer a composición das rochas e algún tipo delas. -Diferenciar minerais de rochas. -Describir os usos e utilidades dos minerais. -Clasificar as propiedades dalgúns minerais.	B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas. B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades.	B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia	CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	CMCCT CCL
			CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	CMCCT CCL
-Localizar as principais unidades de relevo e as vertentes hidrográficas de Galicia. -Situar os mares e océanos nun mapa. -Localizar ríos máis importantes de Galicia.	B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica.	B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	CSC CAA
			CSB2.8.2.Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	CSC CAA

<p>-Recoñecer a importancia do coidado do medio. -Coñecer as consecuencias da acción humana no medio. -Propoñer medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.</p>	<p>B2.18.A intervención humana no medio. B2.19.A contaminación e o cambio climático. B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo.</p>	<p>B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo.</p>	<p>CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.</p> <hr/> <p>CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable</p>	<p>CSC CCL</p> <hr/> <p>CSC CCL</p>
--	---	--	---	---

2º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
<p>-Buscar información e seleccionar a axeitada e obter conclusións que logo os rapaces teñen que comunicar de xeito oral ou escrito.</p> <p>-Ter iniciativa na toma de decisións e asumir responsabilidades.</p> <p>-Presentar os traballos de forma axeitada.</p>	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafolios) e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.</p>	<p>B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.</p>	<p>CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>CAA CD CMCCT CCL</p>
			<p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>CSIEE CAA</p>
			<p>CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>CAA CCL CMCCT</p>

	B1.4. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2. Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.1. Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC CAA
			CSB1.2.2. Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA
-Empregar correctamente o vocabulario da unidade. - Ser quen de expoñer de forma oral os contidos da área. -Comprender diversos textos orais e escritos relativos ás Ciencias sociais. -Analizar informacións relativas a materia tratada, presentadas en diferentes soportes.	B1.7. Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área. B1.8. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información. B1.9. Utilización e lectura de	B1.3. Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1 3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL CAA CMCCT CSC
			CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCCT CSC CAA
			CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL CD CMCCT CSC

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competen cia clave
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
-Coñecer como se formó a litosfera e a dinámica de placas tectónicas.	B2.1.A litosfera: placas tectónicas. Os volcáns, os terremotos e as súas consecuencias.	B2.1.Coñecer a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e analizar as súas influencias e consecuencias no medio que o rodea.	CSB2.1.1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	CMCCT CAA CCL
-Coñecer as diferentes representacións da Terra.	B2.2.Formas de representación da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos. B2.3.Identificación dos polos, o eixe e os hemisferios.	B2.2.Explicar e comparar as distintas formas de representar a superficie terrestre identificando os polos, o eixe e os hemisferios e analizar cal delas reflicte mellor a realidade á que representa.	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	CMCCT CCL CAA
-Empregar os paralelos, meridianos e as coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	B2.4.Os paralelos e meridianos. As coordenadas xeográficas: latitude e lonxitude.	B2.3. Identificar e manexar os conceptos de paralelos, meridianos e coordenadas xeográficas para localizar determinados puntos da Terra.	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	CMCCT CAA
-Traballar con distintos tipos de mapas. -Saber que é a escala dun mapa. -Coñecer os signos convencionais máis importantes nun mapa.	B2.5.Planos, mapas e planisferios. Mapas físicos e políticos. B2.6.Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.7.Orientación no espazo: Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Diferenciar correctamente entre planos, mapas, planisferios, mapas físicos e políticos, analizar e describir as características máis relevantes de cada un e interpretar a súa escala e signos convencionais básicos de cara a orientarse nun espazo determinado e á elaboración dun itinerario empregando as TIC.	CSB2.4.1. Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	CMCCT CAA

<p>-Coñecer o tempo atmosférico e os instrumentos que serven para medilo.</p> <p>-Recoller datos acerca do tempo atmosférico.</p> <p>-Coñecer como funciona unha estación meteorolóxica.</p> <p>-Elaborar e interpretar mapas meteorolóxicos sinxelos.</p>	<p>B2.8.O tempo atmosférico.</p> <p>B2.9.Medición e predición meteorolóxica. Instrumentos de medida. Elaboración e comunicación dun parte meteorolóxico empregando as TIC (programa de radio, boletín meteorolóxico etc).</p> <p>B2.10.Gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións: os climogramas.</p> <p>B2.11.Os mapas do tempo. Símbolos convencionais.</p>	<p>B2.5.Explicar que é o tempo atmosférico, coñecer os instrumentos de medida, o seu uso, realizar medicións e interpretacións de gráficos a través dos datos recollidos nunha estación meteorolóxica de cara a facer unha predición do tempo atmosférico para un período de tempo determinado e a comunicación deste empregando mapas do tempo.</p>	<p>CSB2.5.1.Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>
			<p>CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p> <p>CD</p>
			<p>CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.</p>	<p>CMCCT</p>
<p>-Coñecer a hidrosfera.</p> <p>-Explicar a formación das augas subterráneas e o seu acceso.</p> <p>-Diferenciar cuncas e vertentes hidrográficas.</p> <p>-Coñecer os diferentes tramos dun río e as súas características.</p>	<p>B2.12.A hidrosfera. Distribución das augas no planeta. Masas e cursos de auga.</p> <p>B2.13.Vertentes hidrográficas.</p> <p>B2.14.Os tramos dun río.</p>	<p>B2.6.Explicar a hidrosfera, identificar e nomear masas e cursos de auga, diferenciando augas superficiais e augas subterráneas, cuncas e vertentes hidrográficas e analizar as partes as partes dun río do medio próximo.</p>	<p>CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p>
			<p>CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p>
			<p>CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CAA</p>
<p>-Coñecer a composición das rochas e algún tipo delas.</p> <p>-Diferenciar minerais de rochas.</p> <p>-Describir os usos e utilidades dos minerais.</p> <p>-Clasificar as propiedades dalgúns minerais.</p>	<p>B2.15.A litosfera: características e tipos de rochas.</p> <p>B2.16.Rochas e minerais: propiedades, usos e utilidades.</p>	<p>B2.7.Adquirir o concepto de litosfera, coñecer algúns tipos de rochas e a súa composición identificando distintos minerais e algunha das súas propiedades e usos. Facer especial fincapé nos que son propios de Galicia.</p>	<p>CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p>
			<p>CSB2.7.2.Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p>

-Localizar as principais unidades de relevo e as vertentes hidrográficas de Galicia. -Situación os mares e océanos nun mapa. -Localizar ríos máis importantes de Galicia.	B2.17.A diversidade xeográfica das paisaxes de Galicia: relevo e hidrografía. Utilización de sistemas de información xeográfica.	B2.8.Describir as características do relevo de Galicia e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	CSC CAA
			CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	CSC CAA
-Recoñecer a importancia do coidado do medio. -Coñecer as consecuencias da acción humana no medio. -Propoñer medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	B2.18.A intervención humana no medio. B2.19.A contaminación e o cambio climático. B2.20.Desenvolvemento sostible e consumo responsable. Elaboración dunha campaña de concienciación no centro educativo.	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible a través da realización dunha campaña de concienciación no centro educativo.	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	CSC CCL
			CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable	CSC CCL
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
-Recoñecer os principais principios democráticos da Constitución. -Valorar e respectar os principios da Constitución.	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	B3.1.Analizar a importancia que teñen os dereitos, deberes e liberdades recollidos na Constitución para o exercicio dunha cidadanía activa e unha convivencia pacífica.	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.	CSC CCL
			CSB3.2.1.Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	CSC CCL
-Recoñecer as institucións máis relevantes de Galicia e de España. -Coñecer a división de poderes recollida na Constitución.	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas sinxelos.	B3.2.Identificar as principais institucións políticas de Galicia e do Estado español que se derivan da Constitución, así como as súas funcións.	CSB3.2.2.Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	CCL CSC

-Coñecer a organización territorial de España. -Recoñecer as estruturas fundamentais do goberno. -Identificar as diferentes comunidades autónomas.	B3.5.A organización social, política e territorial: o Estado español e as Comunidades Autónomas. B3.6.Estruturas de goberno básicas: o concello.	B3.3.Coñecer a organización territorial do Estado español e os seus órganos de goberno básicos.	CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	CCL CSC
-Recoñecer e valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística.	B3.7. Manifestacións culturais e lingüísticas de España.	B3.4. Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	CSB3.4.1.Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC CCL
-Coñecer os principais conceptos demográficos. -Recoller datos demográficos para facer gráficos sinxelos.	B3.8.Demografía e poboación. B3.9.Conceptos demográficos: básicos e a súa representación. Representacións gráficas dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: IGE.	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.	CSB3.5.1.Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	CCL CSC
			CSB3.5.2.Elabora gráficos sinxelos a partires de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	CMCCT CAA
-Coñecer as normas básicas de circulación. -Decatarse da importancia do cumprimento das normas de circulación e das consecuencias de non facelo. -Recoñecer as sinais de tráfico máis importantes.	B3.10.Educación viaria. Adquisición de coñecementos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.6. Coñecer e respectar as normas de circulación e fomentar a seguridade viaria en todos os seus aspectos.	CSB3 6.1.Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.	CSC CCL
			CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrocharse o cinto, non molestar a persoa condutora...)	CSC CCL

3º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
-Buscar información e seleccionar a axeitada e obter conclusións que logo os rapaces teñen que comunicar de xeito oral ou escrito. -Ter iniciativa na toma de decisións e asumir responsabilidades. -Presentar os traballos de forma axeitada.	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA CD CMCCT CCL
			CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE CAA
			CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	CAA CCL CMCCT
	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	CSC CAA

	B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia B1.6 A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> -Empregar correctamente o vocabulario da unidade. - Ser quen de expoñer de forma oral os contidos da área. -Comprender diversos textos orais e escritos relativos ás Ciencias sociais. -Analizar informacións relativas a materia tratada, presentadas en diferentes soportes. 	<p>B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. Elaboración dun glosario da área.</p> <p>B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fontes de información.</p> <p>B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1 3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL CAA CMCCT CSC
			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL CMCCT CSC CAA
			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL CD CMCCT CSC

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO				
-Delimitar os conceptos de prehistoria e historia. -Recoñecer e valorar os grandes descubrimentos da humanidade.	B4.1.O tempo histórico. A Prehistoria e a Idade Antiga: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. Proxecto de traballo colaborativo sobre as formas de vida que caracterizan a Prehistoria.	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	CSC CMCCT CCL
			CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	CSC CCEC CCL
-Valorar os restos arqueolóxicos como fontes de coñecemento do pasado.	B4.2.As fontes históricas: a importancia das fontes arqueolóxicas e materiais. A escritura.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia.	CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	CSC CMCCT CAA
-Coñecer o século para medir o tempo. -Diferenciar os tempos antes e despois de Cristo. -Percibir a duración e a simultaneidade. -Localizar feitos do pasado e coñecer as relacións entre os diversos acontecementos.	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C	CMCCT CSC
			CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC CMCCT CAA
-Traballar coas liñas do tempo. -Coñecer a forma de vida, a organización social e a cultura das épocas históricas estudadas. -Estudar os dous períodos nos que se divide a Prehistoria e	B4.4.A península ibérica na Prehistoria. B4.5.A península ibérica na Idade Antiga. B4.6.A Prehistoria e Idade Antiga en Galicia. Os principais xacementos arqueolóxicos de Galicia.	B4.4.Identificar e localizar no tempo os procesos e acontecementos históricos e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución e coñecer os principais	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.	CMCCT CSC CCEC CCL
			CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	CCEC CSC CCL

as súas principais características. -Coñecer a Idade Antigua e facer fincapé na romanización.		xacementos arqueolóxicos de Galicia.	CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	CSC CCEC CCL
			CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	CMCCT CSC CCEC
-Recoñecer e valorar o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico. -Adoptar actitudes para a conservación do patrimonio.	B4.7.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	CSC CCEC
-Adoptar un comportamento correcto cando se visita un museo ou edificio antigo.	B4.8.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Planificación conxunta e visita a un museo próximo.	B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	CSC CCEC

AVALIACIÓN											
Trimestres	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos de avaliación							
				Probas escrita	Proba oral	Trab. Indiv.	Trab. grupo	Cader. clase	Rúbr.	Observ. aula	Outros
1º, 2º, 3º	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	100%	5 %			2,5%	2,5%			si	
1º, 2º, 3º	CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	100%	5 %			2%	2%				1%
1º, 2º, 3º	CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	100%	5 %			2,5%	2,5%			si	
1º, 2º, 3º	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	100%	5 %			2%	2%			si	1%
1º, 2º, 3º	CSB1.2.2.Adoita un comportamento responsable, construtivo e solidario respectando diferentes ideas e achegas nos debates, recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	100%	5 %			2%	2%				1%

1º, 2º, 3º	CSB1 3.1. Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	100%	5 %	1,25%	1,25%	1,25%		1,25%	si		
1º, 2º, 3º	CCB1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	100%	5 %			2,5%	2,5%		si		
1º, 2º, 3º	CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	100%	5 %			2,5%	2,5%				
1º	CSB2.1.1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.2.1. Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.4.1. Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.5.1. Define tempo atmosférico,	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		

	identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.										
1º	CSB2.5.2.Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.5.3.Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.6.1.Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.6.2.Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.6.3.Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.7.1.Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.7.2.Identifica e explica as	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		

	diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.										
1º	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	75%	3,75%	1,25%	1,25%			1,25%	si		
1º	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	100%	3,75%	1%	1%	1%	0,75%		si		
1º	CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	100%	3,75%	1,25%	1,25%	1,25%			si		
2º	CSB2.1.1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		

2º	CSB2.4.1. Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.5.1. Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.5.2. Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.5.3. Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.6.1. Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.6.2. Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		

2º	CSB2.6.3. Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.7.1. Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.7.2. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.8.2. Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	100%	2,4%	0,8%	0,8%	0,8%			si		
2º	CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	100%	2,4%	0,8%	0,8%	0,8%			si		
2º	CSB3.1.1. Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o exercicio da	100%	2,4%			0,8%	0,8%		si	0,8%	

	ciudadanía activa e convivencia pacífica.										
2º	CSB3.2.1. Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB3.2.2. Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB3 3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB3.4.1. Recoñece, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	100%	2,4%			1,2%				1,2%	
2º	CSB3.5.1. Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	75%	2,4%	0,8%	0,8%			0,8%	si		
2º	CSB3.5.2. Elabora gráficos sinxelos a partir de datos demográficos de obtidos en diversas fontes de información.	75%	2,4%			1,2%	1,2%				
2º	CSB3 6.1. Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.	100%	2,4%	1,2%	1,2%						

2º	CSB3 6.2.Coñece o significado dalgunhas sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e as utiliza tanto como peón ou peoa e como persoa usuaria de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar a persoa condutora...)	100%	2,4%	1,2%	1,2%						
3º	CSB4.1.1.Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	75%	5,45%	1,81%	1,81%			1,81%	si		
3º	CSB4.1.2.Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	75%	5,45%	1,81%	1,81%			1,81%	si		
3º	CSB4.2.1.Recoñece a importancia dos restos arqueolóxicos e materiais que produce unha sociedade como fontes para coñecer o noso pasado, con especial relevancia da escritura.	75%	5,45%			2,72%	2,72%				
3º	CSB4.3.1.Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza feitos situándoos como sucesivos a.C. o d.C.	100%	5,45%	1,81%	1,81%			1,81%			
3º	CSB4.3.2.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	100%	5,45%			1,81%	1,81%			1,81%	
3º	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de cada unha delas.	75%	5,45%	1,81%	1,81%			1,81%	si		

3º	CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	75%	5,45%	1,81%	1,81%			1,81%	si		
3º	CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	75%	5,45%	1,81%	1,81%			1,81%	si		
3º	CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	75%	5,45%	1,81%	1,81%			1,81%	si		
3º	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	100%	5,45%			1,81%	1,81%			1,81%	
3º	CSB4.6.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	100%	5,45%							5,45%	

RÚBRICAS

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Trimestres	4 Excelente	3 Ben	2 Suficiente	1 Debe Mellorar
CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	1º, 2º, 3º	Sempre realiza a busca e é quen de comunicala sen recibir ningún apoio.	Case sempre o fai só.	Con apoio é quen de facelo.	Non sabe buscar e tampouco é quen de comunicar os resultados da pescuda.
CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	1º, 2º, 3º	Realiza todos os traballos moi ben.	As súas tarefas adoitan estar ben feitas.	Os seus traballos teñen algunha eiva.	Efectúa as tarefas de forma deficiente.
CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	1º, 2º, 3º	Sempre actúa de forma correcta cando traballa, tanto de maneira individual como en grupo.	Case sempre traballa ben de forma individual ou en grupo.	Ten algunha dificultade para traballar individual ou cooperativamente.	Non sabe traballar nin só nin en grupo..
CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	1º, 2º, 3º	Sempre emprega de xeito correcto o vocabulario da área, tanto de forma oral como escrita.	A súa expresión oral e escrita é axeitada case sempre.	Cústalle empregar de maneira axeitada o vocabulario da área.	Non é quen de empregar o vocabulario da materia nin de forma oral nin por escrito.
CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifestan a comprensión de textos orais e/ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	1º, 2º, 3º	De forma oral expresa a súa comprensión de textos da materia, sexa oralmente ou por escrito.	Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área case sempre.	Cústalle expoñer oralmente de forma axeitada os contidos.	Non comprende textos das Ciencias sociais nin é quen de expoñelos de forma oral nin por escrito.
CSB2.1.1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	1º	Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas en todo momento.	É quen de transmitir o que sabe sobre a litosfera e a dinámica de placas tectónicas casa sempre.	Se se lle axuda pode definir a dinámica de placas e a litosfera.	Non coñece nin define a formación da litosfera nin as placas tectónicas.
CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos	1º	Explica e compara as distintas formas de representación da	Coñece as diferentes maneiras de representación da	Cústalle explicar e comparar as distintas formas de	Non explica e compara as distintas formas de representación da

terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.		Terra sempre.	Terra case sempre.	representación da Terra.	Terra.
CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	1º	Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas de forma autónoma sempre.	É quen de localizar diversos puntos do noso planeta usando os instrumentos da xeografía case sempre.	Se se lle dá apoio pode localizar varios puntos da Terra empregando os instrumentos da xeografía.	Non pode localizar ningún punto da Terra utilizando os paralelos, meridianos nin as coordenadas.
CSB2.4.1. Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	1º	Coñece os aspectos básicos dos diversos tipos de mapas de forma autónoma sempre.	A miúdo é quen de clasificar os mapas e de interpretar o seus signos.	Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos con axuda.	Non sabe que é un mapa, nin como se clasifican, nin como se interpretar os signos que aparecen neles.
CSB2.5.1. Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	1º	Coñece o tempo atmosférico, os instrumentos de recollida de datos para medilo e fai medicións e predicións de forma autónoma sempre que se lle pide.	Na maioría das veces é quen de traballar os conceptos relativos ao tempo atmosférico, incluíndo a súa medición e as predicións.	Coñece algúns dos aspectos máis relevantes relativos ao tempo atmosférico.	Non sabe case nada do tempo atmosférico nin dos instrumentos para medilo nin é quen de interpretar os datos e facer predicións.
CSB2.5.2. Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	1º	Coñece que é unha estación meteorolóxica, as funcións que ten e sabe facer e interpretar gráficos sobre o tempo meteorolóxico sempre que se lle pide.	Case sempre é quen de explicar as funcións das estacións meteorolóxicas, sabe facer gráficos sinxelos e interpretalos.	Describe unha estación meteorolóxica e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións con axuda.	Non sabe as funcións das estacións meteorolóxicas nin traballar cos gráficos de temperaturas e precipitacións.
CSB2.5.3. Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	1º	Confecciona mapas meteorolóxicos de forma autónoma sempre.	Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos case sempre.	É quen de traballar cos mapas meteorolóxicos con axuda.	Aínda que se lle axude, non sabe traballar con mapas meteorolóxicos

					sixelos.
CSB2.6.1. Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	1º	Sempre é quen de saber todos os conceptos relativos a hidrosfera e de como se forman as augas subterráneas.	Case sempre coñece a hidrosfera e as augas do planeta, tamén sabe como se forman as augas subterráneas.	Cústalle o dominio dos coñecementos relativos as augas do planeta.	Non domina os conceptos que teñen que ver coas augas da Terra.
CSB2.6.2. Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	1º	Coñece a diferenza entre cuncas e vertentes hidrográficas sempre.	Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas case sempre.	Cústalle diferenciar cuncas e vertentes hidrográficas.	Non diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.
CSB2.6.3. Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	1º	Identifica e nomea os tramos dun río e as características deles sempre.	Identifica e nomea os tramos dun río e as características deles case sempre.	Cústalle identificar e nomear os tramos dun río e as características deles.	Non identifica e nomea os tramos dun río e as características deles.
CSB2.7.1. Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando algúns dos seus tipos.	1º	En todo momento sabe todos os conceptos relativos á composición das rochas e os seus tipos.	Coñece a composición das rochas e os seus tipos case sempre.	Cústalle observar, identificar e explicar a composición das rochas e os seus tipos.	Non sabe como están compostas as rochas nin os seus tipos.
CSB2.7.2. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	1º	Sabe as diferenzas entre rochas e minerais, para que serven e a súa clasificación sen dificultade sempre.	Case sempre coñece en que se diferencian as rochas e os minerais e como se clasifican.	Diferencia rochas de minerais e como se clasifican con algunha axuda.	Non sabe a diferenza que existe entre rochas e minerais nin a súa clasificación.
CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	1º	Sabe localizar as unidades de relevo e as vertentes hidrográficas de Galicia de forma autónoma sempre.	Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas de forma autónoma case sempre.	Se se lle axuda localiza unidades de relevo e as vertentes hidrográficas da nosa comunidade.	Non localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas, aínda que se lle axude.
CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	1º	Sabe situar algúns mares, océanos e ríos galegos.	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia de forma autónoma case	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia, con axuda.	Non sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia, aínda que se lle axude.

			sempre.		
CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	1º	Coñece a importancia do coidado do medio e como lle afecta a acción do ser humano.	Ás veces sabe explicar a acción humana sobre o medio e a importancia do seu coidado.	Cústalle explicar a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Non sabe como afecta a acción humana no medio nin a importancia do seu coidado.
CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	1º	De forma autónoma é quen de propoñer medidas para o coidado do medio e o consumo responsable.	Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable de forma autónoma case sempre.	Cústalle propoñer algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	Non realiza ningunha suxestión para o coidado do medio e o consumo responsable.
CSB2.1.1 Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas e as súas consecuencias.	2º	Coñece e define a formación da litosfera e a dinámica de placas tectónicas en todo momento.	É quen de transmitir o que sabe sobre a litosfera e a dinámica de placas tectónicas case sempre.	Se se lle axuda pode definir a dinámica de placas e a litosfera.	Non coñece nin define a formación da litosfera nin as placas tectónicas.
CSB2.2.1.Explica e compara as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos identificando polos, eixe e hemisferios.	2º	Explica e compara as distintas formas de representación da Terra sempre.	Coñece as diferentes maneiras de representación da Terra case sempre.	Cústalle explicar e comparar as distintas formas de representación da Terra.	Non explica e compara as distintas formas de representación da Terra.
CSB2.3.1. Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas.	2º	Localiza diferentes puntos da Terra empregando os paralelos e meridianos e as coordenadas xeográficas de forma autónoma sempre.	É quen de localizar diversos puntos do noso planeta usando os instrumentos da xeografía case sempre.	Se se lle dá apoio pode localizar varios puntos da Terra empregando os instrumentos da xeografía.	Non pode localizar ningún punto da Terra utilizando os paralelos, meridianos nin as coordenadas.
CSB2.4.1. Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos que poden aparecer nel.	2º	Coñece os aspectos básicos dos diversos tipos de mapas de forma autónoma sempre.	A miúdo é quen de clasificar os mapas e de interpretar o seus signos.	Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, define que é a escala nun mapa, o seu uso e emprega e interpreta os signos convencionais básicos con axuda.	Non sabe que é un mapa, nin como se clasifican, nin como se interpretan os signos que aparecen neles.

CSB2.5.1. Define tempo atmosférico, identifica os distintos instrumentos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos clasificándoos segundo a función e información que proporcionan e fai medicións, interpretacións de datos e predicións do tempo atmosférico.	2º	Coñece o tempo atmosférico, os instrumentos de recollida de datos para medilo e fai medicións e predicións de forma autónoma sempre que se lle pide.	Na maioría das veces é quen de traballar os conceptos relativos ao tempo atmosférico, incluíndo a súa medición e as predicións.	Coñece algúns dos aspectos máis relevantes relativos ao tempo atmosférico.	Non sabe case nada do tempo atmosférico nin dos instrumentos para medilo nin é quen de interpretar os datos e facer predicións.
CSB2.5.2. Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.	2º	Coñece que é unha estación meteorolóxica, as funcións que ten e sabe facer e interpretar gráficos sobre o tempo meteorolóxico sempre que se lle pide.	Case sempre é quen de explicar as funcións das estacións meteorolóxicas, sabe facer gráficos sinxelos e interpretalos.	Describe unha estación meteorolóxica e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións con axuda.	Non sabe as funcións das estacións meteorolóxicas nin traballar cos gráficos de temperaturas e precipitacións.
CSB2.5.3. Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.	2º	Confecciona mapas meteorolóxicos de forma autónoma sempre.	Interpreta e elabora sinxelos mapas meteorolóxicos case sempre.	É quen de traballar cos mapas meteorolóxicos con axuda.	Aínda que se lle axude, non sabe traballar con mapas meteorolóxicos sinxelos.
CSB2.6.1. Define hidrosfera, e identifica e nomea as grandes masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.	2º	Sempre é quen de saber todos os conceptos relativos a hidrosfera e de como se forman as augas subterráneas.	Case sempre coñece a hidrosfera e as augas do planeta, tamén sabe como se forman as augas subterráneas.	Cústalle o dominio dos coñecementos relativos as augas do planeta.	Non domina os conceptos que teñen que ver coas augas da Terra.
CSB2.6.2. Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.	2º	Coñece a diferenza entre cuncas e vertentes hidrográficas sempre.	Diferencia cuncas e vertentes hidrográficas case sempre.	Cústalle diferenciar cuncas e vertentes hidrográficas.	Non diferencia cuncas e vertentes hidrográficas.
CSB2.6.3. Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.	2º	Identifica e nomea os tramos dun río e as características deles sempre.	Identifica e nomea os tramos dun río e as características deles case sempre.	Cústalle identificar e nomear os tramos dun río e as características deles.	Non identifica e nomea os tramos dun río e as características deles.
CSB2.7.1. Observa, identifica e explica a composición das rochas nomeando	2º	En todo momento sabe todos os	Coñece a composición das	Cústalle observar, identificar e explicar a	Non sabe como están compostas as rochas

algúns dos seus tipos.		conceptos relativos á composición das rochas e os seus tipos.	rochas e os seus tipos case sempre.	composición das rochas e os seus tipos.	nin os seus tipos.
CSB2.7.2. Identifica e explica as diferenzas entre rochas e minerais, describe os seus usos e utilidades clasificando algúns minerais segundo as súas propiedades.	2º	Sabe as diferenzas entre rochas e minerais, para que serven e a súa clasificación sen dificultade sempre.	Case sempre coñece en que se diferencian as rochas e os minerais e como se clasifican.	Diferencia rochas de minerais e como se clasifican con algunha axuda.	Non sabe a diferenza que existe entre rochas e minerais nin a súa clasificación.
CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas.	2º	Sabe localizar as unidades de relevo e as vertentes hidrográficas de Galicia de forma autónoma sempre.	Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas de forma autónoma case sempre.	Se se lle axuda localiza unidades de relevo e as vertentes hidrográficas da nosa comunidade.	Non localiza nun mapa as principais unidades de relevo en Galicia e as súas vertentes hidrográficas, aínda que se lle axude.
CSB2. 8.2 Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia.	2º	Sabe situar algúns mares, océanos e ríos galegos.	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia de forma autónoma case sempre.	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia, con axuda.	Non sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de Galicia, aínda que se lle axude.
CSB2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	2º	Coñece a importancia do coidado do medio e como lle afecta a acción do ser humano.	Ás veces sabe explicar a acción humana sobre o medio e a importancia do seu coidado.	Cústalle explicar a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Non sabe como afecta a acción humana no medio nin a importancia do seu coidado.
CSB2.9.2. Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	2º	De forma autónoma é quen de propoñer medidas para o coidado do medio e o consumo responsable.	Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable de forma autónoma case sempre.	Cústalle propoñer algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	Non realiza ningunha suxestión para o coidado do medio e o consumo responsable.
CSB3.1.1. Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución para o	2º	Coñece e respecta os principios democráticos	Case sempre valora e respecta os principios básicos da	Coñece e respecta algúns dos principios fundamentais do	Non sabe nin practica os principios democráticos máis

exercicio da cidadanía activa e convivencia pacífica.		fundamentais en todo momento.	Constitución.	funcionamento democrático.	importantes da nosa carta magna.
CSB3.2.1. Identifica as principais institucións de Galicia e do Estado español e describe as súas funcións.	2º	Coñece as institucións máis relevantes da nosa comunidade e de España sempre.	Case sempre sabe identificar as principais institucións de Galicia e de España.	Cústalle identificar as principais institucións de Galicia e do Estado español e describir as súas funcións.	Non coñece as institucións básicas de Galicia e de España.
CSB3.2.2. Identifica a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	2º	Identifica a división de poderes do Estado e as súas atribucións sempre.	Coñece a división de poderes do Estado e as súas funcións case sempre.	Identifica a división de poderes do Estado e as súas atribucións con axuda.	Non identifica a división de poderes do Estado e as súas atribucións.
CSB3.3.1 Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España.	2º	Sabe como é a organización territorial do Estado español e as estruturas básicas de goberno, e sabe situar as comunidades autónomas no mapa.	Explica a organización territorial de España, coñece as estruturas básicas de goberno e sitúa as dezasete comunidades autónomas case sempre.	Cústalle recoñecer a organización territorial de España, saber cales son as estruturas básicas de goberno e localizar en mapas as comunidades autónomas.	Non sabe como é a organización territorial do noso Estado nin as estrutura do goberno, tampouco é quen de localizar nun mapa as diferentes comunidades do país.
CSB3.5.1. Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.	2º	Coñece a demografía nos seus aspectos principais en todo momento.	Define demografía e comprende os principais conceptos demográficos case sempre.	Ten problemas á hora de definir a demografía e os conceptos relacionados con ela.	Non define demografía e comprende os principais conceptos demográficos.
CSB4.1.1. Define o concepto de prehistoria e historia, asociándoa as distintas idades aos feitos que marcan o seu inicio e final.	3º	Sabe que é a prehistoria e a asocia con feitos máis destacados sen axuda en todo momento.	Case sempre define a prehistoria e sabe relacionala cos feitos que marcan o seu inicio e fin.	Cústalle definir o concepto de prehistoria e historia, asociándoo aos feitos que marcan o seu inicio e final.	Non sabe que é a prehistoria nin a asociaa a ningún feito relevante.
CSB4.1.2. Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería, como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas.	3º	Comprende e sabe transmitir a relevancia dos principais descubrimentos do ser humano.	Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería case sempre.	Ten lagoas para explicar ou valorar os descubrimentos fundamentais da historia da humanidade.	Non explica nin valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandería.
CSB4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo os feitos fundamentais da prehistoria e	3º	Sabe situar os feitos máis destacados e as	Sitúa nunha liña do tempo os feitos	Nunha liña do tempo precisa axuda para	Non é quen de situar os feitos nunha liña do

historia de España e describe as principais características de cada unha delas.		súas características da historia e prehistoria do noso país de forma autónoma sempre.	fundamentais da prehistoria e historia de España e describe as principais características de forma autónoma case sempre.	situar os feitos e ten dificultades para describir as súas características.	tempo nin de describir as súas características.
CSB4.4.2.Explica aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas históricas estudadas.	3º	Coñece a vida, organización social e cultura de diversas épocas moi ben.	Sabe como foi a vida, a organización social e a cultura doutras épocas de forma bastante completa.	Cústalle explicar aspectos relacionados coa forma de vida, organización social e cultura das distintas épocas.	Non é quen de explicar a vida, organización social nin a cultura doutras épocas.
CSB4.4.3.Explica a diferenza dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria e describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas.	3º	Sabe en que se distinguen os dous períodos da Prehistoria e as características fundamentais da vida desta época.	Explica a diferenza dos dous períodos da Prehistoria e describe as características básicas case sempre.	Explica algunha da diferenzas entre os períodos da Prehistoria e algunha das súas características.	Non explica a diferenza dos dous períodos da Prehistoria nin describe as características básicas.
CSB4.4.4.Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización.	3º	Coñece a Idade Antiga, sabe data-la e as súas características.	Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo case sempre.	Cústalle datar a Idade Antiga e describir as características básicas da vida naquel tempo.	Non sabe as datas nin as características da Idade Antiga.

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

- Coñecer en liñas xerais o noso planeta (movementos, partes e como se representa).
- Saber interpretar mapas e planos.

- Coñecer que é o tempo atmosférico e a súa medida.
- Explicar o ciclo da auga.
- Coñecer a diferenza entre océanos, mares e augas continentais.
- Coñecer de forma básica o relevo, ríos e paisaxes de España.
- Saber como está organizado o territorio español.
- coñecer nas súas liñas xerais a poboación de España e cales son as súas ocupacións.
- Comprender a acción do ser humano sobre o medio e valorar a importancia do desenvolvemento sostible e o consumo responsable.
- Recoñecer as etapas nas que se divide a Prehistoria.
- Coñecer as principais aportacións dos romanos a nosa civilización.

3.1. ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

Os seres humanos comunicámonos a través de diversos medios (o corpo, os acenos, os signos, os símbolos, etc.), aínda que o medio máis empregado de comunicación é a linguaxe oral, que permite recibir información asegurando a comunicación, isto é, a comprensión e a expresión; a representación; a orientación e a autorregulación do pensamento e a acción. De acordo con esta concepción funcional da lingua, a acción educativa nesta materia tentará conseguir que os alumnos e alumnas dominen as catro destrezas básicas da lingua: escoitar, falar, ler e escribir. Así pois, os contidos da área estrutúranse basicamente en torno aos seguintes núcleos:

1º TRIMESTRE

ÁREA	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
-Expresarse con claridade. -Aplicar as normas do diálogo.	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar.	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC
			LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	CCL CAA CSC
-Falar empregando recursos verbais e non verbais. -Falar con corrección.	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	CCL
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	CCL
-Entablar diálogos e situacións de comunicación coa necesaria coherencia.	B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos	CCL CD CAA CSC CSIEE
			-exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	
			LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE

-Expresarse correctamente e empregar o vocabulario axeitado a súa idade.	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL
			LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas en textos significativos.	CCL
-Comprender textos orais e ser quen de sinalar o tema e as ideas máis importantes. -Identificar as principais tipoloxías textuais. -Responder de xeito correcto as cuestións plantexadas. -Recoller información e ser quen de empregala en situacións de aprendizaxe individuais e en grupo.	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos.	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	CCL CAA
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL
			LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CAA CSC CSIEE

-Memorizar textos sinxelos e do interese dos rapaces.	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC
-Imitar modelos para realizar pequenas composicións orais segundo a tipoloxía textual empregada.	B1.7. Producción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel	LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA CSIEE
			LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	CCL CAA CSIEE
-Recoller datos, escoitar e facer preguntas empregando a linguaxe oral con corrección.	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	CCL CAA CSC CSIEE
-Empregar as TIC de forma guiada. -Confeccionar noticias a partir de feitos cotiás seguindo os modelos dados. -Resumir textos adecuados a súa idade procedentes dos medios de comunicación.	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar.	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CCL CSC CCL CD CAA CSC
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
-Ler en silencio e en voz alta con corrección.	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	CCL
-Distinguir as diferentes tipoloxías textuais. -Resumir textos, recoñecer a súa estrutura e sinalar as ideas máis importantes.	B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social. LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA CCL CAA
-Formular hipóteses a partir do título e das ilustracións dun texto. -Identificar as palabras clave dun texto. -Comprender un texto empregando os coñecementos previos.	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto. LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA CCL CAA CCL CCA
			LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto. LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos. LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	CCL CMCT CCA CCL CCA CCL CAA

-Ler semanalmente diferentes tipos de textos.	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	CCL
-Extraer información de distintas fontes para realizar traballos tanto en grupo como de maneira individual. -Facer uso axeitado da biblioteca de aula e de centro. -Identificar textos polo seu autor/ra e o xénero textual ao que pertence.	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer.	B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
			LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA
			LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	CCL CAA
-Conservar e organizar os propios libros.	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC
-Establecer diferenzas entre o que é información e a publicidade. -Establecer hipóteses sobre a tipoloxía dun texto a partir de elementos lingüísticos e non lingüísticos.	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado.	LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade. LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	CCL CAA CSC CCL CAA CSC
-Empregar as TIC para acadar información.	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
-Escribir textos sinxelos do ámbito escolar e social en diferentes soportes empregando as distintas tipoloxías textuais. -Escribir textos coa axeitada cohesión e respecto polas normas gramaticais e ortográficas. -Elaborar informes sinxelos en diferentes soportes. -Escribir textos de forma limpa, ordenada e boa caligrafía.	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	CCL CD CAA
			LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	CCL CAA CSIEE
			LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	CCL CD CAA CSIEE
			LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA
-Valorar a produción escrita propia e allea.	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
-Amosar interese e esforzo pola escritura propia. -Facer ditados.	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados.	B3.3. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua escrita.	LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	CCL CAA
			LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	CCL

-Planificar de xeito guiado os textos. -Empregar borradores para a escrita de textos.	B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto.	B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CSIEE
			LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.	CCL CAA CSIEE
-Elaborar gráficas sinxelas. -Escribir textos sinxelos do seu interese e ilustralos.	B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	CCL CAA
			LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CD CAA CSIEE
-Expresarse por escrito utilizando una linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CL CSC
-Utilizar as TIC para buscar información ou presentar os traballos.	B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	CCL CD CAA CSIEE
-Estruturar de forma correcta os textos que escribe.	B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
-Coñecer o nome e os seus usos gramaticais	B4.1. A palabra. A sílaba. Diptongos e hiatos.	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	CCL
-Empregar sinónimos e antónimos. -Usar palabras polisémicas e frases feitas de forma oral e escrita.	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome) Características e uso de cada clase de palabra.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	CCL
-Coñecer a estrutura do dicionario e facer pescudas nel. -Seleccionar a acepción axeitada de entre as diversas entradas do dicionario. - Empregar as normas ortográficas básicas na escrita.	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	CCL CAA
			LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL CAA
			LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	CCL
-Uso dos substantivos para elaborar o discurso.	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL

	B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.			
--	--	--	--	--

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
-Valorar as principais características de textos narrativos, poéticos e dramáticos.	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
-Ler textos narrativos de diversos tipos adecuados a súa idade. -Interpretar a linguaxe figurada dos textos.	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	CCL CCEC CCL CAA
-Diferenciar algúns recursos retóricos básicos nos poemas. -Usar comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	CCL CCEC
			LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
-Escribir de xeito guiado textos literarios sinxelos.	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC
-Memorizar e reproducir textos orais sinxelos.	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL CAA CCEC

-Dramatizar textos literarios sinxelos.	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC
-Valorar a literatura como medio de comunicación e gozo.	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

2º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
-Expresarse con claridade. -Aplicar as normas do diálogo.	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoitar.	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade. LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	CCL CAA CSC CCL CAA CSC
-Falar empregando recursos verbais e non verbais. -Falar con corrección.	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	CCL

			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	CCL
-Entablar diálogos e situacións de comunicación coa necesaria coherencia.	B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos	CCL CD CAA CSC CSIEE
			-exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	
			LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
-Expresarse correctamente e empregar o vocabulario axeitado a súa idade.	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL
			LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas en textos significativos.	CCL
-Comprender textos orais e ser quen de sinalar o tema e as ideas máis importantes. -Identificar as principais tipoloxías textuais. -Responder de xeito correcto as cuestións plantexadas. -Recoller información e ser quen de empregala en situacións de aprendizaxe individuais e en grupo.	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos.	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	CCL CAA

			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	CCL
			LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	CCL CAA CSC CSIEE
-Memorizar textos sinxelos e do interese dos rapaces.	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC
-Imitar modelos para realizar pequenas composicións orais segundo a tipoloxía textual empregada.	B1.7. Produción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel	LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA CSIEE
			LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	CCL CAA CSIEE
-Recoller datos, escoitar e facer preguntas empregando a linguaxe oral con corrección.	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	CCL CAA CSC CSIEE
-Empregar as TIC de forma guiada. -Confeccionar noticias a partir	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar,	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	CCL CD CAA

de feitos cotiás seguindo os modelos dados. -Resumir textos adecuados a súa idade procedentes dos medios de comunicación.	recoller datos e preguntar.	de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL CSC
			LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
-Ler en silencio e en voz alta con corrección.	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	CCL
-Distinguir as diferentes tipoloxías textuais. -Resumir textos, recoñecer a súa estrutura e sinalar as ideas máis importantes.	B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	CCL CAA
			LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA
-Formular hipóteses a partir do título e das ilustracións dun texto. -Identificar as palabras clave dun texto. -Comprender un texto empregando os coñecementos	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da	B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	CCL CAA
			LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA

previos.	tipoloxía textual. Uso do dicionario.		LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CCA
			LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CMCT CCA
			LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	CCL CCA
			LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	CCL CAA
-Ler semanalmente diferentes tipos de textos.	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	CCL
-Extraer información de distintas fontes para realizar traballos tanto en grupo como de maneira individual. -Facer uso axeitado da biblioteca de aula e de centro. -Identificar textos polo seu autor/ra e o xénero textual ao que pertence.	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer.	B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais.	LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
			LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA
			LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	CCL CAA

-Conservar e organizar os propios libros.	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC
-Establecer diferenzas entre o que é información e a publicidade. -Establecer hipóteses sobre a tipoloxía dun texto a partir de elementos lingüísticos e non lingüísticos.	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado.	LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade. LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	CCL CAA CSC CCL CAA CSC
-Empregar as TIC para acadar información.	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
-Escribir textos sinxelos do ámbito escolar e social en diferentes soportes empregando as distintas tipoloxías textuais. -Escribir textos coa axeitada cohesión e respecto polas normas gramaticais e ortográficas. -Elaborar informes sinxelos en diferentes soportes. -Escribir textos de forma limpa, ordenada e boa caligrafía.	B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	CCL CD CAA
			LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	CCL CAA CSIEE
			LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	CCL CD CAA CSIEE
			LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA
-Valorar a produción escrita propia e allea.	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
-Amosar interese e esforzo pola escritura propia.	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita	B3.3. Buscar unha mellora progresiva no uso da lingua	LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	CCL CAA

-Facer ditados.	dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados.	escrita.	LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	CCL
-Planificar de xeito guiado os textos. -Empregar borradores para a escrita de textos.	B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto.	B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.	CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE
-Elaborar gráficas sinxelas. -Escribir textos sinxelos do seu interese e ilustralos.	B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada. LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómic, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CAA CCL CD CAA CSIEE
-Expresarse por escrito utilizando una linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CL CSC
-Utilizar as TIC para buscar información ou presentar os traballos.	B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	CCL CD CAA CSIEE
-Estruturar de forma correcta os textos que escribe.	B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
-Coñece as categorías gramaticais pola súa función.	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, adxectivo, adverbio, preposición e conxunción). Características e uso de cada clase de palabra.	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	CCL
-Recoñecer os prefixos e crea palabras derivadas. -Identificar e clasificar as palabras de diversos tipos nun texto.	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, adxectivo, adverbio, preposición e conxunción). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.2. Recoñece prefixos e é capaz de crear palabras derivadas.	CCL
			LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
-	B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL

	Reglas de acentuación. Signos de puntuación.		LCB4.4.4. Usa os signos de puntuación ao producir textos escritos.	CCL
-Usar as TIC e outros recursos didácticos adecuados a súa idade.	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
-Valorar a variedade lingüística de España.	B4.12. Valoración da diversidade da lingua na nosa comunidade autónoma.	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	CCL CSC

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
-Valorar as principais características de textos narrativos, poéticos e dramáticos.	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información.	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
-Ler textos narrativos de diversos tipos adecuados a súa idade. -Interpretar a linguaxe figurada dos textos.	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	CCL CCEC CCL CAA
-Diferenciar algúns recursos retóricos básicos nos poemas. -Usar comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	CCL CCEC
			LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC
-Escribir de xeito guiado textos literarios sinxelos.	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC

-Memorizar e reproducir textos orais sinxelos.	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL CAA CCEC
-Dramatizar textos literarios sinxelos.	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC
-Valorar a literatura como medio de comunicación e gozo.	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

3º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR				
-Expresarse con claridade. -Aplicar as normas do diálogo.	B1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC

	clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	da comunicación: quenda de palabra, escoitar.	LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	CCL CAA CSC
-Falar empregando recursos verbais e non verbais. -Falar con corrección.	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñece a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes. LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	CCL CCL
-Entablar diálogos e situacións de comunicación coa necesaria coherencia.	B1.3. Participación en situación de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos	CCL CD CAA CSC CSIEE
			-exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL CAA CSC CSIEE
-Expresarse correctamente e empregar o vocabulario axeitado a súa idade.	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras sinxelas a partir do seu contexto de uso.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación. LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas en textos significativos.	CCL CCL

<p>-Comprender textos orais e ser quen de sinalar o tema e as ideas máis importantes.</p> <p>-Identificar as principais tipoloxías textuais.</p> <p>-Responder de xeito correcto as cuestións plantexadas.</p> <p>-Recoller información e ser quen de empregala en situacións de aprendizaxe individuais e en grupo.</p>	<p>B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos)</p>	<p>B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais sinxelos.</p>	<p>LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.</p>	<p>CCL CAA</p>
			<p>LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).</p>	<p>CCL CAA</p>
			<p>LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.</p>	<p>CCL</p>
			<p>LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.</p>	<p>CCL CAA CSC CSIEE</p>
<p>-Memorizar textos sinxelos e do interés dos rapaces.</p>	<p>B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.</p>	<p>B1.6. Reproducir textos axeitados á súa idade, os seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.</p>	<p>LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.</p>	<p>CCL CAA CCEC</p>
<p>-Imitar modelos para realizar pequenas composicións orais segundo a tipoloxía textual empregada.</p>	<p>B1.7. Producción de textos orais de diversa tipoloxía segundo o seu formato e intención comunicativa.</p>	<p>B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos dos xéneros máis habituais imitando modelos e adecuados ao seu nivel</p>	<p>LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).</p>	<p>CCL CAA CSIEE</p>

			LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	CCL CAA CSIEE
-Recoller datos, escoitar e facer preguntas empregando a linguaxe oral con corrección.	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar con atención, recoller datos, preguntar e repreguntar.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	CCL CAA CSC CSIEE
-Empregar as TIC de forma guiada. -Confeccionar noticias a partir de feitos cotiás seguindo os modelos dados. -Resumir textos adecuados a súa idade procedentes dos medios de comunicación.	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos e preguntar.	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información. LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos. LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CCL CSC CCL CD CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER				
-Ler en silencio e en voz alta con corrección.	B2.1. Lectura, en silencio e en voz alta de distintos tipos de texto adecuados ao seu nivel.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos.	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	CCL ▪
-Distinguir as diferentes tipoloxías textuais. -Resumir textos, recoñecer a súa	B2.2. Comprensión global e específica de distintos tipos de texto	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e	LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	CCL CAA ▪

estrutura e sinalar as ideas máis importantes.	atendendo a forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescriptivos).	utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía.	LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL CAA ▪
-Formular hipóteses a partir do título e das ilustracións dun texto. -Identificar as palabras clave dun texto. -Comprender un texto empregando os coñecementos previos.	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Relectura. Anticipación de hipóteses de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2.3. Utilizar estratexias para a comprensión de textos sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes. LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto. LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	CCL CAA CCL CAA CCL CCA
			LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto. LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos. LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	CCL CMCT CCA CCL CCA CCL CAA
-Ler semanalmente diferentes tipos de textos.	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	CCL

-Extraer información de distintas fontes para realizar traballos tanto en grupo como de maneira individual. -Facer uso axeitado da biblioteca de aula e de centro. -Identificar textos polo seu autor/ra e o xénero textual ao que pertence.	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe e de lecer.	B2.5. Utilizar fontes e soportes existentes na biblioteca para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais.	LCB2.5.1. Consulta biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL CD CAA
			LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL CD CAA
			LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	CCL CAA
-Conservar e organizar os propios libros.	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL CSC
-Establecer diferenzas entre o que é información e a publicidade. -Establecer hipóteses sobre a tipoloxía dun texto a partir de elementos lingüísticos e non lingüísticos.	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.7. Identifica a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación do seu significado.	LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade. LCB2.7.2. Formula hipótese sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	CCL CAA CSC CCL CAA CSC
-Empregar as TIC para acadar información.	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.8. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR				
-Escribir textos sinxelos do ámbito escolar e social en diferentes soportes empregando as distintas tipoloxías textuais. -Escribir textos coa axeitada cohesión e respecto polas normas gramaticais e ortográficas. -Elaborar informes sinxelos en diferentes soportes. -Escribir textos de forma limpa, ordenada e boa caligrafía.	B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, orde e presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	CCL CD CAA
			LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	CCL CAA CSIEE
			LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	CCL CD CAA CSIEE
			LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	CCL CAA
-Valorar a produción escrita propia e allea.	B3.4. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC
-Amosar interese e esforzo pola escritura propia.	B3.5. Valoración da propia produción escrita,	B3.3 Buscar unha mellora progresiva no	LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	CCL CAA

-Facer ditados.	así como da produción escrita dos seus compañeiros. B3.6. Realización de ditados.	uso da lingua escrita.	LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	CCL
-Planificar de xeito guiado os textos. -Empregar borradores para a escrita de textos.	B3.7. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.8. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.9. Revisión e mellora do texto.	B3.4. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.	CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE
-Elaborar gráficas sinxelas. -Escribir textos sinxelos do seu interese e ilustralos.	B3.10. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do seu interese.	LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada. LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómicos, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	CCL CAA CCL CD CAA CSIEE
-Expresarse por escrito utilizando una linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	B3.11. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuizos.	LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CL CSC

-Utilizar as TIC para buscar información ou presentar os traballos.	B3.12. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e da Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir, presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.	CCL CD CAA CSIEE
-Estruturar de forma correcta os textos que escribe.	B3.13. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no Plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
-Empregar os tempos simples e os tempos compostos do indicativo e subxuntivo, nas formas persoais e non persoais na produción de textos.	B4.3 Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL

	<p>B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes e artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.</p> <p>B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.</p>	<p>B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.</p>	<p>LCB4.2.2. Recoñece sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.</p> <p>LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.</p>	<p>CCL</p> <p>CCL</p>
--	--	--	---	-----------------------

-Usar as TIC e outros recursos didácticos adecuados a súa idade.	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL CD CAA
-Comparar aspectos gráficos, sintácticos e léxicos.	B4.13. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	CCL CSC
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
-Valorar as principais características de textos narrativos, poéticos e dramáticos. -Ler textos narrativos de diversos tipos adecuados a súa idade. -Interpretar a linguaxe figurada dos textos.	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal. B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información. B5.2. Integrar a lectura expresiva e a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenza das principais convencións formais dos xéneros.	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL CCEC
	B5.4. Identificación de recursos literarios			CCL CCEC

	B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.		LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	CCL CAA
-Diferenciar algúns recursos retóricos básicos nos poemas. -Usar comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns e adiviñas.	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	CCL CCEC CCL CCEC
-Escribir de xeito guiado textos literarios sinxelos.	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións e fragmentos teatrais.	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC
-Memorizar e reproducir textos orais sinxelos.	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Reproducir textos literarios breves e sinxelos e adaptados á idade.	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL CAA CCEC
-Dramatizar textos literarios sinxelos.	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC
-Valorar a literatura como medio de comunicación e gozo.	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

AVALIACIÓN

Trimestres	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos de avaliación							
				Probas escrita	Proba oral	Trab. Indiv.	Trab. grupo	Cader. clase	Rúbr.	Observ. aula	Outros
1º, 2º, 3º	LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade.	100%	1%	0,25%	0,25%			0,25%	si	0,25%	
1º, 2º, 3º	LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	100%	1%	0,25%	0,25%			0,25%	si	0,25%	
1º, 2º, 3º	LCB1.2.1. Integra recursos verbais e non verbais para comunicarse nas interaccións orais, dándolle valor complementario a estes.	100%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	100%	1%		0,5%				si	0,5%	
1º, 2º, 3º	LCB1.3.1. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situación de comunicación: - diálogos -exposicións orais segundo modelo e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	100%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LCB1.3.2. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	100%	1%			0,33%	0,33%			0,33%	

1º, 2º, 3º	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	100%	1%	0,25%	0,25%			0,25%	si	0,25%	
1º, 2º, 3º	LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema- grafía idénticas en textos significativos.	75%	1%					0,5%		0,5%	
1º, 2º, 3º	LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais.	100%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais sinxelos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	75%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	100%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectiva.	100%	1%			0,5%	0,5%				
1º, 2º, 3º	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	75%	1%		1%				si		
1º, 2º, 3º	LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e	75%	1%		0,5%	0,5%			si		

	sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).										
1º, 2º, 3º	LCB1.7.2. Organiza o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir e dialogar)	100%	1%	0,5%				0,5%			
1º, 2º, 3º	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	100%	1%	0,5%	0,5%				si		
1º, 2º, 3º	LCB1.9.1. Utiliza de xeito guiado os medios audiovisuais e dixitais para recoller información.	100%	1%			0,5%	0,5%				
1º, 2º, 3º	LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	75%	1%			1%					
1º, 2º, 3º	LCB1.9.3. Resume de forma global entrevistas, noticias e debates infantís procedentes dos medios de comunicación.	75%	1%			1%					
1º, 2º, 3º	LCB2.1.1. Le en silencio e en voz alta, sen dificultade e con certa expresividade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade	75%	1%		1%						

1º, 2º, 3º	LCB2.2. 1. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social.	75%	1%	0,5%		0,5%					
1º, 2º, 3º	LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	75%	1%					1%	si		
1º, 2º, 3º	LCB2.3.1. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	100%	1%					1%	si		
1º, 2º, 3º	LCB2.3.3. Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LCB2.3.4. Relaciona de xeito global, a información contida nos gráficos e ilustracións coa información que aparece no texto.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB2.3.5. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	75%	1%					1%	si		

1º, 2º, 3º	LCB2.4.1. Dedicar un tempo semanal para a lectura voluntaria de diferentes textos.	75%	1%			1%					
1º, 2º, 3º	LCB2.5.1. Consulta a biblioteca, de xeito guiado, de diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LCB2.5.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LCB2.5.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora e xénero.	75%	1%			1%					
1º, 2º, 3º	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LCB2.7.1. Diferenza entre información e publicidade.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB2.7.2. Formula hipóteses sobre a finalidade de textos de tipoloxía evidente a partir da súa estrutura e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos.	75%	1%					1%			

1º, 2º, 3º	LCB2.10.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	100%	1%			0,5%	0,5%				
1º, 2º, 3º	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LCB3.1.3. Elabora e presenta, de forma guiada, un informe sinxelo, utilizando soporte papel e informático sobre tarefas ou proxectos realizados.	75%	1%			1%					
1º, 2º, 3º	LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	75%	1%								1%

1º, 2º, 3º	LCB3.3.1. Pon interese e esfórzase por escribir correctamente	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LCB3.4.1. Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB3.4.2. Utiliza, para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e a secuencia coherente do escrito.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB3.5.1. Elabora gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de forma guiada.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LCB3.6.1. Exprésase por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	100%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e da Comunicación para escribir,	100%	1%				1%				

	presentar os textos e buscar información, buscar imaxes, crear táboas e gráficas etc.										
1º, 2º, 3º	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º,2º,3º	LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	75%	1%	0,5%				0,5%			
1º,2º,3º	LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	75%	1%			1%					
1º,2º,3º	LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	75%	1%	0,25%	0,25%			0,5%			
1º,2º,3º	LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º,2º,3º	LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º,2º,3º	LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		

1º,2º,3º	LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	75%	1%		1%						
1º,2º,3º	LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	75%	1%							1%	
1º,2º,3º	LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	100%	1%							1%	
1º	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	75%	6,8%		6,8%						
1º	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos ou frases feitas na expresión oral e escrita.	75%	6,8%	1,7%	1,7%			3,4%			
1º	LCB4.3.1. Iníciase no coñecemento da estrutura do dicionario e no seu uso para buscar o significado de diferentes tipos palabras.	75%	6,8%							6,8%	
1º	LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	75%	6,8%							6,8%	

1º	LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	75%	6,8%						si		
1º	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	75%	6,8%	3,4%				3,4%	si		
2º	LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	75%	6,8%	3,4%				3,4%	si		
2º	LCB4.2.2. Recoñece prefixos e é capaz de crear palabras derivadas.	75%	6,8%	3,4%				3,4%	si		
2º	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	75%	6,8%	3,4%				3,4%	si		
2º	LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	75%	6,8%	3,4%				3,4%	si		
2º	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	75%	6,8%			6,8%					
2º	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España.	100%	6,8%							6,8%	
3º	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao	75%	8,2%	4,1%				4,1%	si		

	producir textos orais e escritos.										
3º	LCB4.2.2. Recoñece sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	75%	8,2%	4,1%				4,1%	si		
3º	LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	75%	8,2%	4,1%				4,1%			
3º	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade como apoio e reforzo da aprendizaxe.	75%	8,2%			8,2%					
3º	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	75%	8,2%							8,2%	

RÚBRICAS

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Trimestres	4 Excelente	3 Ben	2 Suficiente	1 Debe Mellorar
LCB1.1.1. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos con certa claridade		Exprésase con claridade sempre.	Exprésase con claridade case sempre.	Cústalle expresarse con claridade.	Non se expresa con claridade.
LCB1.1.2. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa.	1º, 2º, 3º	Fala respectando as normas básicas da comunicación en todas as situacións.	A maioría das veces respecta a quenda de palabra.	Non respecta a quenda de palabra con frecuencia.	Non é quen de respectar as norma sociocomunicativas.
LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación.	1º, 2º, 3º	A súa pronunciación e dicción son del todo correctas.	A miúdo a súa dicción e pronunciación son as axeitadas.	Cústalle expresarse cunha pronunciación e dicción correctas.	A súa pronunciación e dicción son defectuosas.
LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	1º, 2º, 3º	Sempre emprega o vocabulario axeitado.	O seu vocabulario acostuma ser o correcto.	Ten un vocabulario escaso.	Non emprega o vocabulario axeitado.
LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses.	1º, 2º, 3º	Memoriza moi ben textos literarios ou non literarios.	Memoria bastante ben diferentes tipos de textos.	Cústalle memorizar textos.	Non é quen de memorizar textos.
LCB1.7.1. Elabora, imitando modelos, textos orais breves e sinxelos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	1º, 2º, 3º	Sabe elaborar de forma axeitada textos orais sinxelos segundo o que quere comunicar.	Adoita elaborar textos orais imitando modelos.	Elabora textos orais con algunha dificultade.	Non sabe elaborar textos orais.
LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita, recollida de datos, pregunta e repregunta.	1º, 2º, 3º	Sempre emprega correctamente a linguaxe oral para comunicarse e	Exprésase oralmente con corrección case sempre.	A súa expresión oral presenta algúns erros.	Oralmente exprésase moi deficientemente.

		aprender.			
LCB2.2.2. Resume textos lidos, de diferente tipoloxía, adecuados a súa idade e reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	1º, 2º, 3º	Resume e destaca as ideas máis importantes dos textos que se lle presentan sempre.	Case sempre sabe facer o resumo e destacar as ideas principais dos textos.	Cústalle resumir ou extraer as ideas máis relevantes dun texto.	Non sabe resumir un texto nin destacar as súas ideas principais.
LCB2.3.2. Identifica as palabras clave dun texto.	1º, 2º, 3º	Sempre sabe cales son as palabras máis salientables dun texto.	Case sempre identifica as palabras clave.	Cústalle identificalas.	Non é quen de identificar as palabras máis relevantes dun texto.
LCB2.3.6. Iníciase na utilización autónoma do dicionario en distintos soportes, no seu traballo escolar.	1º, 2º, 3º	Usa o dicionario de forma autónoma sempre.	Case sempre sabe empregar o dicionario.	Ten dificultades para usar o dicionario.	Non sabe utilizar o dicionario.
LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos do ámbito escolar e social: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	1º, 2º, 3º	Escribe de forma autónoma textos diversos segundo a forma da súa mensaxe e a súa intención sempre.	Adoita escribir textos de diferente tipoloxía atendendo a forma e a intención desexada.	Con axuda escribe textos diversos segundo a intención e a forma requerida.	Aínda que se lle axuda non sabe escribir textos da forma correcta e que se correspondan coa intención axeitada.
LCB3.1.2. Escribe textos, organizando as ideas utilizando elementos de cohesión básicos e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas.	1º, 2º, 3º	Escribe de xeito autónomo textos de forma correcta sempre.	Case sempre os seus textos escritos teñen a cohesión e a corrección requiridas.	Ten algunhas dificultades á hora de escribir na cohesión, gramática e ortografía.	Os seus escritos teñen lagoas de cohesión, gramaticais ou ortográficas profundas.
LCB3.1.4. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	1º, 2º, 3º	Sempre elabora os seus textos con boa caligrafía e limpeza.	Case sempre os seus textos presentan un aspecto limpo e con boa caligrafía.	A súa caligrafía e limpeza son aceptables.	A caligrafía e limpeza dos seus textos son deficientes.
LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus	1º, 2º, 3º	Sempre manifesta respecto cara aos escritos propios e dos	Case sempre valora a súa produción escrita e a dos compañeiros.	Cústalle valorar os seus escritos e os dos outros rapaces.	Non valora nin os seus escritos nin dos seus iguais.

compañeiros.		compañeiros.			
LCB3.3.1. Pon interese e esforzase por escribir correctamente	1º, 2º, 3º	Sempre manifesta interese e esforzo por escribir de xeito correcto.	Case sempre trata de escribir axeitadamente.	Algunhas veces se esforza pro escribir correctamente.	Non manifesta ningún interese en escribir correctamente nin se esforza por conseguilo.
LCB3.3.2. Reproduce textos ditados.	1º, 2º, 3º	Fai ditados correctamente sempre.	A maioría das veces reproduce ditados ben.	Os ditados que realiza son aceptables.	Os seus ditados conteñen moitas incorreccións.
LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos breves do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis, ilustrándoos para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	1º, 2º, 3º	Fai sempre de xeito autónomo textos e os ilustra.	A miúdo elabora textos e as súas ilustracións.	Os textos que elabora e ilustra son pouco creativos.	Elabora os textos e as súas ilustracións de forma moi deficiente.
LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	1º, 2º, 3º	Sempre elabora os textos que lle mandan correctamente e de forma autónoma.	Case sempre é quen de producir textos de forma adecuada.	Elabora textos de forma guiada.	Non é quen de producir textos escritos aínda que se lle de apoio.
LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas básicas nas súas producións escritas.	1º	Emprega sempre correctamente as normas ortográficas básicas na escrita.	Adoita utilizar as normas ortográficas nas súas producións.	As súas producións empregan con suficiencia as normas ortográficas básicas.	Non sabe utilizar as normas ortográficas nas súas producións.
LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	1º	A súa sintaxe é correcta.	A súa sintaxe é bastante correcta.	A súa sintaxe é aceptable.	A súa sintaxe presenta importantes lagoas.
LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados.	2º	Recoñece as categorías gramaticais segundo a función que teñen en todas as ocasións que se lle piden.	Case sempre é quen de coñecer e recoñecer as categorías gramaticais e as súas funcións.	Con axuda recoñece as categorías gramaticais segundo as súas funcións.	Non recoñece as diversas categorías gramaticais, aínda que se lle axude.
LCB4.2.2. Recoñece prefixos e é capaz de crear palabras derivadas.	2º	Sempre os recoñece e as crea.	Case sempre o fai.	Cústalle recoñecer os prefixos e crear palabras derivadas.	Non é quen de facelo.
LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.		Identifica e clasifica de forma autónoma e sempre os diversos	A miúdo é quen de identificalas e clasificalas.	Identifica e clasifica as diferentes clases de palabras nun texto se se	Non sabe identificar nin clasificar os diferentes tipos de

	2º	tipos de palabras nun texto.		Ile axuda.	palabras nun texto.
LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	2º	Sempre aplica as normas de acentuación sen axuda.	Case sempre as aplica de forma autónoma.	Con axuda é quen de aplicar as normas de acentuación.	Non sabe aplicar as normas de acentuación, aínda que se lle axude.
LCB 5.1.1. Valora de forma global, as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	2º	En todos os casos valora as principais características dos textos.	Case sempre os valora.	Ás veces valora as principais características dos textos.	Non valora as características fundamentais dos textos.
LCB 5.2.1. Realiza lecturas guiadas e comentadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	2º	Con frecuencia le textos de diferente tipo adecuados a súa idade.	Con certa periodicidade le textos axeitados.	Non con moita frecuencia le textos adecuados a súa idade.	Nunca le textos axeitados.
LCB 5.2.2. Interpreta, intuitivamente, a linguaxe figurada en textos literarios.	2º	Sempre é quen de interpretar a linguaxe figurada dos textos.	Case sempre coñece o significado da linguaxe figurada que aparece nos textos.	Con apoio pode interpretar a linguaxe literaria figurada.	Non é quen de interpretar a linguaxe figurada dos textos literarios.
LCB 5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos básicos propios dos poemas	2º	Sempre sabe distinguir os recursos retóricos dos poemas.	Case sempre os distingue.	Distingue algún dos recursos literarios dos poemas con axuda.	Aínda que se lle axude non distingue os recursos retóricos.
LCB 5.3.1. Utiliza, de xeito guiado, comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	2º	Emprega sempre correctamente comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos.	En moitas ocasión usa comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos.	Con axuda é quen de empregar comparacións, aumentativos, diminutivos e sinónimos.	Non sabe utilizar comparacións, aumentativos, diminutivos nin sinónimos.
LCB 5.4.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	2º	Sabe elaborar sinxelos textos literarios seguindo os modelos en todas as ocasións nas que se lle pide.	Crea textos literarios a partir de modelos case sempre.	Seguindo as indicacións cóstalle elaborar algúns textos literarios.	Non é quen de facer textos literarios.
LCB 5.5.1. Memoriza e reproduce sinxelos textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	2º	Reproduce textos orais de forma correcta cando se lle solicita sempre.	Case sempre que se lle pide memoriza textos orais bastante ben.	Cóstalle memorizar textos orais.	Non é quen de memorizar textos orais.
LCB 5.6.1. Realiza dramatizacións		Fai con corrección	A miúdo as súas	Ten dificultades á hora de	Non sabe facer

individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	2º	dramatizacións tanto de xeito individual como grupal.	dramatizacións son bastante correctas.	dramatizar os textos.	dramatizacións de textos.
LCB 5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	2º	Valora sempre a literatura.	Case sempre valora a literatura.	Cústalle valorar a literatura.	Non valora a literatura en ningún caso.
LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	3º	Sempre emprega de forma autónoma e axeitada os tempos verbais nas formas persoais e non persoais do indicativo e no subxuntivo na súa produción de textos.	A miúdo utiliza correctamente os diversos tempos verbais nos textos orais e escritos.	Cústalle empregar de forma adecuada os tempos verbais para as súas producións orais e escritas.	Non emprega de xeito adecuado os tempos verbais na súa produción de textos nin oralmente nin por escrito.
LCB4.2.2. Recoñece sufixos e é capaz de crear palabras derivadas.	3º	Sempre é quen de recoñecer os sufixos e de crear palabras derivadas.	Case sempre pode facelo.	Faino se se lle dá algunha axuda.	Non é quen de facelo, aínda que se lle axude.
LCB4.2.5. Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	3º	Recoñece de forma autónoma e sen dificultade as oracións simples e distingue o suxeito do predicado.	Adoita facelo de forma autónoma.	Cústalle recoñecer a oración simple e diferenciar suxeito e predicado.	Non recoñece a oración simple nin diferencia as dúas partes das oracións.

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE**Comprensión Oral**

- Extraer o sentido global de mensaxes orais de uso cotiá.
- Recoñecer as ideas principais de textos extraendo a información máis importante.
- Facer pequenas deducións a partir do escoitado.

Expresión Oral

- Expresión oral correcta en conversacións, diálogos, información, tendo en conta o vocabulario cotiá.
- Recitar, narrar, describir.
- Formular preguntas coherentes co tema tratado.
- Respetar normas de interacción comunicativa (escoitar, quenda de palabra).

Lectura

- Ler ao menos 90 palabras por minuto de forma fluída.
- Lectura en voz alta e de forma silenciosa, facendo as pausas oportunas e coa entoación correspondente.
- Ser quen de responder a preguntas orais e escritas sobre o que leu.
- Comprensión de textos de ata 200 palabras (contos, entrevistas, descricións, poemas, teatro, novas, carteis).

Escritura

- Letra lexible e clara.
- Ditados de parágrafos completos, sen omisións, inversións, adicións ou fragmentacións.
- Ortografía: Maiúsculas en nomes propios e despois de puntos.
- -mp-, -mb-,
- bl, br, -rr-, r-,
- x, cc, c/z,
- -d/ -z
- Uso de R despois de L, N, S
- Describir, narrar aplicando normas básicas de ortografía, nexos, signos de puntuación, interrogación e exclamación.

3.1. ÁREA DE MATEMÁTICAS

As Matemáticas son unha fonte importante dentro do desenvolvemento intelectual dos rapaces. Son un conxunto de ideas e de formas de actuar que inclúe non só empregar cantidades e formas xeométricas, senón tamén facerse preguntas, obter modelos e identificar relacións e estruturas, de maneira que, ao analizar os fenómenos e situacións que se presentan na realidade, pódense obter información e conclusións que nun comezo non estaban explícitas. Razoar en matemáticas consiste en establecer relacións, combinalas e crear conceptos.

1º TRIMESTRE

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	CUARTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
-Expresar o proceso de resolución dun problema ou situación cotiá. -Repasar e comprobar o proceso seguido na resolución de problemas matemáticos. -Pescudar varias estratexias para resolver o mesmo problema. -Elaborar conxecturas sobre os resultados dun problema. -Identificar e interpretar datos numéricos da realidade cotiá.	B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.	B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	CMCT CCL
		B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	CMCT CAA CSIEE

			MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	CMCT CCL CAA
-Buscar varias maneiras de resolver un problema. -Pescudar no fondo dun problema e analizar e traballar sobre el, buscando a súa conexión coa vida cotiá e tentando trasladalo a outros contextos, etc.	B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc.	MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	CMCT CAA CSIEE
-Empregar o método científico.	B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	CMCT CAA
-Desenvolver actitudes positivas cara a aprendizaxe das matemáticas.	B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	CMCT CSC CSIEE

-Usar as TIC na aprendizaxe matemática.	B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.	MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	CMCT CD CAA
---	--	---	--	-------------------

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. NÚMEROS				
-Aplicar as propiedades das operacións. -Relaciona as diversas operacións que realiza.	B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.15. Operacións con fraccións. B2.16. Operacións con números decimais. B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	CMCT CAA
			MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta e multiplicación con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	CMCT CAA
-Realizar sumas, restas e multiplicacións e comprobar os resultados na resolución de problemas da vida diaria.	B2.18. Estimación de resultados. B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta e multiplicación. B2.20. Automatización de algoritmos. B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras. B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes.	B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta e multiplicación con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.		

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE				
-Identificar datos cualitativos e cuantitativos en situacións da vida cotiá.	B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	CMCT CAA
-Realizar gráficas estadísticas.	B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	CMCT CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
<p>-Expresar o proceso de resolución dun problema ou situación cotiá.</p> <p>-Repasar e comprobar o proceso seguido na resolución de problemas matemáticos.</p> <p>-Pescudar varias estratexias para resolver o mesmo problema.</p> <p>-Elaborar conxecturas sobre os resultados dun problema.</p> <p>-Identificar e interpretar datos numéricos da realidade cotiá.</p>	<p>B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.</p>	B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	CMCT CCL
		B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	CMCT CAA CSIEE

			MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	CMCT CCL CAA
-Buscar varias maneiras de resolver un problema. -Pescudar no fondo dun problema e analizar e traballar sobre el, buscando a súa conexión coa vida cotiá e tentando trasladalo a outros contextos, etc.	B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc.	MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	CMCT CAA CSIEE
-Empregar o método científico.	B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	CMCT CAA
-Desenvolver actitudes positivas cara a aprendizaxe das matemáticas.	B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	CMCT CSC CSIEE

-Usar as TIC na aprendizaxe matemática.	B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.	MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	CMCT CD CAA
---	--	---	--	-------------------

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. NÚMEROS				
-Traballar os números naturais, fraccións e decimais ata as centésimas.	B2.1. Números naturais, decimais e fraccións. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor posicional das cifras. B2.7. O número decimal: décimas e centésimas. B2.8. Fraccións. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as centésimas).	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA CCL

-Descompoñer e redondear números naturais e decimais.	B2.10. Descomposición e redondeo de números naturais e decimais	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor.	MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT CAA
-Aplicar as propiedades das operacións realizadas. -Efectuar sumas e restas de fraccións. -Efectuar operacións con números decimais.	B2.11. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.12. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.13. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.14. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.15. Operacións con fraccións. B2.16. Operacións con números decimais. B2.17. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.3. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as súas propiedades, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	CMCT CAA
			MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA
			MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	CMCT CAA

<p>-Realizar sumas, restas, multiplicacións e divisións e comprobar os resultados en contextos familiares.</p> <p>-Realizar series numéricas ascendentes e descendentes.</p> <p>-Efectuar o cálculo mental.</p> <p>-Redondear os resultados obtidos</p> <p>-Usar a calculadora.</p>	<p>B2.18. Estimación de resultados.</p> <p>B2.19. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.</p> <p>B2.20. Automatización de algoritmos.</p> <p>B2.21. Descomposición de números naturais atendendo ao valor posicional das súas cifras.</p> <p>B2.22. Construción de series ascendentes e descendentes.</p>	<p>B2.4. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	<p>MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p>	<p>CMCT CAA</p>
	<p>B2.23. Descomposición de números decimais atendendo ao valor posicional das súas cifras.</p> <p>B2.24. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p> <p>B2.25. Utilización da calculadora.</p>		<p>MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.</p> <p>MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p> <p>MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.</p> <p>MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CAA CD</p>

-Realizar problemas empregando estratexias heurísticas de razoamento. -Reflexionar sobre o procedemento de resolución de problemas.	B2.26. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.27. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	CMCT CAA
			MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	CMCT CAA CSIEE
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE				
-Identificar datos cualitativos e cuantitativos en situacións da vida cotiá.	B5.1. Recollida e clasificación de datos cualitativos e cuantitativos.	B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos sinxelos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais... comunicando a información.	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	CMCT CAA
-Realizar gráficas estadísticas.	B5.2. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	CMCT CAA

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
<p>-Expresar o proceso de resolución dun problema ou situación cotiá.</p> <p>-Repasar e comprobar o proceso seguido na resolución de problemas matemáticos.</p> <p>-Pescudar varias estratexias para resolver o mesmo problema.</p> <p>-Elaborar conxecturas sobre os resultados dun problema.</p> <p>-Identificar e interpretar datos numéricos da realidade cotiá.</p>	<p>B1.1. Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.</p>	B1.1. Expresar verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema.	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	CMCT CCL
		B1.2. Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	CMCT CAA CSIEE

			MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	CMCT CCL CAA
-Buscar varias maneiras de resolver un problema. -Pescudar no fondo dun problema e analizar e traballar sobre el, buscando a súa conexión coa vida cotiá e tentando trasladalo a outros contextos, etc.	B1.2. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.3. Profundar en problemas resoltos propoñendo pequenas variacións nos datos, outras preguntas etc.	MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	CMCT CAA CSIEE
			MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	CMCT CAA CSIEE
-Empregar o método científico.	B1.3. Acercamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados para a resolución de problemas.	MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	CMCT CAA
-Desenvolver actitudes positivas cara a aprendizaxe das matemáticas.	B1.4. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.5. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	CMCT CSC CSIEE

-Usar as TIC na aprendizaxe matemática.	B1.5. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. B1.6. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.6. Utilizar os medios tecnolóxicos de modo habitual no proceso de aprendizaxe, buscando, analizando e seleccionando información relevante en internet ou en outras fontes elaborando documentos propios, facendo exposicións e argumentacións.	MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	CMCT CD CAA
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. MEDIDA				
-Realizar estimacións de lonxitudes, capacidades e masas. -Elixir a unidade máis axeitada para expresar unha medida dada.	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada. MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT CCL CAA CMCT CAA

<p>-Sumar e restar unidades de lonxitude, capacidade e masa.</p> <p>-Expresar os resultados da medición de lonxitudes, capacidades e masas de forma simple e complexa.</p> <p>-Ordenar e comparar medidas da mesma magnitude.</p>	<p>B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude.</p> <p>B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada.</p> <p>B3.6. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa.</p>	<p>B3.2. Operar con diferentes medidas.</p>	<p>MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.</p>	<p>CMCT</p>
<p>-Resolver problemas da vida cotiá empregando medidas temporais.</p>	<p>B3.7. Unidades de medida do tempo e as súas relación.</p> <p>B3.8. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.</p> <p>B3.9. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais.</p> <p>B3.10. Cálculos con medidas temporais.</p>	<p>B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.</p>	<p>MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.</p>	<p>CMCT CAA</p>
<p>-Traballar as moedas e billetes empregados na Unión Europea.</p>	<p>B3.11. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes.</p> <p>B3.12. Múltiplos e submúltiplos do euros.</p> <p>B3.13. Equivalencias entre moedas e billetes.</p>	<p>B3.4. Coñecer o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea.</p>	<p>MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.</p>	<p>CMCT CAA CSC</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
-Clasificar os triángulos polo número de lados e ángulos. -Debuxar diversas formas xeométricas.	B4.1. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.2. Clasificación de triángulos atendendo os seus lados e os seus ángulos.	B4.1. Coñecer as figuras planas; cadrado, rectángulo, romboide, triángulo, trapecio e rombo.	MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	CMCT CAA
			MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	CMCT CD
-Ser quen de clasificar os cuadriláteros. -Recoñecer o centro, raio e diámetro da circunferencia.	B4.3. Clasificación de cuadriláteros atendendo o paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.4. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio e diámetro.	B4.2. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.	CMCT CAA
			MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	CMCT CAA
-Recoñecer os polígonos segundo o seu número de lados. -Identificar os principais elementos de poliedros, prismas e pirámides. -Estudar o cono, o cilindro e a esfera.	B4.5. Identificación e denominación de polígonos atendendo o número de lados. B4.6. Corpos xeométricos: elementos, relación e clasificación. B4.7. Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras e arestas. Tipos de poliedros. B4.8. Corpos redondos: cono, cilindro e esfera. B4.9. Regularidades e simetrías: recoñecemento de regularidades.	B4.3. Coñecer as características e aplicalas para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	CMCT CAA
			MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	CMCT CAA

			MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	CMCT CAA
-Ser quen de representar o plano ou esbozo da escola, do barrio ou dunha aldea.	B4.10. Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá.	B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares.	MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	CMCT CAA CSC
-Empregar estratexias heurísticas para resolver problemas, crear conxecturas e argumentando as decisións tomadas.	B4.11. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisión.	CMCT CAA CSIEE

AVALIACIÓN											
Trimestres	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos de avaliación							
				Probas escrita	Proba oral	Trab. Indiv.	Trab. grupo	Cader. clase	Rúbr.	Observ. aula	Outros
1º, 2º, 3º	MTB1.1.1. Comunica verbalmente de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema de matemáticas ou en contextos da realidade.	100%	6%		6%						
1º, 2º, 3º	MTB1.2.1. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comproba e interpreta as solucións no contexto da situación, busca outras formas de resolución etc.	100%	6%	3%				3%	si		
1º, 2º, 3º	MTB1.2.2. Utiliza estratexias heurísticas e procesos de razoamento na resolución de problemas.	100%	6%	3%				3%			
1º, 2º, 3º	MTB1.2.3. Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas a resolver, contrastando a súa validez e valorando a súa utilidade e eficacia.	100%	6%	3%				3%			
1º, 2º, 3º	MTB1.2.4. Identifica e interpreta datos e mensaxes de textos numéricos sinxelos da vida cotiá (facturas, folletos publicitarios, rebaixas...).	100%	6%			3%				3%	

1º, 2º, 3º	MTB1.3.1. Profunda en problemas unha vez resoltos, analizando a coherencia da solución e buscando outras formas de resolvelos.	100%	6%			3%				3%	
1º, 2º, 3º	MTB1.3.2. Formula novos problemas, a partir dun resolto: variando os datos, propoñendo novas preguntas, conectando coa realidade, buscando outros contextos etc.	100%	6%			3%				3%	
1º, 2º, 3º	MTB1.4.1. Practica o método científico sendo ordenado, organizado e sistemático.	100%	6%			3%				3%	
1º, 2º, 3º	MTB1.5.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo en matemáticas: esforzo, perseveranza, flexibilidade e aceptación da crítica razoada.	100%	6%			3%				3%	
1º, 2º, 3º	MTB1.6.1. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e resolver problemas.	100%	6%			3%				3%	
1º	MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	100%	10%	5%				5%			
1º	MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta e multiplicación con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	100%	10%	5%				5%	si		

1º	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	100%	10%					5%	si	5%	
1º	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estadísticas.	100%	10%					5%	si	5%	
2º	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	100%	2,8%	1,4%				1,4%	si		
2º	MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		
2º	MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		
2º	MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na resolución de problemas contextualizados.	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		
2º	MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		
2º	MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta,	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		

	multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.										
2º	MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		
2º	MTB2.4.3. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	75%	2,8%		2,8%						
2º	MTB2.4.4. Estima e redondea o resultado dun cálculo valorando a resposta.	75%	2,8%	1,4%				1,4%			
2º	MTB2.4.5. Emprega a calculadora aplicando as regras dos eu funcionamento para investigar e resolver problemas.	75%	2,8%			2,8%					
2º	MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		
2º	MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as	75%	2,8%	1,4%				1,4%	si		

	solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.										
2º	MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	75%	2,8%					1,4%	si	1,4%	
2º	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	75%	2,8%					1,4%	si	1,4%	
3º	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	75%	2,5%	1,25%				1,25%	si		
3º	MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	75%	2,5%	1,25%				1,25%	si		
3º	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	75%	2,5%	1,25%				1,25%	si		
3º	MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	75%	2,5%	1,25%				1,25%	si		

3º	MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	75%	2,5%	0,62%	0,62%			1,25%	si		
3º	MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	75%	2,5%	1,25%				1,25%	si		
3º	MTB3.4.1. Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais coma figuradas.	75%	2,5%	0,62%	0,62%			1,25%			
3º	MTB4.1.1. Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	75%	2,5%	0,62%	0,62%			1,25%			
3º	MTB4.1.2. Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	75%	2,5%			2,5%					
3º	MTB4.2.1. Clasifica cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados.	75%	2,5%	1,25%				1,25%			
3º	MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	75%	2,5%	1,25%				1,25%	si		

3º	MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	75%	2,5%	1,25%				1,25%	si		
3º	MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	75%	2,5%	0,62%	0,62%			1,25%	si		
3º	MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	75%	2,5%	0,62%	0,62%			1,25%	si		
3º	MTB4.4.1. Representa a escola, o barrio ou a aldea mediante un plano ou esbozo.	75%	2,5%			2,5%					
3º	MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	100%	2,5%	1,25%				1,25%	si		

RÚBRICAS

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Trimestres	4 Excelente	3 Ben	2 Suficiente	1 Debe Mellorar
MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta e multiplicación con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	1º	Usa de forma autónoma os algoritmos da suma, resta e multiplicación sempre que se lle pide.	Adoita empregalos case sempre.	Se se lle axuda é quen de empregalos.	Non sabe úsalos, aínda que se lle dé apoio.
MTB5.1.1. Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	1º	Sabe identificar datos en todas as situacións da vida cotiá.	Na maioría das veces os identifica.	Con axuda pode identificalos.	Non é quen de identificalos.
MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	1º	De forma autónoma analiza as gráficas sempre que se lle pide.	Case sempre é quen de analizar as gráficas.	Cústalle analizar as gráficas.	Non sabe analizar as gráficas.
MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as centésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	2º	De xeito correcto e autónomo traballa textos numéricos da vida cotiá.	Case sempre é quen de aplicar os seus coñecementos matemáticos a textos da vida cotiá.	Se se lle guía traballa ben as matemáticas dos textos da vida cotiá.	Non é quen de aplicar os seus coñecementos matemáticos á realidade.
MTB2.2.1. Descompón, compón e redondea números naturais e decimais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	2º	Sempre traballa cos números naturais e decimais de forma correcta.	Adoita descompoñer, compoñer e redondear ben.	Se se lle axuda descompón, compón e redondea.	Non é quen de traballar de xeito correcto cos números naturais e decimais.
MTB2.3.1. Aplica as propiedades das operacións e as relacións entre elas.	2º	De forma autónoma aplica as propiedades das operacións en todos os casos.	Case sempre as aplica.	Cústalle aplicarlas.	Non sabe aplicarlas, aínda que se lle de apoio.
MTB2.3.2. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador na	2º	Suma e resta fraccións de forma	Adoita sumar e restar fraccións	Cústalle sumar e restar fraccións.	Non sabe nin sumar nin restar fraccións.

resolución de problemas contextualizados.		correcta sempre.	ben.		
MTB2.3.3. Realiza operacións con números decimais na resolución de problemas contextualizados.	2º	Fai operacións con números decimais de forma autónoma sempre.	Case sempre traballa os números decimais con corrección.	Se se lle axuda realiza as operacións cos decimais ben.	Non é quen de efectuar operacións con decimais correctamente.
MTB2.4.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras) con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	2º	Domina as catro operacións básicas das matemáticas ben sen que se lle axude.	Fai case sempre os algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división (de ata dúas cifras).	Cústalle empregar os seus coñecementos para solucionar sumas, restas, multiplicacións e divisións.	Non sabe traballar cos algoritmos estándar, aínda que se lle de apoio.
MTB2.4.2. Constrúe series numéricas, ascendentes e descendentes, de cadencias 2, 10, 100 a partir calquera número e de cadencias 5, 25 e 50 a partir de múltiplos de 5, 25 e 50.	2º	Ten un dominio pleno das series sempre.	Case sempre sabe construír series numéricas.	Con axuda é quen de construír series numéricas.	Non sabe construír series numéricas nin ascendentes nin descendentes.
MTB2.5.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	2º	Domina a resolución de problemas de forma autónoma sempre.	Adoita resolver problemas con corrección.	Se se lle axuda resolve problemas axeitadamente.	Non é quen de resolver problemas, aínda que se lle axude.
MTB2.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	2º	Traballa sen axuda todos os aspectos relacionados coa resolución de problemas.	Case sempre é quen de traballar nos problemas de forma correcta.	Cústalle a reflexión sobre os problemas.	Non sabe traballar os diversos aspectos relacionados coa resolución dos problemas.
MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades e masas de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	3º	Realiza estimacións de lonxitudes, capacidades e masas correctamente e sen axuda.	Case sempre traballa lonxitudes, capacidades e masas de forma axeitada.	Cústalle a estimación de lonxitudes, capacidades e masas.	Presenta serias lagoas á hora de traballar lonxitudes, capacidades e masas.
MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis	3º	Ten un dominio claro da medida axeitada en cada momento.	Adoita medir con exactitude e elixindo a medida	Realiza as medicións con apoio.	Non é quen de facer medicións, aínda que se lle axude.

axeitada para a expresión dunha medida.			adeuada.		
MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade e masa en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	3º	De forma autónoma suma e resta diversas medidas de xeito correcto sempre.	Adoita realizar medicións correctamente.	Cústalle facer medicións.	Non é quen de sumar ou restar os diversos tipos de medidas.
MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	3º	Sabe expresar con corrección a medición realizada sen axuda sempre.	Case sempre expresa ben as medicións.	Se se lle axuda expresa as medicións realizadas.	Non sabe expresar as medicións de lonxitude, capacidade nin masa.
MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	3º	Sabe comparar e ordenar as medidas de forma autónoma sempre.	Adoita facer ben as comparacións de medidas.	Cústalle comparar as medidas dunha mesma magnitude.	Non Compara nin ordena medidas dunha mesma magnitude.
MTB3.3.1. Resolve problemas da vida diaria utilizando as medidas temporais e as súas relacións.	3º	É quen de resolver problemas usando as medidas temporais, sen axuda sempre	Case sempre o fai.	Faino se se lle dá apoio.	Non é quen de facelo, aínda que se lle axude.
MTB4.2.2. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio e diámetro.	3º	Domina os principais elementos da circunferencia e do círculo de forma autónoma sempre.	Adoita recoñecer os seus elementos básicos.	Cústalle recoñecer os elementos da circunferencia e do círculo.	Non identifica nin diferenza os elementos da circunferencia e do círculo.
MTB4.3.1. Identifica e nomea polígonos atendendo o número de lados.	3º	Ten un dominio claro dos polígonos segundo o seu número de lados	Case sempre recoñece os polígonos polo número dos seus lados.	Ten algunha dificultade para identificar os polígonos atendendo o número de lados.	Non é quen de nomear os polígonos polos seus lados.
MTB4.3.2. Recoñece e identifica poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos: vértices, caras e arestas.	3º	Recoñece de forma autónoma poliedros, prismas, pirámides e os seus elementos básicos sempre.	Case sempre os identifica.	Cústalle recoñecelos.	Non os recoñece nin identifica.
MTB4.3.3. Recoñece e identifica corpos redondos: cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos.	3º	É quen de identificar cono, cilindro e esfera e os seus elementos básicos de forma autónoma sempre.	Adoita recoñecelos, así como os seus elementos básicos.	Cústalle recoñecelos e identificalos.	Non é quen de recoñecer os seus elementos principais.
MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos		Domina a resolución	Acostuma resolver	Resolve problemas	Non é quen de

que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións.	3º	de problemas xeométricos sempre.	os problemas xeométricos sen axuda.	xeométricos con apoio.	resolver problemas xeométricos, aínda que se lle axude.
--	----	----------------------------------	-------------------------------------	------------------------	---

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

- Ler e escribir números de ata 7 cifras.
- Determinar o valor posicional das cifras dun número.
- Recoñecer un número a partir da súa descomposición.
- Calcular sumas e restas levando.
- Calcular multiplicacións por números de ata 3 cifras.
- Calcular divisións con dividendo de varias cifras e divisor dunha.
- Resolver problemas de dous operacións.
- Coñecer e aplicar as unidades de lonxitude, superficie, masa e capacidade.
- Coñecer e aplicar as medidas de tempo.
- Identificar os termos dunha fracción.
- Realizar cálculos numéricos sinxelos con números decimais.
- Interpretar e describir itinerarios e planos.
- Coñecer as liñas rectas e curvas.
- Identificar triángulos, cuadriláteros e paralelogramos.
- Medir e clasificar ángulos.
- Interpretar táboas de dobre entrada.
- Calcular a media aritmética.

3.1. ÁREA DE LINGUA ESTRANXEIRA – INGLÉS

INTRODUCCIÓN

No 4º curso da educación primaria todavía podemos consideras de moita importancia as destrezas orais, seguindo co traballado nos primeiros curso da etapa, pero este enfoque vese acompañado polo desenvolvemento dunha competencia escrita eficaz e contextualizada nos intereses, necesidades e preferencias propios destas idades.

A presenza dun auxiliar de conversa aporta todas as vantaxes que sen dúbida ten no ámbito do traballo da oralidade e será de moita axuda nos dous grupos deste nivel. Nun deles, que reúne a 12 alumnos, dedicaremoslle especial atención ás destrezas orais aproveitando as facilidades que ese número de alumnos fornece para a atención individualizada. Aspectos como a pronuncia, ritmo, entonación, etc, terán un campo de traballo idóneo neste agrupamento.

A utilización de cancións de música pop e rock, de materiais escritos de diversa procedencia, de diálogos tanto elaborados polos rapaces como propostos polo mestre, así como de produtos audiovisuais axeitados á súa idade e nivel competencial, será unha ferramenta importante tanto para a motivación dos nenos e nenas como para a contextualización da lingua.

Os catro primeiros bloques da programación (comprensión de textos orais, produción de textos orais, comprensión de textos escritos e produción de textos escritos) serán obxecto de atención durante os tres trimestres do curso, como dicta a propia dinámica do aprendizaxe dunha lingua. Será no quinto, coñecemento da lingua e consciencia intercultural, onde faremos una secuenciación temporal por trimestres. A tal efecto, sinalaremos na primeira columna do cadro, diante dos obxectivos, a secuenciación trimestral, agás os sinalados no epígrafe B5.1 dos contidos, referidos aos aspectos interculturais, que tamén se abordarán ao longo de todo o curso.

	énfases...) e non verbais (expresión facial, xestos...).		<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB1.4. escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMPRENSIÓN DE TEXTOS ORAIS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Estratexias de comprensión: <ul style="list-style-type: none"> - Uso progresivo do contexto visual e non verbal e dos coñecementos previos, transferidos desde as linguas que coñece a lingua estranxeira, para a formulación de hipóteses sobre o que se vai escoitar, sobre o tema ou a situación. - Interpretación das ideas principais expresadas en mensaxes orais de progresiva complexidade, como instrucións ou explicacións e interaccións orais ou gravacións en soporte audiovisual e informático para extraer información global e dalgún detalle concreto. - Recoñecemento de léxico, formas e estruturas básicas orais propias da lingua estranxeira, para expresar funcións previamente utilizadas. - Asociación de palabras e expresións con elementos paraverbais (entoación, pausas, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender a idea global e a información máis importante en textos orais moi breves con estruturas simples e coñecidas cun léxico de uso cotiá con axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos presentes nas situacións comunicativas e conectados cos propios intereses e coas propias experiencias, articulados con claridade e lentamente, transmitidos de viva voz ou por a través de recursos multimedia que non distorsionen a mensaxe. ▪ B1.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, e a información máis importante do texto. ▪ B1.3. Discriminar patróns sonoros, rítmicos e de entoación básicos nos diferentes contextos comunicativos de forma significativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB1.1. Comprende o sentido global e a información máis importantes de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá procedentes de medios audiovisuais ou da Internet adecuados a súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB1.2. Comprende os puntos principais e recoñece palabras e expresións coñecidas en textos orais (contos, cancións e conversas) sobre temas familiares ou do seu interese e expresados con claridade e que contén con apoio visual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB1.3. Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que tratan sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. PRODUCCIÓN DE TEXTOS ORAIS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> - Planificación: <ul style="list-style-type: none"> - Concibir a mensaxe con claridade e practicalo varias veces. - Execución: <ul style="list-style-type: none"> - Expresar a mensaxe con claridade axustándose aos modelos. - Apoiarse nos coñecementos previos para participar activamente en situacións funcionais de comunicación, seguindo modelos, adecuadas á idade do alumnado e aos seus intereses.. - Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos non verbais (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal). - Recoñecer e usar progresivamente léxico, formas e estruturas básicas orais moi breves propias da 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Interactuar en situacións reais ou simuladas sinxelas de comunicación sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, usando expresións e frases coñecidas e de uso frecuente, normalmente illadas ou enlazadas con conectores básicos (and/or/then). ▪ B2.2. Participar de forma activa e cooperativa en situacións funcionais de comunicación que requiran un intercambio directo de información en áreas de necesidade inmediata ou temas do seu interese cunha pronuncia axeitada e empregando as convencións propias do proceso comunicativo. ▪ B2.3. Valorar as linguas estranxeiras como instrumento de comunicación. ▪ B2.4. Producir patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos e de uso diario. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB2.1. Participa en situacións reais ou simuladas de comunicación breves e elementais, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB2.2. Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB2.3. Amona unha actitude de escoita atenta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB2.4. Reproduce comprensiblemente textos orais sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas ou dramatizacións). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB2.5. Manifesta interese e respecto polas apartacións do seus compañeiros/as. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias
	<p>lingua estranxeira, para expresar funcións previamente traballadas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participar en interaccións orais en situacións reais ou simuladas a través de respostas verbais e non verbais. - Producir textos orais cotiás de índole diversa tendo en conta tanto elementos lingüísticos como extralingüísticos: utilizar xestos ou recorrer a imaxes para axudar na comprensión de producións orais. - Participar activamente en intercambios lingüísticos orais sinxelos, previamente traballados en grupo, para expresar as necesidades de comunicación máis inmediatas. - Empregar a lingua estranxeira en situacións variadas de comunicación. <ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Padróns sonoros, rítmicos e de entoación: <ul style="list-style-type: none"> - Uso axeitado dos sons propios da lingua estranxeira: pronuncia de palabras e frases cotiás de forma comprensible. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB2.8. Aмосa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira nas diferentes situacións comunicativas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB2.9. Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación da lingua estranxeira para a produción de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias
	<ul style="list-style-type: none"> - Iniciación ás normas que regulan a interacción oral (quendas de palabra, volume de voz e ritmo axeitado). - Dominio moi progresivo de aspectos fonéticos básicos, de ritmo e entoación para a produción de textos breves orais a través do xogo e da expresión corporal e musical. 			
BLOQUE 3. COMPRENSIÓN DE TEXTOS ESCRITOS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Estratexias de comprensión: <ul style="list-style-type: none"> - Activación dos coñecementos previos en relación á tipoloxía e tema do texto que se vai traballar. - Identificar elementos icónicos, títulos e facer unha primeira anticipación sobre o contido de textos escritos sinxelos adaptados á súa idade. - Identificación de palabras clave do texto, relacionadas cos e coas personaxes e o contexto a través da linguaxe non verbal ou co apoio de ilustracións. - Identificación de textos sinxelos: regras de xogos, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Identificar o tema e comprender o sentido xeral e as ideas máis importantes en textos escritos sinxelos de temas previamente traballados de forma oral e de interese para o alumnado, e conte con apoio visual en soporte papel ou dixital. ▪ B3.2. Coñecer as estratexias básicas máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, e as ideas principais en textos escritos sinxelos. ▪ B3.3. Discriminar patróns gráficos e recoñecer os significados e intencións 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB3.1. Comprende frases simples escritas, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB3.2. Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo acompañado de apoio visual, acorde a súa idade procedente dos medios de comunicación adaptados a súa competencia lingüística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB3.3. Aмосa interese pola lectura nunha lingua estranxeira. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>algunhas instrucións, carteis da aula...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recoñecer o léxico, formas e estruturas básicas escritas propias da lingua estranxeira, para expresar funcións previamente utilizadas. - Captación da idea global e identificación de elementos máis relevantes en textos escritos situacións cotiás próximas á experiencia como invitacións, felicitacións, notas, avisos, folletos..., con axuda de elementos lingüísticos e non lingüísticos do contexto. - Lectura guiada e comprensión de diferentes textos sinxelos, en soporte papel e dixital, adaptados á competencia lingüística do alumnado, para utilizar información global e específica, no desenvolvemento dunha tarefa, proxecto ou para gozar da lectura. - Iniciación no uso do dicionario bilingüe e das tecnoloxías da información e da comunicación para ler (web, programas multimedia e correo electrónico). 	<p>comunicativas básicas que expresen pausas, exclamacións e interrogacións.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLB3.4. Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca de aula para a súa lectura autónoma acordes a súa idade e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLB3.5. Iniciase progresivamente no uso autónomo de estratexias de comprensión lectora. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLB3.6. Formula hipóteses sobre o texto a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan, e compróbaas. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB3.7. Valora a lingua escrita como medio de comunicación. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB3.9. Aмосa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos. 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE 	

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Patróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: <ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento dos signos de puntuación elementais. - Asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos, expresións orais coñecidas e establecemento de relacións analíticas grafía-son. - Recoñecemento de símbolos de uso frecuente: €, £ @. 			
BLOQUE 4. PRODUCCIÓN DE TEXTOS ESCRITOS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Estratexias de produción: <ul style="list-style-type: none"> - Planificación: <ul style="list-style-type: none"> - Seleccionar o tipo de texto que se vai producir: conto, notas, dramatizacións ... - Iniciar o uso do dicionario bilingüe e outros materiais de consulta en soporte papel ou dixital adecuados á idade do alumnado. - Execución: <ul style="list-style-type: none"> - Producir a mensaxe escrita con claridade, utilizando 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Escribir textos sinxelos propios, compostos de frases simples illadas, nun rexistro neutro, utilizando con razoable corrección as convencións ortográficas e os principais signos de puntuación, para falar de si mesmo, da súa contorna máis inmediata e de aspectos da súa vida cotiá, en situacións familiares e predicibles. ▪ B4.2. Coñecer e aplicar as estratexias básicas máis adecuadas para a produción de textos escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB4.1. Escribe frases sinxelas relacionadas con temas da súa vida cotiá traballadas previamente de forma oral. ▪ PLEB4.2. Escribe conversas sinxelas, seguindo un modelo dado e respectando a estrutura gramatical coñecida. ▪ PLEB4.3. Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCL ▪ CCL

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>expresións e frases coñecidas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compensar as carencias léxicas mediante o uso do dicionario visual do alumnado e de materias audiovisuais e multimedia para reproducir mensaxes escritas sinxelas. - Apoiarse nas palabras e frases coñecidas previamente en interaccións orais e de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Aplicar patróns gráficos e convencións ortográficas básicas para escribir con razoable corrección frases curtas que utiliza normalmente ao falar, cunha ortografía aceptable. ▪ B4.8. Iniciarase no uso das ferramentas informáticas para completar actividades preelaboradas polo persoal docente. 	<p>e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas e avisos).</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - Seleccionar e empregar o léxico adecuado ao tema e usar algún recurso cohesivo para non repetir palabras. - Reelaborar informacións en ficheiros, libríños... textos escritos, moi breves e pautados, afíns aos seus intereses, cunha intención comunicativa. - Reproducir a forma gráfica de certas palabras en situacións comunicativas, sen modelos dados, a través de hipóteses ou tratando de recordar a súa forma. - Compoñer a partir de modelos, diferentes textos sinxelos, utilizando expresións e frases coñecidas oralmente, para transmitir información. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB4.4. Completa un formulario en liña cos seus datos persoais e dos e das demais (nome, apelido, idade...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB4.5. Responde de forma escrita a preguntas sobre temas traballados en clase como, por exemplo, onde está un obxecto ou un lugar, de que cor é un obxecto, que hora é, cales son os seus gustos ou se hai algo nun determinado lugar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB4.6. Escribe correspondencia persoal simple en soporte papel ou dixital falando de si mesmo/a e da súa contorna inmediata. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB4.7. Produce textos escritos significativos, en soporte papel ou dixital, de forma individual ou en 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizar a lingua estranxeira en mensaxes escritas como recordatorio visual e para á aprendizaxe de novas palabras e expresións (carteis para identificar os obxectos e os espazos da aula, calendario, normas de xogos, cartafol colectivo...). - Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e a comunicación para producir textos e presentacións, recompilar e transmitir información. 		<p>parella seguindo o modelo traballado.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB4.8. Utiliza de xeito guiado as TIC para a produción de textos sinxelos. ▪ PLEB4.9. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc. ▪ PLEB4.10. Avisa interese por utilizar a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Padróns gráficos, convencións ortográficas e de puntuación elementais: <ul style="list-style-type: none"> - Uso dos signos de puntuación máis básicos. - Uso de símbolos de uso frecuente: €, £. - Asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos, expresións orais coñecidas e establecemento de relacións grafía-son. 			

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO	
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	
BLOQUE 5. COÑECEMENTO DA LINGUA E CONSCIENCIA INTERCULTURAL					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: <ul style="list-style-type: none"> - Valoración positiva das intervencións orais propias e alleas na lingua estranxeira como instrumento para comunicarse e coñecer outras culturas. - Valoración da propia cultura a través do coñecemento e valoración doutras culturas, respecto e aceptación de ideas e costumes distintos. - Recoñecemento e aprendizaxe de formas básicas de relación social na lingua estranxeira. - Recoñecemento da realidade plurilingüe da propia contorna. ▪ B5.2. Funcións comunicativas: <ul style="list-style-type: none"> - Establecemento de relacións sociais: saudar, agradecer, despedirse, dirixirse aos demais. - Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre aspectos persoais dun mesmo/a e dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Identificar aspectos socioculturais e sociolingüísticos básicos para unha comprensión adecuada do texto oral e escrito. ▪ B5.2. Aposar curiosidade pola lingua e pola súa cultura. ▪ B5.3. Iniciar e rematar as interaccións adecuadamente en situacións reais ou simuladas en contextos dirixidos. ▪ B5.4. Obter e dar información persoal, sobre o seu contorno máis inmediato en situacións comunicativas habituais dentro e fóra da aula. ▪ B5.5. Expresar nocións básicas relativas a rutinas, tempo, vestimenta e prezo. ▪ B5.6. Expresar e identificar localización de persoas, de obxectos e de lugares. ▪ B5.7. Solicitar e comprender o permiso, o acordo, a información, a preferencia, a axuda ou o desexo, a capacidade entre outras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.1. Identifica aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividades...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC 	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.2. Aposar curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.3. Inicia e remata as interaccións adecuadamente. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.4. Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe cotiás en distintos contextos. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.5. Expresa, identifica e distingue os tramos horarios e as rutinas do día, prezos, vestimentas... 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Expresión da posesión dun mesmo/a e dunha terceira persoa en afirmativa e negativa. - Expresión da información en afirmativa e negativa e formulación das correspondentes preguntas. - Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os días da semana, os meses e o tempo atmosférico, a hora etc. - Descrición das rutinas diarias. - Realización de preguntas e respostas sinxelas indicando a identificación e localización de persoas, de obxectos e de lugares... - Realización de preguntas e respostas sinxelas en relación a operacións de compravenda. - Formulación de preguntas e respostas sinxelas en relación á cantidade. - Realización de preguntas e respostas sinxelas sobre os gustos e preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.8. Utilizar adecuadamente as estruturas morfosintácticas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel. ▪ B5.9. Recoñecer estruturas sintácticas básicas e os seus significados asociados. ▪ B5.10. Utilizar estruturas sintácticas de progresiva dificultade (p. e. enlazar frases sinxelas con conectores básicos como and, or, then). ▪ B5.10. Mostrar un control sobre un conxunto de estruturas gramaticais sinxelas e de modelos de oracións e frases dentro dun repertorio memorizado. ▪ B5.11. Comprender e utilizar o léxico propio do nivel en situacións comunicativas sinxelas da vida da aula ou fóra dela. ▪ B5.12. Comparar aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.6. Pregunta e responde de xeito comprensible sobre a localización (obxectos, espazos, seres vivos ...). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.7. Pregunta e responde de xeito comprensible sobre o permiso, o acordo, a preferencia, desexo ou a capacidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.8. Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos básicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.9. Diferencia preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.10. Memoriza rutinas lingüísticas para desenvolverse nas interaccións habituais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de preguntas e respostas sobre a habilidade. - Expresión de habilidades e capacidades en afirmativo e negativo. - Formulación de preguntas e respostas sobre a vestimenta. - Descrición de persoas, plantas e animais. - Expresión básica de desexos. - Formulación de preguntas sobre o desexo. - Expresión de instrucións. - Preguntas e respostas sobre petición e ofrecemento de axuda. ▪ B1.4. Estructuras sintáctico-discursivas: <ul style="list-style-type: none"> - Saúdos, agradecemento, despedidas... (Hi, See you, How are you? I'm fine, thanks...). - Preguntas e respostas sobre aspectos persoais, como nome, idade, estado de ánimo, comida favorita... (What's your name?, My name is, How old are you?, I'm, I'm (bored), What's your favourite (sport)? 	<p>integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas (horarios, hábitos, festividades...).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.13. Recoñecer un repertorio limitado de léxico de alta frecuencia relativo a situacións cotiás e temas habituais e concretos relacionados coas súas experiencias, intereses e próximos á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.12. Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ PLEB5.13. Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións de aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>My favourite (sport) is..., (What's his/her favourite (subject)? His/her favourite (subject) is...).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expresión de posesión en primeira e terceira persoa e formulación da pregunta correspondente e resposta afirmativa e negativa. - Expresión da información (I've/I haven't got (English) on (Friday), Have you got (PE) on (Tuesday), Yes, I've/No I haven't). - Preguntas e respostas sobre os días da semana, meses, o tempo atmosférico e a hora (What time is it ?, It's (Half) past (one)...). - Descrición das rutinas diarias (I (get up) (at eight o'clock) on (Monday)). - Preguntas e respostas sobre obxectos do seu interese (Where's is it?, It's in/on/under/next to). - Expresión de cantidade: contar desde 1 a 100. <ul style="list-style-type: none"> - Preguntas e respostas sinxelas sobre o prezo (How much is it?, It's (one) pound and (fifty) cents). 			

ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Preguntas e respostas sinxelas sobre a cantidade de obxectos ou persoas (How many... are there?). - Preguntas e respostas sobre o gusto en primeira persoa (Do you like (cheese)?, Yes, I do/ No, I don't). - Expresión do gusto en primeira persoa en afirmativa e negativa (I like (salad), I don't like (chips)). - Realización de preguntas e respostas sobre habilidade (Can you (swim)?, Yes, I can; No I can't). - Expresión de habilidades en afirmativo e negativo (I can (play the piano), I can't (play the trumpet)). - Identificación das pezas de roupa (I'm wearing, he/she's wearing). - Preguntas e respostas sobre a vestimenta (What's she/he wearing?, Who's wearing (shoes)?). - Expresión de desexos (I want to (make a cake)). 			
ÁREA	PRIMEIRA LINGUA ESTRANXEIRA		CURSO	CUARTO

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - Preguntas sobre o desexo (Do you want to (play basketball?)). - Expresión de instrucións (Touch your (legs), Listen, please...). - Realización de preguntas e respostas curtas (What's this?, It's...). - Preguntas e respostas sobre petición e axuda (Can I have (pasta), please?). <p>▪ B5.3. Léxico oral de alta frecuencia (recepción e recepción) relativo a posesións persoais, a cores, números ata o 100, preposicións, días da semana, roupa, materiais escolares, a hora, adxectivos para describir persoas, lugares e obxectos, partes do corpo e a cara, deportes, equipamento deportivo, actividades ao aire libre, comida, moedas (euros, cents, pounds, pence), estado e sentimentos, tempo atmosférico, días da semana, meses, estacións do ano, accións (rutina diaria...), instrumentos musicais, materiais, animais, partes do corpo e da cara e partes da casa.</p>			

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO								
CURSO	Inglés 4º Primaria							
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Primeira Lingua Estranxeira (PLE)					
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
PLE-B1.1	4º-PLEB1.1 - Comprende o sentido global e a información mais importantes de textos orais, con estruturas coñecidas e léxico de uso cotiá procedentes de medios audiovisuais ou da Internet adecuados a súa idade.	60,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL
PLE-B1.2	4º-PLEB1.2 - Comprende os puntos principais e recoñece palabras e expresións coñecidas en textos orais (contos, cancións e conversas) sobre temas familiares ou do seu interese e expresados con claridade e que contén con apoio visual.	60%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL
PLE-B1.2	4º-PLEB1.3 - Identifica a información máis relevante en interaccións orais nas que participa que traten	60%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL CAA

	sobre temas familiares procedentes de diferentes medios de comunicación e da Internet.						INSTRUMENTOS: Posta en común.	
PLE-B1.3	4º-PLEB1.4 - escoita atentamente en interaccións cara a cara, sen interromper.	80,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común. Observación sistemática.	CCL CSC
PLE-B1.3	4º-PLEB1.5 - Interese e respecto polas intervencións orais alleas en prol da mellora da súa pronuncia, entoación e acentuación.	80,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSC
PLE-B2.1	4º-PLEB2.1 - Participa en situacións reais ou simuladas de comunicación breves e elementais, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas do seu interese, sobre persoas da súa contorna inmediata, cunha pronuncia e entoación comprensibles.	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
PLE-B2.2	4º-PLEB2.2 - Pregunta e responde para dar/obter información en interaccións cotiás.	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCL

							INSTRUMENTOS: Producións orais.	
PLE-B2.2	4º-PLEB2.3 - Amosa unha actitude de escoita atenta.	80,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC
PLE-B2.3	4º-PLEB2.4 - Reproduce comprensiblemente textos orais sinxelos e breves (p.e. cancións, conversas telefónicas ou dramatizacións).	50%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCL CSC
PLE-B2.3	4º-PLEB2.5 - Manifesta interese e respecto polas apartacións do seus compañeiros/as.	80,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC
PLE-B2.4	4º-PLEB2.8 - Amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira nas diferentes situacións comunicativas.	70,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CSC
PLE-B2.4	4º-PLEB2.9 - Domina progresivamente aspectos fonéticos, do ritmo, da acentuación e da entoación	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL

	da lingua estranxeira para a produción de textos orais.						INSTRUMENTOS: Posta en común.	
PLE-B3.1	4º-PLEB3.1 - Comprende frases simples escritas, relacionadas cos temas traballados previamente de forma oral.	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL
PLE-B3.1	4º-PLEB3.2 - Comprende a idea principal dun texto escrito sinxelo acompañado de apoio visual, acorde a súa idade procedente dos medios de comunicación adaptados a súa competencia lingüística.	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
PLE-B3.2	4º-PLEB3.3 - Aмосa interese pola lectura nunha lingua estranxeira.	70,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA
PLE-B3.2	4º-PLEB3.4 - Selecciona contos, narracións ou outro material escrito da biblioteca de aula para a súa lectura autónoma acordes a súa idade e intereses	70%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSIEE
PLE-B3.2	4º-PLEB3.5 - Iniciase	60,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das	CCL CAA

	progresivamente no uso autónomo de estratexias de comprensión lectora.						produccións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e escritas.	
PLE-B3.3	4º-PLEB3.6 - Formula hipóteses sobre o texto a partir de elementos icónicos e títulos que o acompañan, e compróbaas.	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CSIEE
PLE-B3.3	4º-PLEB3.7 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	70,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CAA
PLE-B3.3	4º-PLEB3.8 - Aмосa interese por informarse, comunicarse e aprender a través dos textos escritos.	70,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CSIEE
PLE-B4.1	4º-PLEB4.1 - Escribe frases sinxelas relacionadas con temas da súa vida cotiá traballadas previamente de forma oral.	50&	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL
PLE-B4.1	4º-PLEB4.2 - Escribe	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas	CCL

	conversas sinxelas, seguindo un modelo dado e respectando a estrutura gramatical coñecida.						específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	
PLE-B4.1	4º-PLEB4.3 - Escribe textos sinxelos, organizados con coherencia na súa secuencia e con léxico relacionado co tema da escritura propios de situacións de relación interpersoal (invitacións, notas e avisos).	50%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL
PLE-B4.2	4º-PLEB4.4 - Completa un formulario en liña cos seus datos persoais e dos e das demais (nome, apelido, idade...).	60,00%	X			2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL
PLE-B4.2	4º-PLEB4.5 - Responde de forma escrita a preguntas sobre temas traballados en clase como, por exemplo, onde está un obxecto ou un lugar, de que cor é un obxecto, que hora é, cales son os seus gustos ou se hai algo nun determinado lugar	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado.	CCL
PLE-B4.2	4º-PLEB4.6 - Escribe correspondencia persoal	50,00%		X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas.	CCL

	simple en soporte papel ou dixital falando de si mesmo/a e da súa contorna inmediata.						INSTRUMENTOS: Proba aberta.	
PLE-B4.3	4º-PLEB4.7 - Produce textos escritos significativos, en soporte papel ou dixital, de forma individual ou en parella seguindo o modelo traballado.	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL CD CSC
PLE-B4.3	4º-PLEB4.8 - Utiliza de xeito guiado as TIC para a produción de textos sinxelos.	50,00%		X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CD
PLE-B4.8	4º-PLEB4.9 - Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza: evitando riscos, inclinación de liñas etc.	80,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Textos escritos.	CAA CSIEE
PLE-B4.8	4º-PLEB4.10 - Aмоса interese por utilizar a lingua estranxeira escrita de forma correcta en situacións variadas atendendo á súa corrección ortográfica	50%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA
PLE-B5.1	4º-PLEB5.1 - Identifica	60,00%			X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios	CCL CAA

	aspectos básicos da vida cotiá dos países onde se fala a lingua estranxeira (horarios, comidas, festividades...) e compáraos cos propios, amosando unha actitude de apertura cara ao diferente.						orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CSC
PLE-B5.2	4º-PLEB5.2 - Aмосa curiosidade por aprender a lingua estranxeira e a súa cultura.	70,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CSC
PLE-B5.3	4º-PLEB5.3 - Inicia e remata as interaccións adecuadamente.	70,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA CSC
PLE-B5.4	4º-PLEB5.4 - .Pregunta e responde de xeito comprensible en actividades de aprendizaxe cotiás en distintos contextos.	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSC
PLE-B5.5	4º-PLEB5.5 - Expresa, identifica e distingue os tramos horarios e as rutinas do día, prezos, vestimentas?	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas.	CCL

							INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	
PLE-B5.6	4º-PLEB5.6 - Preguntar e responder de xeito comprensible sobre a localización (obxectos, espazos, seres vivos?).	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CSC
PLE-B5.7	4º-PLEB5.7 - Preguntar e responder de xeito comprensible sobre o permiso, o acordo, a preferencia, desexo ou a capacidade.	50,00%		X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CSC
PLE-B5.8	4º-PLEB5.8 - Estrutura adecuadamente os elementos das oracións, mantén a concordancia de número e usa correctamente os nexos básicos.	50,00%			X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba aberta.	CCL
PLE-B5.9	4º-PLEB5.9 - Diferencia preguntas e respostas moi simples, así como as que achegan información..	60,00%		X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL
PLE-B5.10	4º-PLEB5.10 - Memoriza rutinas lingüísticas para desenvolverse nas	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL CAA

	interaccións habituais.						INSTRUMENTOS: Asamblea.	
PLE-B5.12	4º-PLEB5.12 - Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.	60,00%			X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA
PLE-B5.13	4º-PLEB5.13 - Comprende e usa adecuadamente o vocabulario necesario para participar nas interaccións da aula ou fóra da aula, ler textos próximos á súa idade e escribir con léxico traballado previamente	50,00%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais e producións escritas.	CCL CAA

Rúbricas 4º Primaria					
	A	B	C	D	Instrum. Aval
Construye frases usando "Can I have...?" para peticiones	Construye frases usando "Can I have...?" para peticiones sin ninguna dificultad.	Construye frases usando "Can I have...?" para peticiones con escasa dificultad.	Construye frases usando "Can I have...?" para peticiones con algunas dificultades.	No es capaz de construir frases con "Can I have..." para peticiones.	Observación na aula. Libreta personal. Tests.
Vocabulario: conoce y emplea los términos "curly, straight, wavy, long, short, medium length, blond, dark, brown, hair"	Emplea los términos "curly, straight, wavy, long, short, medium length, blond, dark, brown, hair" correctamente.	Emplea los términos "curly, straight, wavy, long, short, medium length, blond, dark, brown, hair" con escasa dificultad.	Emplea los términos "curly, straight, wavy, long, short, medium length, blond, dark, brown, hair" con algunas dificultades.	No emplea los términos "curly, straight, wavy, long, short, medium length, blond, dark, brown, hair" .	Observación na aula. Libreta personal. Tests.
Distingue y emplea las formas "there is" y "there are" en af., neg. e int.	Distingue y emplea correctamente las formas "there is" y "there are" en af., net. e int.	Distingue y emplea con escasa dificultad las formas "there is" y "there are" en af., neg. e int.	Distingue y emplea con algunas dificultades las formas "there is" y "there are" en af., negat.int.	No distingue ni emplea las formas "there is" y "there are" en af., neg. e int.	Observación na aula. Libreta personal. Tests.
Utiliza las estructuras de presente simple correctamente: I like/he-she likes, etc	Utiliza las estructuras de presente simple sin equivocarse.	Utiliza las estructuras de presente simple con pocas equivocaciones.	Utiliza las estructuras de presente simple con equivocaciones.	No utiliza correctamentelas estructuras de presente simple	Observación na aula. Actividades orales y escritas. Pruebas escritas.
Utiliza las estructuras de presente simple correctamente: I like/he-she likes, etc	Utiliza las estructuras de presente simple sin equivocarse.	Utiliza las estructuras de presente simple con pocas equivocaciones.	Utiliza las estructuras de presente simple con equivocaciones.	No utiliza correctamentelas estructuras de presente simple	Observación na aula. Actividades orales y escritas. Pruebas escritas.
Utiliza las estructuras de presente simple correctamente: I like/he-she likes, etc	Utiliza las estructuras de presente simple sin equivocarse.	Utiliza las estructuras de presente simple con pocas equivocaciones.	Utiliza las estructuras de presente simple con equivocaciones.	No utiliza correctamentelas estructuras de presente simple	Observación na aula. Actividades orales y escritas. Pruebas escritas.

3.2. ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA

"A educación é moito mais que Educación Física pero moi pouco sen ela"

Cando un mestre asume a *responsabilidade de enfrontarse* coa tarefa de cultivar os valores físicos dun grupo de alumnos, ten un longo e difícil camiño que percorrer. Un camiño que, partindo indispensablemente dunha actitude positiva cara á materia que vai a impartir e dunhas aptitudes e coñecementos teóricos desta área, pasa pola formación sobre os condicionantes biolóxicos, psicolóxicos e sociais dos alumnos que lle confían, dos recursos e dos materiais que ofrece o medio e o mesmo colexio, pola selección dos contidos e a enumeración das actividades, o emprego dunha metodoloxía dinámica, activa, flexible, participativa e integradora e tamén na selección de criterios válidos para a avaliación. Pero, é certo que, superadas tódalas dificultades anteriores e as que implica dar resposta ós múltiples interrogantes que xorden no tratamento da Educación Física, logo de planificar o que se quere acadar e o que hai que facer para obtelos resultados apetecidos, *seguimos traballando convencidos de que esta área debe espertar nos que a practican o pracer do movemento, crear hábitos de actividade física e dotar ó alumno de elementos mímicos que lle permitan funcionar autonomamente.*

Seguindo o **Decreto 105/2014, do 4 de setembro**, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, esta área debe fundamentarse especialmente na adquisición da competencia motriz que contribúe ao desenvolvemento persoal, a unha mellor calidade de vida. Pero *a Educación Física non é unha simple aprendizaxe de movementos, senón un camiño cara á educación total* que utiliza dito movemento como axente pedagóxico con diversas *funcións*: de *coñecemento* (dun mesmo e da contorna), de *organización perceptiva* (propio corpo, espazo e tempo), *anatómico-funcional* (incrementando as habilidades, a condición física), *estético-comunicativa* (manifestacións artísticas, comunicativas), de *relación social coas demais persoas*, *agonística* (esforzándose e superando dificultades), *hixiénica* (mellora da saúde), *hedonista* (fonte de gozo), de *compensación* (non á vida sedentaria) e *catártica* (para liberar tensións).

No Deseño Curricular Base de Educación Primaria de Galicia inténtase aclarar o *concepto globalizador* que debería ter a Educación Física, a necesidade da súa programación e a adaptación á estratexia pedagóxica: *"A educación física non é só deporte, nin educación psicomotriz, expresión corporal, ou xogo, senón todo isto. A transferencia dos*

valores educativos da Educación Física á personalidade non pasa de xeito instantáneo, hai que programalo, e está relacionada coa estratexia pedagóxica que se vai utilizar".

AREA	EDUCACIÓN FÍSICA (1º trimestre)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Contidos Comúns (CC); O Corpo: Imaxe e Percepción (CIP); Actividade Física e Saúde (AFS), Os Xogos e as Actividades Deportivas (XAD).				
a) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i> , aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.	CC - Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a das demais persoas.	CC - Opinar, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflitivas xurdidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.	CC - Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	CSC CAA CSIEE CD
b) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.	CIP - Autonomía persoal: autoestima, expectativas realistas de éxito. AFS - Consolidación de hábitos de hixiene corporal e adquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables relacionados coa actividade física.	CIP - Aceptar e respectar a propia realidade corporal e a das demais persoas. AFS - Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.	CIP - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase. AFS - Participa activamente nas actividades propostas para mellorar as capacidades físicas relacionándoas coa saúde.	CSC CAA CSIE CMCCT
c) d) Adquirir habilidades para a <i>prevención e para a resolución pacífica de conflitos</i> que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan	XAD - Descubrimento e aplicación das estratexias básicas de xogo relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.	XAD - Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades	XAD - Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.	

<p>e) Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.</p>				
---	--	--	--	--

AREA	EDUCACION FISICA (1º trimestre)		CURSO	CUARTO
<p>a) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>a) Adquirir habilidades para a <i>prevención e para a resolución pacífica de conflitos</i> que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan</p> <p>a) Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas</p>	<p>CC- Aceptación e respecto cara ás normas, regras, estratexias e persoas que participan no xogo. Elaboración e cumprimento dun código de xogo limpo.</p> <p>CIP- Descubrimento dos elementos orgánico-funcionais relacionados co movemento: circulación, respiración, locomoción (principais músculos e articulacións).</p> <p>AFS- Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa.</p> <p>XAD- Respetto cara as persoas que participan no xogo e rexeitamento dos comportamentos antisociais.</p>	<p>CC- Opinar, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflitivas xurdidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.</p> <p>CIP- Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.</p> <p>XAD- Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades</p>	<p>CC- Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.</p> <p>CIP- Recoñece os dous tipos de respiración.</p> <p>AFS- Participa activamente nas actividades propostas para mellorar as capacidades físicas relacionándoas coa saúde.</p> <p>XAD- Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.</p>	<p>CSC CAA CSIEE CMCCT</p>

AREA	EDUCACION FISICA (1º trimestre)		CURSO	CUARTO
<i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.				
<p>a) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>a) Adquirir habilidades para a <i>prevención e para a resolución pacífica de conflitos</i> que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan</p> <p>a) Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas e as diferenzas</i> entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p>	<p>CC- Conianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física.</p> <p>CIP- Equilibrio estático e dinámico sobre superficies estables e inestables e alturas variables.</p> <p>AFS- Práctica segura da actividade física, recoñecendo a importancia do queceamento, a dosificación do esforzo, a volta á calma e a relaxación.</p> <p>XAD- Comprensión, aceptación</p>	<p>CC- Opinar, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflictivas xurdidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.</p> <p>CIP- Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.</p>	<p>CC- Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.</p> <p>CIP- Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación a alturas variables.</p> <p>AFS- Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.</p> <p>XAD- Utiliza as habilidades</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA CCL CSIEE CMCCT</p> <p>CCEE CAA CSC</p> <p>CCEE</p>

AREA	EDUCACION FISICA (1º trimestre)		CURSO	CUARTO
<p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.</p>	e cumprimento das normas de xogo.	XAD- Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades	motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.	CAA CSC

AREA	EDUCACIÓN FÍSICA (2º trimestre)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Contidos Comúns (CC); Habilidades Motrices (HM); Actividade Física e Saúde (AFS); Os Xogos e as Actividades Deportivas (XAD).				
<p>a) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das <i>tecnoloxías da información e da comunicación</i>, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.</p> <p>a) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.</p> <p>a) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p>	<p>CC- Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área.</p> <p>HM- Formas e posibilidades do movemento. Axuste e consolidación dos elementos fundamentais na execución das habilidades motrices básicas.</p> <p>- Utilización eficaz e económica das habilidades motrices básicas en medios e situacións estables e coñecidas.</p> <p>AFS- Consolidación de hábitos de hixiene corporal e adquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables relacionados coa actividade física.</p>	<p>CC- Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área.</p> <p>HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.</p>	<p>CC- Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.</p> <p>- Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.</p> <p>HM- Realiza desprazamentos e saltos en diferentes tipos de contornos e en actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.</p>	<p>CD CAA CSIEE CCL</p> <p>CSC CCEC CAA</p>

AREA	EDUCACIÓN FÍSICA (2º trimestre)		CURSO	CUARTO
a) k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.	XAD- O xogo e o deporte como elementos da realidade social. Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.	XAD- Coñecer a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.	AFS- Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde. XAD- Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.	CSC CSIEE CAA CMCCT CSC CAA CSIEE
b) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i> , aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.				

AREA	EDUCACION FISICA (2º trimestre)		CURSO	CUARTO
j) m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.				
<p>j) Iniciar na utilización, para a aprendizaxe, das <i>tecnoloxías da información e da comunicación</i>, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.</p> <p>d) Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>o) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas, físicas e sociais de <i>Galicia</i>, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.</p>	<p>CC-Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p> <p>HM- Inicio na adaptación das habilidades básicas a situacións non habituais e contornos descoñecidos ou con incerteza, incidindo nos mecanismos de decisión.</p> <p>AFS-Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa.</p> <p>XAD- O xogo e o deporte como elementos da realidade social. Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.</p>	<p>CC- Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área.</p> <p>HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFS- Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa.</p> <p>XAD- Coñecer, a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de</p>	<p>CC- Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.</p> <p>HM- Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.</p> <p>AFS-Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.</p> <p>XAD- Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.</p>	<p>CCL CSC CD</p> <p>CSC CCEE CAA</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CAA CSIEE CSC</p>

AREA	EDUCACION FISICA (2º trimestre)	CURSO	CUARTO	
		Galicia.		
<p>a) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>a) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>a) Coñecer e valorar os <i>animais</i> máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.</p> <p>a) Fomentar a <i>educación viaria</i> e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.</p> <p>a) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si</p>	<p>CC- . Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferenzas individuais no nivel de habilidade.</p> <p>HM- Mellora das capacidades físicas básicas de forma global e orientada á execución das habilidades motrices.</p> <p>-Disposición favorable a participar en toda clase de actividades físicas diversas aceptando a existencia de diferenzas no nivel de habilidade.</p> <p>AFS-Práctica segura da actividade física recoñecendo a importancia do quecemento, a dosificación do esforzo, a volta á calma e a relaxación.</p> <p>XAD- Achegamento ao xogo doutras comunidades e países dos seus compañeiros e compañeiras da clase.</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a esmo e ás outras persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFS- Practicar a actividade física cunha actitude responsable cara un mesmo/a.</p> <p>XAD- Coñecer, a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.</p>	<p>CC- Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.</p> <p>- Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.</p> <p>HM- Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.</p> <p>- Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais con certo nivel de incertezas.</p> <p>AFS-Adopta hábitos posturais Axeitados.</p> <p>-Realiza os quecementsos de forma autónoma.</p> <p>XAD- Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.</p> <p>- Recoñece a orixe e a importancia dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.</p>	<p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA CCL CSIEE CMCCT</p> <p>CCEC CSC CAA</p>

AREA	EDUCACION FISICA (2º trimestre)		CURSO	CUARTO
<p>mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.</p> <p>j) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p>				

AREA	EDUCACION FISICA (3º trimestre)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Contidos Comúns (CC); Habilidades Motrices (HM); Actividade Física e Saúde (AFS); Os Xogos e as Actividades Deportivas (XAD).				
<p>i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das <i>tecnoloxías da información e da comunicación</i>, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.</p> <p>j) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p> <p>j) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>m) Desenvolver as súas <i>capacidade afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.</p>	<p>CC-Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información relacionada coa área.</p> <p>HM- Formas e posibilidades do movemento. Axuste e consolidación dos elementos fundamentais na execución das habilidades motrices básicas.</p> <p>AFS- Consolidación de hábitos de hixiene corporal e adquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables relacionados coa actividade física.</p> <p>XAD- O xogo e o deporte como elementos da realidade social.</p> <p>-Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.</p>	<p>CC- Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área.</p> <p>HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos da hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde.</p> <p>XAD- Coñecer, a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.</p>	<p>CC- Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.</p> <p>- Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.</p> <p>HM- Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.</p>	<p>CD CAA CSIEE CCL</p> <p>CSC CCEC CAA</p>
			<p>AFS- Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.</p> <p>XAD- Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.</p>	<p>CSC CSIEE CAA CMCCT</p> <p>CSC CAA CSIEE</p>

<p>i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das <i>tecnoloxías da información e da comunicación</i>, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.</p> <p>a) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.</p> <p>j) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>l) Desenvolver as súas <i>capacidade afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas</p>	<p>CC-Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.</p> <p>HM-Inicio na adaptación Das habilidades básicas a situacións non habituais e contornos descoñecidos ou con incerteza, incidindo nos mecanismos de decisión.</p> <p>AFS-Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa.</p> <p>XAD- O xogo e o deporte como elementos da realidade social. Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.</p>	<p>CC- Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área.</p> <p>HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.</p> <p>XAD- Coñecer, a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.</p>	<p>CC-Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinión dos demais.</p> <p>HM- . Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.</p> <p>AFS- Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.</p> <p>XAD- Recoñece a orixe e a importancia dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.</p>	<p>CCL CSC CD</p> <p>CSC CCEE CAA</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CAA CSIEE CSC</p>
---	---	---	---	---

<p>súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.</p>				
<p>a)Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>k)Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>i) Desenvolver as súas <i>capacidades afectivas</i> en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.</p>	<p>CC- Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferenzas individuais no nivel de habilidade.</p> <p>HM- Mellora das capacidades físicas básicas de forma global e orientada á execución das habilidades motrices.</p> <p>- Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando a existencia de diferenzas no nivel de habilidade.</p> <p>AFS- Práctica segura da actividade física, recoñecendo a importancia do queceamento, a dosificación do esforzo, a volta á calma e a relaxación.</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás outras persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>HM- Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazo-temporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.</p> <p>AFS- Recoñecer os efectos físico, a do exercicio hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.</p> <p>XAD- Coñecer, a diversidade de</p>	<p>CC- Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.</p> <p>- Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.</p> <p>HM- Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.</p> <p>-Realiza actividades físicas no medio natural ou en contornos non habituais.</p> <p>AFS- Adopta hábitos posturais axeitados recoñecendo a súa importancia para saúde.</p> <p>-Realiza os quecementos de forma autónoma.</p>	<p>CSC CAA</p> <p>CSC CAA CSIEE</p> <p>CSC CAA CCL CSIEE CMCCT</p> <p>CCEC CSC CAA</p>

<p>b) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.</p> <p>j) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p>	<p>XAD- Achegamento ao xogo doutras comunidades e países dos seus compañeiros e compañeiras da clase.</p>	<p>actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia.</p>	<p>XAD- Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.</p>	
--	--	---	--	--

AREA	EDUCACION FISICA (3º trimestre)		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Contidos Comúns (CC); Actividades Físicas Artístico Expresivas (AFAE); Actividade Física e Saúde (AFS); Os Xogos e as Actividades Deportivas (XAD).				
<p>a) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>j) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>l) Coñecer e valorar os <i>animais</i> máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.</p> <p>i) Fomentar a <i>educación viaria</i> e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.</p> <p>i) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas,</p>	<p>CC- Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferenzas individuais no nivel de habilidade.</p> <p>- Uso correcto de materiais e espazos na práctica da Educación física.</p> <p>AFAE-O corpo e o movemento como instrumentos de expresión e comunicación. -Coñecemento e práctica de diversas manifestacións expresivas adaptadas ao ámbito escolar: mimo, dramatización, baile, expresión corporal.</p> <p>AFS-Mellora da condición física orientada á saúde, en función do desenvolvemento psicolóxico.</p> <p>XAD-Aplicación das habilidades básicas en situa-</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás outras persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>AFAE-Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.</p> <p>AFS-Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.</p> <p>XAD- Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa</p>	<p>CC- Demuestra certa autonomía resolvendo problemas motores.</p> <p>- Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.</p> <p>AFAE-Representa personaxes, situacións, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente ou en grupos.</p> <p>AFS-Mellora o nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde. - Identifica a frecuencia cardíaca en repouso e realizando actividade física, nel mesmo ou nun compañeiro ou compañeira.</p> <p>XAD- Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos</p>	<p>CSIEE CAA CCEC CSC</p> <p>CCEC CSC CAA</p> <p>CAA CSC CMCCT</p> <p>CSC CAA</p>

<p>físicas e sociais de <i>Galicia</i>, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.</p> <p>b) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.</p> <p>d) Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>j) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p>	<p>cións de xogo. -Participación en xogos de diferente tipoloxía, incidindo nos xogos predeportivos predeportivos e o deporte adaptado.</p>	<p>práctica de actividades físico-deportivas.</p>	<p>estratexias de cooperación e de oposición.</p>	
<p>a) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación</p>	<p>CC-O coidado do corpo e consolidación de hábitos de hixiene corporal.</p> <p>AFAE- Adecuación do movemento a estruturas espazo-temporais e execución de bailes e coreografías simples utilizando</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás outras persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>AFAE- Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e</p>	<p>CC- Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.</p> <p>AFAE- Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.</p>	<p>CSC CAA</p> <p>CCEC CSC CAA</p>

<p>física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>l) Coñecer e valorar os <i>animais</i> máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.</p> <p>n) Fomentar a <i>educación viaria</i> e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.</p> <p>o) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas, físicas e sociais de <i>Galicia</i>, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.</p> <p>b) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.</p> <p>d) Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p>	<p>como base o folclore galego e outros bailes do mundo.</p> <p>- Expresión de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento.</p> <p>AFS- Adopción das medidas básicas de seguridade na execución das actividades físicas e no uso de materiais e espazos.</p> <p>XAD- Iniciación á orientación deportiva mediante propostas lúdicas (ximnasio, patio, parque).</p>	<p>creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.</p> <p>AFS- Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.</p> <p>XAD- Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físico-deportivas.</p>	<p>- Coñece e practica bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.</p> <p>AFS- Ten en conta a seguridade na práctica da actividade física, sendo capaz de realizar o quecemento con certa autonomía.</p> <p>XAD- Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nos xogos e nas actividades deportivas.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAC CSC</p> <p>CAA</p>
--	---	--	---	--

<p>j) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p>				
<p>n) Fomentar a <i>educación viaria</i> e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.</p> <p>a) Coñecer e apreciar os <i>valores e as normas de convivencia</i>, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.</p> <p>k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.</p> <p>l) Coñecer e valorar os <i>animais</i> máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.</p> <p>o) Coñecer, apreciar e valorar as <i>singularidades</i> culturais, lingüísticas, físicas e sociais de <i>Galicia</i>, poñendo</p>	<p>CC- Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan aos peóns ou peoas e ás persoas ciclistas.</p> <p>AFAE- Adecuación do movemento a estruturas espazo-temporais e execución de bailes e coreografías simples utilizando como base o folclore galego e outros bailes do mundo. - Expresión de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento.</p> <p>AFS- Actitude favorable cara á actividade física con relación á saúde, manifestando comportamentos responsables, respectuosos e seguros cara a un mesmo e as demais persoas.</p> <p>XAD- Práctica e gozo de actividades motrices lúdicas</p>	<p>CC- Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás outras persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.</p> <p>AFAE- Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.</p> <p>AFS- Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas de seguridade na realización da práctica da actividade física.</p> <p>XAD- Manifestar respecto cara o contorno e o medio natural nas</p>	<p>CC- Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.</p> <p>AFAE- Leva a cabo manifestacións artísticas en interacción cos compañeiros e compañeiras.</p> <p>AFS- Ten en conta a seguridade na práctica da actividade física, sendo capaz de realizar o quecemento con certa autonomía.</p> <p>XAD- Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran das actividades no medio</p>	<p>CSC CAA</p> <p>CCEC CSC CAA</p> <p>CAA CSC</p> <p>CSC CAA</p>

<p>de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.</p> <p>b) Desenvolver <i>hábitos de traballo</i> individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.</p> <p>d) Coñecer, comprender e respectar as <i>diferentes culturas</i> e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.</p> <p>j) Utilizar diferentes <i>representacións e expresións artísticas</i> e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.</p>	<p>relacionadas coa natureza (xogos de campo, de exploración, de aventura, marcha, escalada...).</p> <p>-Coñecemento e coidado da contorna natural.</p>	<p>actividades ao aire libre, identificando e realizando accións dirixidas á súa preservación.</p>	<p>natural.</p> <p>-Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.</p>	
---	---	--	---	--

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO								
CURSO		4º						
NIVEL		4º PRIMARIA			ÁREA	Educación Física (EF)		
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA CUALIFICACIÓN		C.C.
			% de peso	% de peso	% de peso	% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
EF-B1.1	4º-EFB1.1.1 - Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	Presenta a información e deféndeala con argumentos propios.		X 1.66%	X 1.21%	1.06 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese.	CSC CAA CD
EF-B1.1	4º-EFB1.1.2 - Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase.	Non se queda en branco.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC
EF-B1.1	4º-EFB1.1.3 - Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	Emprega o diálogo.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA CSIEE
EF-B1.1	4º-EFB1.1.4 - Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	Expón exemplos.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CAA CSIEE
EF-B1.1	4º-EFB1.1.5 - Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.	Mostra seguridade.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CAA CSIEE
EF-B1.2	4º-EFB1.2.1 - Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.	Demóstrao cos traballos que se lle piden.	X 2.4%	X 1.55%	X 1.13%	0.99 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CD CAA
EF-B1.2	4º-EFB1.2.2 - Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.	Cumpren os requisitos marcados.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL CD CAA
EF-B1.2	4º-EFB1.2.3 - Expón as súas ideas expresándose de forma	Segue un guiión preestablecido.	X	X	X	1.1 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CCL CSC

	correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.		2.67%	1.72%	1.25%		INSTRUMENTOS: Posta en común.	
EF-B1.3	4º-EFB1.3.1 - Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz..	Non discrimina.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSC CAA
EF-B1.3	4º-EFB1.3.2 - Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.	Mostra seguridade.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSIEE CAA CCEC
EF-B1.3	4º-EFB1.3.3 - Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	Diariamente.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSIEE CAA CCEC
EF-B1.3	4º-EFB1.3.4 - Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	Coma un hábito mais.	X 1.43%	X 0.92%	X 0.67%	0.59 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC
EF-B1.3	4º-EFB1.3.5 - Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	Non menospreza.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA
EF-B1.3	4º-EFB1.3.6 - Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	Recoñece a súa necesidade.		X 3.28%	X 2.39%	2.1 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSC CAA
EF-B2.1	4º-EFB2.1.1 - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	Demóstrao con exemplos.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSC CAA
EF-B2.1	4º-EFB2.1.2 - Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	Non se rinde.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA CSIEE
EF-B2.2	4º-EFB2.2.1 - Recoñece os	Propón exercicios dos mesmos.		X	X	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios.	CSC CAA

	dous tipos de respiración.			3.44%	2.5%		INSTRUMENTOS: Cuestionario pechado.	
EF-B2.2	4º-EFB2.2.2 - Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación a alturas variables.	Non cae.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz.	CSC CAA
EF-B2.2	4º-EFB2.2.3 - Coñece os músculos e articulacións principais que participan en movementos segmentarios básicos e no control postural.	Sabe como estiralos e relaxalos.	X 5.33%			2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CMCCT CAA CSC
EF-B2.2	4º-EFB2.2.4 - Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento, con e sen manipulación de distintos móbiles	Sábese orientar.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA CSC CSIEE
EF-B2.2	4º-EFB2.2.5 - Mellora a súa eficacia nas repostas motrices ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles no tempo e no espazo.	Mostra seguridade.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA CSC CSIEE
EF-B3.1	4º-EFB3.1.1 - Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos e en actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.	Non cae.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CSC CCEC CAA
EF-B3.1	4º-EFB3.1.2 - Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos	Non cae.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CSC CCEC CAA

	parámetros espazo-temporais.							
EF-B3.1	4º-EFB3.1.3 - Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.	A resposta é axeitada.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CSC CCEE CAA
EF-B3.1	4º-EFB3.1.4 - Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos sen perder o equilibrio e a continuidade, tendo en conta dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.	Non cae.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CSC CCEE CAA
EF-B3.1	4º-EFB3.1.5 - Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies	Non cae.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CSC CCEE CAA
EF-B3.1	4º-EFB3.1.6 - Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais con certo nivel de incertezas.	Demóstrao con exemplos.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSC CAA
EF-B4.1	4º-EFB4.1.1 - Representa personaxes, situacións, ideas e sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en parellas ou en grupos.	Non ten vergoña.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións musicais.	CCEC CSC CAA
EF-B4.1	4º-EFB4.1.2 - Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en	Segue o ritmo marcado.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións musicais.	CCEC CSC CAA

	parellas ou grupos.							
EF-B4.1	4º-EFB4.1.3 - Coñece e practica bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.	Non perde o ritmo.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións musicais.	CCEC CAA CSC CSIEE
EF-B4.1	4º-EFB4.1.4 - Leva a cabo manifestacións artísticas en interacción cos compañeiros e compañeiras.	Mostra actitudes de respecto.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CCEC CSC
EF-B4.2	4º-EFB4.2.1 - Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nas actividades artístico-expresivas.	Propón exemplos.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CMCCT CSC CAA
EF-B4.2	4º-EFB4.2.2 - Coñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.	Demóstrao con exemplos.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CMCCT CSC CAA
EF-B5.1	4º-EFB5.1.1 - Participa activamente nas actividades propostas para mellorar as capacidades físicas relacionándoas coa saúde.	Non sobrepasa os seus límites.		X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSIEE CAA
EF-B5.1	4º-EFB5.1.2 - Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	Propón exemplos.	X 5.33%	X 3.44%		2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSC CAA CMCCT
EF-B5.1	4º-EFB5.1.3 - Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.	Propón exemplos.	X 5.33%	X 3.44%		2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSC CAA
EF-B5.1	4º-EFB5.1.4 - Adopta hábitos	Demóstrao diariamente.	X	X		2.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos	CSC CAA

	posturais axeitados recoñecendo a súa importancia para saúde.		5.33%	3.44%			alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CSIEE CMCCT
EF-B5.1	4º-EFB5.1.5 - Realiza os quecementos de forma autónoma.	Propón variantes.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CAA CSIEE
EF-B5.2	4º-EFB5.2.1 - Mellora o seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	Os resultados son mellores.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz.	CAA CSC
EF-B5.2	4º-EFB5.2.2 - Identifica a frecuencia cardíaca en repouso e realizando actividade física, nel mesmo ou nun compañeiro ou compañeira.	Non precisa axuda.	X 5.33%			2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CAA CMCCT CSC
EF-B5.2	4º-EFB5.2.3 - Percibe e comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ás demandas da estrutura da clase de Educación física.	Demostra autonomía.	X 2.84%			1.17 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CAA CSIEE CSC
EF-B5.3	4º-EFB5.3.1 - Ten en conta a seguridade na práctica da actividade física, sendo capaz de realizar o quecemento con certa autonomía.	Evita accidentes.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA CSC
EF-B6.1	4º-EFB6.1.1 - Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.	As respostas son axeitadas.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións motrices.	CSC CSIEE CAA
EF-B6.1	4º-EFB6.1.2 - Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.	Proón variantes sen perder o equilibrio.	X 5.33%	X 3.44%	X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións motrices.	CSC CSIEE CAA
EF-B6.2	4º-EFB6.2.1 - Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes	As respostas e propostas son axeitadas.			X 1.21%	1.06 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEE CAA CSC

	individuais e actividades na natureza.							
EF-B6.2	4º-EFB6.2.2 - Recoñece a orixe e a importancia dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	Demóstrao con exemplos.			X 1.16%	1.02 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CCEE CAA CSC
EF-B6.2	4º-EFB6.2.3 - Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas	Demóstrao con exemplos.			X 1.18%	1.04 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CAA CSC
EF-B6.3	4º-EFB6.3.1 - Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nos xogos e nas actividades deportivas.	Demóstrao con exemplos.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSC CAA
EF-B6.3	4º-EFB6.3.2 - Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	Demóstrao con exemplos.		X 1.56%	X 1.14%	1 %	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSC CAA
EF-B6.4	4º-EFB6.4.1 - Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	Demóstrao con exemplos.			X 2.5%	2.2 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC CAA
EF-B6.4	4º-EFB6.4.2 - Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	Demóstrao con exemplos.			X 1.11%	0.98 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA

* Indícase entre paréntese a porcentaxe de ponderación de cada instrumento de avaliación, no caso de haber máis dun, de cara a obter a cualificación final.

PERFIL DA ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA 4º CURSO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
1. EFB1.1.1. Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
2. EFB1.1.2. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
3. EFB1.1.3. Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
4. EFB1.1.4. Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
5. EFB1.1.5. Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
6. EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
7. EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
8. EFB1.2.3. Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
9. EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
10. EFB1.3.2. Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
11. EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
12. EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
13. EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
14. EFB1.3.6. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
15. EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
16. EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
17. EFB2.2.1. Recoñece os dous tipos de respiración.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
18. EFB2.2.2. Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación a alturas variables.	Probas ao rematar a unidade
19. EFB2.2.3. Coñece os músculos e articulacións principais que participan en movementos segmentarios básicos e no control postural.	Probas ao rematar a unidade
20. EFB2.2.4. Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento, con e sen manipulación de distintos móbiles.	Probas ao rematar a unidade
21. EFB2.2.5. Mellora a súa eficacia nas repostas motrices ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles no tempo e no espazo.	Observación directa, lista de control, anecdotario.

22. EFB3.1.1. Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos e en actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.	Observación directa e probas ao rematar a unidade
23. EFB3.1.2. Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.	Observación directa e probas ao rematar a unidade
24. EFB3.1.3. Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.	Observación directa e probas ao rematar a unidade
25. EFB3.1.4. Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos sen perder o equilibrio e a continuidade, tendo en conta dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.	Probas ao rematar a unidade
26. EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.	Probas ao rematar a unidade
27. EFB3.1.6. Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais con certo nivel de incertezas.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
28. EFB4.1.1. Representa personaxes, situacións, ideas e sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en parellas ou en grupos.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
29. EFB4.1.2. Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
30. EFB4.1.3. Coñece e practica bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
31. EFB4.1.4. Leva a cabo manifestacións artísticas en interacción cos compañeiros e compañeiras.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
32. EFB4.2.1. Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nas actividades artístico-expresivas.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
33. EFB4.2.2. Coñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
34. EFB5.1.1. Participa activamente nas actividades propostas para mellorar as capacidades físicas relacionándoas coa saúde.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
35. EFB5.1.2. Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	Observación directa, lista de control, anecdotario.
36. EFB5.1.3. Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
37. EFB5.1.4. Adopta hábitos posturais axeitados recoñecendo a súa importancia para saúde.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
38. EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma.	Observación directa, lista de control, anecdotario.
39. EFB5.2.1. Mellora o seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	Observación directa, lista de control, anecdotario.

40. EFB5.2.2. Identifica a frecuencia cardíaca en repouso e realizando actividade física, nel mesmo ou nun compañeiro ou compañeira.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
41. EFB5.2.3. Percibe e comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ás demandas da estrutura da clase de Educación física.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
42. EFB5.3.1. Ten en conta a seguridade na práctica da actividade física, sendo capaz de realizar o quecemento con certa autonomía.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
43. EFB6.1.1. Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
44. EFB6.1.2. Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
45. EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
46. EFB6.2.2. Recoñece a orixe e a importancia dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
47. EFB6.2.3. Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.	Observación directa,lista de control,anecdótico.
48. EFB6.3.1. Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nos xogos e nas actividades deportivas.	Observación directa,,anecdótico.
49. EFB6.3.2. Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	Observación directa,anecdótico.
50. EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.	Observación directa,,anecdótico.
51. EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	Observación directa,anecdótico.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	A	B	C	D
Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.”.	Sempre mostra boa reflexión.	Ás veces precisa motivación pero ten boa reflexión.	Ás veces con motivación non mostra total reflexión para investigar.	Non mostra nunca boa reflexión nin investigación.
Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase.	Explicao con claridade, sen axuda	Necesita algo de axuda	Necesita axuda da profe.	Non é quen de explicar
Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	Sempre recoñece e mostra boa disposición	Ás veces ten algún erro de apreciación	Hai que axudarlle e responde	Non mostra disposición
Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	Sempre respecta a todos/as	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que darlle pequenos avisos	Non respecta nunca
Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	Sempre se da conta	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito	Non se da conta nunca
Realiza os quecementos de forma autónoma.	Sempre mostra moito interese	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito na importancia do quecemento	Non mostra atención polo tema
Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	Sempre mostra moito interese	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito na importancia destes temas	Non mostra interese polo tema
Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.	Sempre resolve os retos que se lle presentan	Ás veces hai que axudarlle.	Hai que insistirlle moito na importancia destes recursos e habilidades	Non mostra interese pola situacións

MINIMOS ESIXIBLES	
1.	Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase.
2.	Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.
3.	Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.
4.	Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.
5.	Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.
6.	Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación a alturas variables.
7.	Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento, con e sen manipulación de distintos móbiles.
8.	Realiza a habilidade motriz básica de desprazamento, salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.
9.	Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.
10. 11.	Representa personaxes, situacións, ideas e sentimentos, utilizando os recursos do corpo, individualmente, en parellas ou en grupos.
12.	Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.
13.	Leva a cabo manifestacións artísticas en interacción cos compañeiros e compañeiras.
14.	Realiza os quecementos de forma autónoma.
15.	Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.

3.1. ÁREA DE RELIXIÓN: RELIXIÓN CRISTIANA CATÓLICA

INTRODUCCIÓN

A ensinanza da relixión na escola é un dereito dos pais, recoñecido pola Declaración Universal dos Dereitos Humanos (art.18) e a constitución española (art. 16) e o texto da lei orgánica de educación 2/2006 do 3 de Maio.

Traballarase para que o alumnado chegue a conseguir un coñecemento obxectivo do feito relixioso en xeral, e da tradición cristiá en particular, todo tendo en conta as características psicolóxicas, madurez intelectual e as etapas evolutivas polas que atravesaba o alumno en cada un dos cursos.

A ensinanza da relixión católica potencia a competencia cultural e artística pola súa dimensión cultural e histórica, a competencia social e cívica pola súa dimensión humanizadora, a competencia social e cidadá pola súa dimensión ético-moral, a competencia en comunicación lingüística pola súa dimensión de escoitar, dialogar..., a competencia de aprender a aprender pola súa dimensión de axuda aos demais e a un mesmo, xa que o coñecemento é necesario para a vida e un sentimento de competencia persoal beneficia a motivación, a confianza nun mesmo e o gusto por aprender.

PRIMEIRO TRIMESTRE

ÁREA	RELIXIÓN		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
<p>Recoñecer a <i>Biblia</i> como libro sagrado dos cristiáns, as súas partes e a súa diversidade de textos. Esforzarse por assimilar e practicar a forma de citar textos bíblicos. Amosar interese por ampliar información sobre a <i>Biblia</i>.</p> <p>Comprender a misión de Moisés e a súa resposta á chamada de Deus. Coñecer e respectar os Dez Mandamentos. Assimilar a importancia das normas para a convivencia.</p> <p>Identificar accións de axuda aos demais seguindo o exemplo de María.</p> <p>Coñecer os principais datos evanxélicos sobre o nacemento de Xesús e comprender a súa importancia. Relacionar as tradicións do Nadal coa súa orixe relixiosa.</p>	<p>A <i>Biblia</i>, o libro sagrado dos cristiáns, e as súas partes: o <i>Antigo Testamento</i> e o <i>Novo Testamento</i>.</p> <p>A saída de Exipto do pobo de Israel, os Dez Mandamentos e a Alianza. Deus está sempre disposto ao perdón.</p> <p>A Anunciación a María e a visita a Isabel. O tempo do Advento: preparación para o Nadal.</p> <p>O nacemento de Xesús</p>	<p>Coñecer as partes da <i>Biblia</i> e a súa diversidade de xéneros. Dominar correctamente o mecanismo de citación e busca de textos bíblicos.</p> <p>Recoñecer a mensaxe de esperanza e conversión nos relatos bíblicos protagonizados polos profetas, por Xoán Bautista e por María de Nazaré, e deducir accións coherentes coa esperanza de Advento. Identificar na <i>Biblia</i> os elementos principais do Nadal e o seu significado.</p> <p>Explicar a orixe de tradicións populares do Nadal</p>	<p>Localiza no relato as frases que expresan a falta de colaboración na tarefa de Deus e o rexeitamento da amizade con Él, e aplícaa a situacións actuais.</p> <p>Descubre e enumera as características do perdón de Deus nalgúns relatos bíblicos.</p> <p>Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas do Nadal.</p>	<p>CSC.</p> <p>CAA.</p> <p>CCL</p>

SEGUNDO TRIMESTRE

ÁREA	RELIXIÓN		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
<p>Interpretar mensaxes contidas en lecturas, películas... e, especialmente, nas parábolas de Xesús. Aplicar á súa vida as ensinanzas das parábolas de Xesús.</p> <p>Asimilar os milagres de Xesús como signos do amor de Deus e saber extraer destes relatos a mensaxe que Xesús quere transmitir.</p> <p>Dialogar colectivamente sobre as experiencias de perdón. Extraer dun relato evanxélico a mensaxe de perdón e cambio de vida que nos transmite Xesús.</p> <p>Afondar nas celebracións da Coresma, da Semana Santa e da Pascua, e no seu significado para os cristiáns.</p>	<p>As parábolas do Reino de Deus.</p> <p>Xesús ensina coas parábolas e os milagres o amor de Deus.</p> <p>O perdón: un acto de amor.</p> <p>Relato bíblico: a historia de Zaqueo.</p> <p>Sentido e simboloxía da Coresma.</p> <p>Sentido das festividade e celebracións da Semana Santa.</p>	<p>Identificar as parábolas de Xesús como expresión da súa mensaxe sobre o Reino de Deus e como portadoras dunha mensaxe orientada á acción.</p> <p>Identificar algúns feitos de Xesús (milagres) que mostran o amor de Deus polo ser humano.</p> <p>Descubrir a partir de relatos evanxélicos a mensaxe de Xesús relativa ao perdón de Deus e á conversión.</p> <p>Relacionar as celebracións de Coresma, Semana Santa e Pascua cos episodios evanxélicos, e comprender a súa importancia na vida da Igrexa.</p>	<p>Relata coas súas palabras algunha parábola. Aplica a mensaxe dalgunha parábola a vida.</p> <p>Busca, subliña e comenta trazos da preferencia de Xesús polos máis necesitados e polos enfermos, nos textos evanxélicos</p> <p>Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo e do fariseo e o publicano.</p> <p>Visualiza, en obras de arte, escenas de perdón e explícaas.</p> <p>Secuencia ordenadamente escenas de Historia da Paixón e identifica as palabras de Xesús que expresan a súa relación co Pai.</p>	<p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CAA</p> <p>CCA</p>

TERCEIRO TRIMESTRE

ÁREA	RELIXIÓN	CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Estándares de aprendizaxe	Competencia clave
<p>Coñecer a función dos signos na vida diaria e recoñecer os sacramentos como signos do amor de Deus. Clasificar os sacramentos (iniciación, curación e servizo) e comprender que achegan ao cristián. Interpretar o significado relixioso dos símbolos usados nos sacramentos. Agrupar as accións dos primeiros cristiáns e relacionar con elas os actos de compromiso dos cristiáns actuais. Comprender a idea da Igrexa como corpo de Cristo e saber que membros a forman. Distinguir as relixións politeístas das monoteístas.</p>	<p>Que son e cales son os sacramentos de iniciación. Explicación sobre os sacramentos do Bautismo, a Confirmación e a Eucaristía. Que son e cales son os sacramentos de curación. Explicación sobre os sacramentos da Reconciliación e a Unción dos Enfermos. Que son e cales son os sacramentos de servizo. As accións dos primeiros cristiáns: celebrar a fe, anunciar a mensaxe de Xesús e actuar segundo o amor de Deus. Os cristiáns de hoxe en día continúan as accións dos primeiros cristiáns. Os cristiáns forman a familia da Igrexa.</p> <p>Relixións monoteístas e politeístas.</p>	<p>Distinguir os sacramentos de iniciación, da curación e do servizo: cales son, signos usados, significado e celebrante. Explicar que a través do sacramento da Reconciliación Deus concede o perdón. Relacionar elementos naturais co seu significado simbólico nos sacramentos. Identificar accións dos primeiros cristiáns que mostran o amor de Deus coas dos cristiáns actuais. Saber describir a Igrexa como corpo de Cristo, coñecer quen son os seus membros e extraer conclusións. Interesarse pola acción misioneira da Igrexa.</p> <p>Distinguir e comparar as tres relixións monoteístas: os seus templos, fundadores, libros sagrados e principais crenzas. Valorar a función dos templos nas relixións.</p>	<p>Describe os pasos da celebración do sacramento do Bautismo, Confirmación e Eucaristía Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística. Sabe explicar quen forma parte da Igrexa e valora a acción dos misioneiros. Sabe cales son as principais relixións e os seus templos.</p> <p>CCL CAA CSC CCA</p>

RÚBRICAS DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

ESTÁNDARES APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
Localiza no relato as frases que expresan a falta de colaboración na tarefa de Deus e o rexeitamento da amizade con Él, e aplícaas a situacións actuais.	- Proba oral. - Libro de texto.	Sempre	Case sempre.	Ás veces	Nunca
Descubre e enumera as características do perdón de Deus nalguns relatos bíblicos.	-Proba oral. -Libro de texto -Debuxo	Enumera claramente as características do perdón	Enumera claramente as características pero non sabe expoñelas.	Ten dificultade ao expoñer, e precisa axuda.	Non é capaz de expoñer.
Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas do Nadal.	-Proba oral e escrita. -Libro de texto -Debuxo	Sabe explicalos con un vocabulario axeitado	Sabe explicalo con un vocabulario básico.	Necesita axuda para explicalo.	Non sabe explicalo.
Relata coas súas palabras algunha parábola. Aplica a mensaxe dalgunha parábola a vida.	-Proba oral. -Debuxo	Sen dificultade	En proceso, sen dificultade	Precisa axuda.	Con dificultade

ESTÁNDARES APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
Busca, subliña e comenta trazos da preferencia de Xesús polos máis necesitados e polos enfermos, nos textos evanxélicos	-Libro de texto. -Proba oral e escrita	Sen dificultade	En proceso, sen dificultade	Precisa axuda.	Non é capaz.
Describe os pasos da celebración do sacramento do Bautismo, Confirmación e Eucaristía e vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística.	- Libro de texto -Proba oral e escrita.	Sen dificultade.	En proceso.	Precisa axuda.	Con dificultade.
Sabe explicar quen forma parte da Igrexa e valora a acción dos misioneiros.	-Proba oral. - Debuxo	Sabe explicalo moi ben utilizando o vocabulario axeitado	Sabe explicalo ben utilizando o vocabulario básico.	Debuxa a súa familia e o explica con falta de vocabulario	Non sabe explicar nada do que fan na súa familia
Sabe cales son as principais relixións e os seus templos	-Libro de texto.	Sen dificultade	En proceso.	Precisa axuda. Axuda.	Con dificultade.

ESTÁNDARES APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
	-Caderno.				
Describe con algúns trazos o que é unha familia e o que é unha comunidade cristiá.	-Libro de texto. -Debuxo.	Sabe explicalo moi ben e con vocabulario axeitado.	Explicao ben pero con un vocabulario básico.	Precisa axuda.	Non sabe explicalo.
Sabe que a Virxe María é Nai de Deus e Nai nosa.	Libro de texto Proba oral e escrita.	Sabe explicalo moi ben utilizando un vocabulario axeitado.	Sabe explicalo con un vocabulario básico.	Precisa axuda para explicalo.	Non sabe explicalo.

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	Relixión 2020-21		
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Relixión Católica (REC)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1 % de peso	T 2 % de peso	T 3 % de peso	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
REC-B1.1	4º-REC-B1.1.1 - Localiza e describe situacións de pecado descubertas nos relatos das relixións antigas.	50%		X 5.55%	X 14.28%	5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCEC, CCL, CSC
REC-B1.1	4º-REC-B1.1.2 - Cualifica o tipo de pecado en situacións da súa contorna e compáraas coas atopadas nos relatos das relixións antigas.	50%		X 5.55%	X 14.28%	5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC, CCL, CSC
REC-B1.2	4º-REC-B1.2.1 - Recorda e acepta situacións persoais ou sociais que necesitan de perdón.	50%		X 5.55%	X 14.28%	5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CCEC, CSC
REC-B2.1	4º-REC-B2.1.1 - Sitúa no relato as frases que expresan a falta de	50%		X		5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CLC, CSC

	colaboración na tarefa de Deus e o rexeitamento da amizade con El, e aplícaas a situacións actuais.			5.55%				INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	
REC-B2.1	4º-REC-B2.1.2 - Recorda e narra acontecementos actuais nos que se rexeitou a amizade con Deus.	50%		X 5.56%			5.27 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CAA, CSC
REC-B2.2	4º-REC-B2.2.1 - Descubre e enumera as características do perdón de Deus nalgúns relatos bíblicos.	50%	X 16.65%	X 5.55%	X 14.28%		5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CLC, CSC
REC-B2.3	4º-REC-B2.3.1 - Identifica e descobre comportamentos da vida do rei David que se opoñen á vontade de Deus.	50%	X 16.65%				5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CLC, CSC
REC-B2.4	4º-REC-B2.4.1 - Compara a actitude de David con situacións persoais nas que sentiu a necesidade de ser perdoado.	50%	X 16.68%	X 5.56%			5.27 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CLC, CSC
REC-B2.4	4º-REC-B2.4.2 - Recoñece e expresa artisticamente escenas da historia de David nas que Deus	50%	X 16.65%	X 5.55%			5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións	CCEC, CSC

	perdóalle. Mostra respecto polas intervencións dos seus compañeiros.						plásticas.	
REC-B2.5	4º-REC-B2.5.1 - Reconstrúe e memoriza escenas bíblicas onde Deus fai a promesa do Mesías.	50%	X 16.68%			5.27 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CCEC, CSC
REC-B3.1	4º-REC-B3.1.1 - Analiza, comenta e crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo e do fariseo e o publicano.		X 16.68%	X 5.56%		5.27 %	PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CLC, CSC
REC-B3.2	4º-REC-B3.2.1 - Visualiza, en obras de arte, escenas de perdón e explícaas.	50%		X 5.55%		5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CD, CCEC
REC-B3.3	4º-REC-B3.3.1 - Busca, subliña e comenta trazos da preferencia de Xesús polos máis necesitados e os enfermos, nos textos evanxélicos.	50%		X 5.56%		5.27 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CLC, CSC
REC-B3.4	4º-REC-B3.4.1 - Secuencia ordeadamente escenas da Historia da Paixón e identifica as palabras	50%		X 5.55%	X 14.28%	5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC, CLC, CSC

	de Xesús que expresan a súa relación co Pai.							
REC-B3.4	4º-REC-B3.4.2 - Distingue e explica frases do relato da oración do Horto dos Olivos que expresan a obediencia de Xesús ao Pai.	50%		X 5.56%	X 14.31%	5.27 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CLC, CSC
REC-B4.1	4º-REC-B4.1.1 - Coñece e explica as condicións para acoller o perdón de Deus.	50%		X 5.55%		5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CSC
REC-B4.1	4º-REC-B4.1.2 - Describe os pasos da celebración do sacramento do Perdón.	50%		X 5.56%		5.27 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCEC, CSC
REC-B4.2	4º-REC-B4.2.1 - Vincula símbolos, significados e momentos na celebración eucarística.	50%		X 5.56%		5.27 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Rúbrica.	CCEC, CSC
REC-B4.3	4º-REC-B4.3.1 - Investiga e presenta con diversos recursos obras e institucións da Igrexa de carácter penitencial.	50%		X 5.55%	X 14.28%	5.26 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CD, CCEC, CSIEE

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS:

- Recoñecer e valorar o amor da familia.
- Valorar a amizade coma agasallo.
- Coñecer o relato do Nadal.
- Identificar a festa da Pascua coma a máis importante para os cristiáns.
- Identificar os símbolos e obxectos relixiosos.
- Recoñecer a mensaxe do amor e a importancia do perdón cara as persoas.
- Valorar a beleza da Natureza e aprender a coidala.

3.1. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

Os valores sociais e cívicos resultan fundamentais na nosa sociedade, para que as persoas poidan exercer a cidadanía democrática e participar plenamente na vida cívica e social. De aí a importancia de que a educación facilite a construción da identidade individual e potencie relacións interpersoais enriquecedoras para fortalecer a convivencia.

A área de Valores sociais e cívicos axuda, en gran media, a garantir o dereito universal dos nenos e nenas, a recibir unha educación que lles permita desenvolverse plenamente na medida das súas posibilidades, formarse no respecto dos dereitos humanos e as liberdades fundamentais e prepararse para asumir unha vida responsable na sociedade libre e tolerante coas diferenzas.

1º TRIMESTRE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relacionar o que o rapaz pensa del mesmo coa imaxe que teñen dos outros. ▪ Ter unha vision axeitada das súas calidades e limitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. O autoconhecimento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. ▪ B1.2. Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Crear unha imaxe positiva de un mesmo tomando decisións meditadas e responsables, baseadas nun bo autoconcepción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ser quen de facer compromisos respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. O autoconcepción. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ CCL ▪ CSI
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ CSI ▪ EE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reflexionar e ser quen de sintetizar e estruturar os propios pensamentos. ▪ Usar estratexias de reestruturación cognitiva en situacións da vida cotiá. ▪ Ser quen de autocontrolarse e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

<p>buscar unha solución pacífica para os conflitos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Expressar os seus sentimentos, necesidades e dereitos. ▪ Respetar os sentimentos, necesidades e dereitos dos outros. 	<p>pensamento-emoción.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ C ▪ CSI ▪ EE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Traballar en equipo. ▪ Valorar o esforzo individual o colectivo. ▪ Asumir as responsabilidades propias nas actividades colaborativas. ▪ Autoevaluar a execución das tarefas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e a ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ C ▪ CSI ▪ EE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usar a creatividade. ▪ Empregar estratexias ante a incerteza, o medo e o fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.7. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración. ▪ VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas. ▪ VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CS ▪ C ▪ CSI ▪ EE

	autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.		<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CSI EE
<ul style="list-style-type: none"> Resolver problemas escolares con seguridade e motivación. Proponer ideas para realizar proxectos sobre valores sociais. Ser quen de resolver de xeito satisfactorio problemas de convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación. 	<ul style="list-style-type: none"> CSI EE CS C
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CSI EE CC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CCL
<ul style="list-style-type: none"> Sopesar as consecuencias das accións propias. Practicar a solidariedade en todas as situacións. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. A Responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB.1 7.1. Sopesa as consecuencias das súas accións. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CSI
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social. 	<ul style="list-style-type: none"> CS C CSI EE

2º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Expresar as opinións, sentimentos e emocións de forma axeitada. ▪ Expresar os sentimentos tanto a través da comunicación verbal como non verbal. ▪ Argumentar con propiedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ser quen de conversar de forma axeitada. ▪ Mostrar interese polos seus interlocutores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación e recoñecemento de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.1. Comunicase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.2. Aмосa interese polos seus interlocutores. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Expresar con corrección as súas ideas e opinións. ▪ Empregar unha linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

<ul style="list-style-type: none"> Atopar os aspectos comúns das súas ideas e opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CAA
<ul style="list-style-type: none"> Empregar as habilidades sociais. Reflexionar sobre a súa aportación nas actividades de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6.A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Establecer relacións interpersoais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> Aceptar e respectar as diferenzas individuais. Recoñecer, identificar e expresar as calidades dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8 A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC
<ul style="list-style-type: none"> Participar activamente en actividades grupais. Manter relación amigables. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.9 As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE

3º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Colaborar para realizar tarefas e resolver problemas ▪ Compartir puntos de vista e sentimentos na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Desenvolver unha actitude positiva para ofrecer e recibir axuda na aprendizaxe. ▪ Usar estratexias de axuda con iguais. ▪ Respetar as regras do traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación igualitaria. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos. ▪ B3.3. Estructuras e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.1. Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CAA

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Empregar e valorar as normas de convivencia. ▪ Participar na elaboración das normas da aula. ▪ Respeitar as normas da aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Solicitar axuda dun adulto para solucionar conflitos. ▪ Usar dunha linguaxe positiva na relación interpersoais. ▪ Ser quen de analizar as emocións e os sentimentos das partes dun conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Argumentar sobre a necesidade de protexer os dereitos dos nenos e nenas. ▪ Xustificar a importancia de que os nenos e nenas sexan axudados. ▪ Ter coñecemento da explotación infantil e a trata de nenos e nenas e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.5. Comprender a importancia dos dereitos da infancia, valorando as condutas que os protexen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñecer a correlación entre os dereitos e os deberes. ▪ Observar na rede situacións reais sobre os dereitos dos nenos e nenas. ▪ Efectuar traballos sobre a asignación de tarefas en función do xénero. ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións de convivencia no contorno inmediato entre iguais. ▪ B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación. ▪ B3.9. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CD ▪ CMCT ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Argumentar sobre a igualdade dos sexos. ▪ Investigar e efectuar traballos de libre creación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ser quen de expor oralmente a correlación entre dereitos e deberes. ▪ Usar as TIC para observar situacións reais sobre os dereitos da infancia. ▪ Facer traballos sobre a asignación de tarefas en función do sexo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Os valores cívicos e o exercicio dos dereitos e deberes nas situacións de convivencia no contorno inmediato entre iguais. ▪ B3.8. Dereitos dos nenos e das nenas. Relacións entre dereitos e deberes. Recoñecemento do seu carácter universal para todos os homes e as mulleres, sen discriminación. ▪ B3.9. Realización e interpretación de gráficos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Comprender a correlación entre dereitos e deberes, valorando situacións reais en relación aos dereitos da infancia e respectando a igualdade de dereitos de nenos e nenas no contexto social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CD ▪ CMCT ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorar a igualdade de xénero. ▪ Realizar traballos nos que se poña de manifesto a falta de corresponsabilidade no coidado da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.10. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Comprender e valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia, argumentando en base a procesos de reflexión, síntese e estruturación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CCL ▪ CCEC ▪ CSIEE

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amosar interese pola natureza. ▪ Pensar nas causas que xustifican a conservación dos bens naturais. ▪ Proponer medidas para o uso axeitado dos bens naturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. A repercusión social, no presente e no futuro, de accións individuais e colectivas. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas de coidado do medio e promoción de formas de vida saudables. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. Realiza un uso responsable dos bens da natureza, comprendendo e interpretando sucesos, analizando causas e predicindo consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.8.1. Amosa interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Colaborar coas campañas de educación viaria no colexio. ▪ Usar as TIC para buscar os motivos polos que ocorren os accidentes de tráfico. ▪ Exponer as consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.12. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. ▪ B3.13. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<p>VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CD ▪ CAA
			<p>VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CD

AVALIACIÓN												
Trimestres	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos de avaliación								
				Probas escrita	Proba oral	Trab. Indiv.	Trab. grupo	Cader. clase	Rúbr.	Observ. aula	Debate	
1º	VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas.	75%	5,5%			2,75%				si	2,75%	
1º	VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións.	75%	5,5%							si	2,75%	2,75%
1º	VSCB1.2.1. Razona o sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	100%	5,5%							si	2,75%	2,75%
1º	VSCB1.2.2. Actúa de forma respectable e digna.	100%	5,5%								2,75%	
1º	VSCB1.3.1. Reflexiona, sintetiza e estrutura os seus pensamentos.	100%	5,5%								2,75%	2,75%
1º	VSCB1.3.2. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva, de xeito guiado, sobre situacións da súa realidade.	100%	5,5%								5,5%	

1º	VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado.	100%	5,5%						si	5,5%	
1º	VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	100%	5,5%			2,75%			si	2,75%	
1º	VSCB1.4.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo para a consecución de obxectivos.	100%	5,5%				2,75%			2,75%	
1º	VSCB1.4.2. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	100%	5,5%				2,75%			2,75%	
1º	VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	100%	5,5%						si	5,5%	
1º	VSCB1.5.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	100%	5,5%							5,5%	
1º	VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	75%	5,5%						si	5,5%	

1º	VSCB1.6.1.Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	100%	5,5%			2,75%			si	2,75%	
1º	VSCB1.6.2. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais.	100%	5,5%							5,5%	
1º	VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia.	100%	5,5%			2,75%			si	2,75%	
1º	VSCB.1 7.1.Sopesa as consecuencias das súas accións.	100%	5,5%							5,5%	
1º	VSCB1.7.2. Desenvolve actitudes de respecto e solidariedade cara aos demais en situacións formais e informais da interacción social.	100%	5,5%							5,5%	
2º	VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	100%	5,5%			2,75%			si	2,75%	
2º	VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	100%	5,5%			2,75%			si	2,75%	

2º	VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	100%	5,5%		2,75%				si	2,75%	
2º	VSCB2.1.4. Expón respectuosamente os argumentos.	100%	5,5%		2,75%					2,75%	
2º	VSCB2.2.1. Escoita exposicións orais e entende a comunicación desde o punto de vista da persoa que fala.	100%	5,5%							5,5%	
2º	VSCB2.2.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	100%	5,5%				2,75%			2,75%	
2º	VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	100%	5,5%				2,75%		si	2,75%	
2º	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	100%	5,5%						si	2,75%	2,75%
2º	VSCB2.3.2. Amosa interese polos seus interlocutores.	100%	5,5%							2,75%	
2º	VSCB2.4.1. Expresa abertamente as propias ideas e opinións.	75%	5,5%		2,75%					2,75%	
2º	VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	75%	5,5%		2,75%					2,75%	

2º	VSCB2.5.1. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	75%	5,5%			2,75%					2,75%
2º	VSCB2.6.1. Emprega diferentes habilidades sociais.	75%	5,5%							2,75%	2,75%
2º	VSCB2.6.2. Participa activamente en actividades grupais e reflexiona sobre a súa contribución á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	100%	5,5%				2,75%			2,75%	
2º	VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	100%	5,5%							5,5%	
2º	VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.	100%	5,5%			2,75%				2,75%	
2º	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	100%	5,5%				2,75%			2,75%	
2º	VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	100%	5,5%							5,5%	
3º	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	100%	3,2%					1,6%		1,6%	
3º	VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	100%	3,2%							3,2%	

3º	VSCB3.2.1. Amona boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	100%	3,2%							3,2%	
3º	VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais.	100%	3,2%				1,6%		si	1,6%	
3º	VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	100%	3,2%				1,6%		si	1,6%	
3º	VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	75%	3,2%							3,2%	
3º	VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social	100%	3,2%						si	3,2%	
3º	VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	100%	3,2%							3,2%	
3º	VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	100%	3,2%						si	3,2%	
3º	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo, con axuda dunha persoa adulta.	100%	3,2%							3,2%	
3º	VSCB3.4.2. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	75%	3,2%								
3º	VSCB3.4.3. Analiza as emocións, sentimentos e posibles pensamentos das partes en conflito.	100%	3,2%				1,6%			1,6%	
3º	VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	100%	3,2%						si	1,6%	1,6%

3º	VSCB3.5.2. Xustifica a importancia de que todos os nenos e nenas reciban axuda.	100%	3,2%							1,6%	1,6%
3º	VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da explotación infantil e a trata de nenos e nenas.	100%	3,2%					si		1,6%	1,6%
3º	VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	100%	3,2%		1,6%						1,6%
3º	VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia.	75%	3,2%							3,2%	
3º	VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	75%	3,2%			3,2%		si			
3º	VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia.	100%	3,2%		3,2%						
3º	VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	75%	3,2%			3,2%		si			

3º	VSCB3.6.1. Expón verbalmente a correlación entre dereitos e deberes.	100%	3,2%		1,6%					1,6%	
3º	VSCB3.6.2. Razona a valoración de situacións reais expostas en internet, en relación aos dereitos da infancia.	75%	3,2%		1,6%						1,6%
3º	VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	75%	3,2%		3,2%				si		
3º	VSCB3.7.1. Expón de forma argumentada a importancia de valorar a igualdade de dereitos de homes e mulleres, a corresponsabilidade nas tarefas domésticas e o coidado da familia.	75%	3,2%								3,2%
3º	VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	75%	3,2%			3,2%			si		
3º	VSCB3.8.1. Amona interese pola natureza que o rodea e séntese parte integrante dela.	100%	3,2%							3,2%	
3º	VSCB3.8.2. Razona os motivos da conservación dos bens naturais.	100%	3,2%								3,2%

3º	VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos.	75%	3,2%		1,6%				si	1,6%	
3º	VSCB3.9.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	75%	3,2%							3,2%	
3º	VSCB3.9.2. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	75%	3,2%			3,2%					
3º	VSCB3.9.3. Expón as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	75%	3,2%		1,6%					1,6%	

RÚBRICAS

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Trimestres	4 Excelente	3 Ben	2 Suficiente	1 Debe Mellorar
VSCB1.1.1. Expresa a percepción da súa propia identidade relacionando a representación que fai de un mesmo e a imaxe que expresan das demais persoas.	1º	Comprende a súa identidade e represéntaa sempre moi ben.	Adoita recoñecer e representar a súa identidade ben.	Sabe recoñecer cal é a súa identidade e sabe representala con dificultade.	Non é quen de comprender a súa identidade nin de representala.
VSCB1.1.2. Manifesta verbalmente unha visión positiva das súas propias calidades e limitacións.	1º	Sempre fala positivamente das súas calidades e limitacións.	Acostuma ter unha visión positiva de si mesmo.	Cústalle calificar positivamente as súas propias calidades e limitacións.	Non fala de xeito positivo delas.
VSCB1.3.3. Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e a resolución de conflitos, de xeito guiado.	1º	Manifesta sempre un autocontrol de si mesmo.	Adoita ter autocontrol.	Cústalle aplicar o autocontrol as situacións que se lle presentan.	Non ten autocontrol.
VSCB1.3.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	1º	É quen de expresar os sentimentos propios e respectar os dos outros.	Case sempre o fai.	Cústalle facelo.	Non expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos nin respecta os dos demais.
VSCB1.4.3 Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	1º	Autoavalíase correctamente sempre.	Faino case sempre.	Cústalle a autoavaliación das súas tarefas.	Non se autoavalúa de xeito adecuado.

VSCB1.5.2. Emprega estratexias para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	1º	Ten estratexias para a solución dos conflitos en todas as ocasións.	Adoita empregar estratexias para afrontar os problemas.	Utiliza poucas estratexias para facer fronte aos problemas.	Á hora de afrontar os problemas non é quen de empregar ningunha estratexia.
VSCB1.6.1. Participa na resolución de problemas escolares con seguridade e motivación.	1º	Sempre resolve os problemas da forma axeitada.	Case sempre o fai.	Faino con axuda.	Non resolve os problemas axeitadamente.
VSCB1.6.3. Define e formula claramente problemas de convivencia.	1º	É quen de tratar axeitadamente os problemas de convivencia sempre.	Case sempre os identifica ben.	Con axuda é quen de identificalos e tratalos.	Non os define nin formula adecuadamente.
VSCB2.1.1. Expresar con claridade e coherencia opinións, sentimentos e emocións.	2º	Sempre expresa con corrección opinións, sentimentos e emocións.	Case sempre o fai.	Cústalle expresar axeitadamente opinións, sentimentos e emocións.	Non os expresa con corrección.
VSCB2.1.2. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	2º	Comunícase de forma verbal e non verbal de maneira axeitada en todas as ocasións.	Adoita comunicarse en consonancia cos sentimentos.	Cústalle a comunicación en consonancia cos sentimentos.	Non é quen de comunicarse de forma verbal e non verbal de maneira axeitada
VSCB2.1.3. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais.	2º	É quen de empregar con corrección a comunicación verbal e non verbal oralmente.	Acostuma comunicarse ben en exposicións orais.	Cústalle a comunicación oral.	Ten moitas dificultades na hora de expresarse oralmente.
VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	2º	Nas actividades grupais sabe escoitar e mostra interese sempre.	Acostuma ter unha actitude de escoita e interese polo demais membros do grupo.	Ten algunha dificultade á hora de escoitar aos demais en actividades	Non presenta unha escoita adecuada en proxectos de grupo.

				grupais.	
VSCB2.7.1. Respecta e acepta as diferenzas individuais.	2º	En todo momento respecta e acepta as diferenzas individuais.	Case sempre as acepta e respecta.	Cústalle facelo.	Non acepta nin respecta as diferenzas individuais.
VSCB2.7.2. Recoñece, identifica e expresa as calidades doutras persoas.	2º	Recoñece e expresa as calidades dos demais sempre.	Adoita recoñecelas e as expresa.	Ás veces as recoñece e expresa.	Nunca recoñece, identifica nin expresa as calidades doutras persoas.
VSCB3.2.2. Emprega axeitadamente estratexias de axuda entre iguais.	3º	Utiliza sempre estratexias de axuda cos compañeiros.	Case sempre as emprega.	Ás veces usa estratexias de axuda cos iguais.	Non emprega ningunha estratexia de axuda entre iguais.
VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	3º	Á hora de traballar en grupo sempre respecta as normas.	Adoita respectar as normas do traballo de equipo.	Ás veces respecta as regras durante o traballo en equipo.	Non respecta as normas do traballo de equipo.
VSCB3.3.1. Percibe e verbaliza a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social	3º	É quen de recoñecer sempre a necesidade de ter normas de convivencia.	Case sempre o recoñece.	Ás veces é quen de recoñecer esa necesidade.	Non recoñece a necesidade das normas de convivencia.
VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	3º	Respecta sempre as normas do colexio.	Case sempre as respecta.	Ás veces respecta as normas do centro.	Non respecta as normas do centro.
VSCB3.5.1. Argumenta a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	3º	É quen de xustificar en todo momento a necesidade de ter dereitos da infancia.	Adoita argumentar sobre a necesidade de protexer os dereitos básicos da infancia.	Cústalle ver a necesidade da existencia de dereitos na etapa infantil.	Non é quen de xustificar a súa existencia.
VSCB3.5.3. Razona as consecuencias da	3º	É quen de entender	Case sempre razona	Comprende as	Non é quen de

explotación infantil e a trata de nenos e nenas.		as repercusións dos abusos á infancia en todas as circunstancias.	as consecuencias da explotación e trata de nenos.	repercusións se se lle guía.	comprendelo, aínda que se lle dé apoio.
VSCB3.6.3. Expón mediante traballos de libre creación as conclusións da súa análise crítica das diferenzas na asignación de tarefas e responsabilidades na familia e na comunidade escolar en función do sexo.	3º	Realiza tarefas sobre as atribucións por xénero de forma satisfactoria sempre.	Case sempre presenta os traballos sobre os xénero de xeito correcto.	Cústalle identificar as tarefas dos dous sexos nos seus traballos.	Non é quen de traballar a asignación de responsabilidades en función do xénero de forma satisfactoria.
VSCB3.7.2. Realiza traballos de libre creación investigando casos de falta de corresponsabilidade no coidado da familia presentados nos medios de comunicación.	3º	Nos seus traballos fai alusión a corresponsabilidade dos sexos dentro das atribucións no fogar sempre.	Case sempre denuncia, nos seus traballos, os casos nos que a atribución de funcións entre sexos é incorrecta.	Só é quen de atopar a falta de corresponsabilidade nos casos vistos con axuda.	Aínda que se lle axude non é quen de identificalos.
VSCB3.8.3. Propón iniciativas para participar no uso adecuado de bens naturais razoando os motivos.	3º	Fai propostas para o coidado do medio de forma autónoma.	Á miúdo propón medidas para o uso axeitado dos bens naturais.	Se se lle axuda fai propostas para o uso adecuado de bens naturais.	Non fai ningunha proposta.

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

- Comprender os sentimentos, problemas e reaccións propios e alleos.
- Valorar a responsabilidade, a iniciativa persoal e as accións solidarias.
- Practicar unha comunicación aberta e directa.
- Apreciar e valorar as relacións entre compañeiros.
- Participar en traballos de equipo.
- Comprender e apreciar positivamente as diferenzas culturais.
- Valorar a igualdade entre homes e mulleres.
- Identificarse co medio no que vivimos.
- Valorar a liberdade de expresión e de pensamento.
- Propoñer iniciativas para a conservación do medio.

3.1. ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

A Educación Artística é de especial importancia, xa que o tratamento da información visual e musical na vida cotiá xera e precisa capacidades de pensamento crítico. A educación artística posibilita o desenvolvemento da creatividade, da imaxinación, da autonomía, a percepción, a motricidade, a sensibilidade estética, a expresión persoal, a capacidade comunicativa e a socialización etc., e todas elas están relacionadas co obxectivo de axudar a filtrar os nosos encontros cos produtos visuais e musicais.

Por outra banda, é de gran relevancia ensinar ao alumnado a interpretación e a análise crítica, para o facer consciente de que todas as formas de arte son expresión de ideas, sentimentos, crenzas e actitudes da persoa que, ademais de seren reveladoras da súa identidade, son un axente reconfigurador.

Nesta etapa, a área artística sitúase nun lugar privilexiado para a transversalidade, para a conexión natural con outras áreas do currículo, colaborando nunha comprensión da realidade e nunha satisfacción maiores. Permite, ademais, achegarse á mirada das demais persoas, á diversidade de maneiras de experimentar o mundo, que se manifestaron e se manifestan nos produtos da cultura musical e visual.

Xunto coa dimensión reflexiva darémoslle importancia tamén á produción de obras ou traballos por parte do alumnado, feito en que se centran algúns dos estándares deste currículo, xa que entendemos que o seu tratamento competencial só se pode desenvolver tendo como obxectivo que o alumnado sexa protagonista final dos produtos de aprendizaxe

Xa que logo, para desenvolver este currículo tivemos en conta a total integración nel da aprendizaxe por competencias, de xeito que o profesorado poida utilizar este documento como guía e base da adquisición de competencias do seu alumnado, obxectivo primordial deste enfoque.

Para isto, é imprescindible que o proceso de ensino e aprendizaxe parta dunha planificación rigorosa, elixindo métodos didácticos que se axusten ao nivel inicial do alumno ou da alumna e ás súas condicións

socioculturais. Estes métodos deben partir da perspectiva do persoal docente como orientador, promotor e facilitador do desenvolvemento competencial no alumnado, enfocándose á realización de tarefas ou situacións-problema, propostas cun obxectivo concreto, que o alumno ou a alumna deben resolver.

As diferentes manifestacións plásticas teñen unha presenza constante no contorno e na vida das persoas e forman parte de múltiples aspectos da súa socialización e das súas comunicacións.

No tratamento da información visual na vida cotiá, na súa descodificación, intervén de forma fundamental a capacidade de pensar de modo crítico e analítico.

É de grande importancia abordar a formación do alumnado na interpretación e análise crítica, para o facer consciente de que todas as formas de arte son expresión de ideas, sentimentos, crenzas e actitudes da persoa que, ademais de seren reveladoras da súa identidade, son un axente reconfigurador.

1º TRIMESTRE

EDUCACIÓN AUDIOVISUAL

ARTÍSTICA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer e interpretar imaxes	B1.1. Comunicación das apreciacións obtidas por observación.	B1.1. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB1.1.1. Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...). EPB1.1.2. Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.	CCEC
Crear imaxes de textos	B1.2. Elaboración de carteis con diversa información aplicando os coñecementos plásticos adquiridos.			CCL
	B1.3. Creación de imaxes para textos dados para secuenciar unha historia (romance, cantiga, ...).			CAA
	B1.4. Observación de materiais empregados nas obras plásticas.			CCL
	B1.5. Valoración do coñecemento de diferentes códigos artísticos como			CAA
				CCEC

	medios de expresión de sentimentos e ideas. B1.6. Clasificación de texturas e tonalidades, e apreciación de formas naturais e artificiais, exploradas desde diferentes ángulos e posicións.		EPB1.1.3. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic	CCEC CCL CAA
Recoñecer e interpretar obras artísticas		B1.2. Recoñecer e identificar as formas naturais e artificiais, as texturas, os códigos e as técnicas básicas das obras plásticas, e expresar as súas diferenzas.	EPB1.1.4. Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.	CCL CCEC CSC
			EPB1.2.1. Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	CCEC CSIEE
			EPB1.2.2. Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)	CCEC CCL
			EPB1.2.3. Identifica a influencia dos fondos de cor.	CCEC
			EPB1.2.4. Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	CCL CCEC CSC

2ºTRIMESTRE EXPRESIÓN ARTÍSTICA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Coñecer e identificar artistas e obras artísticas	<p>B1.7. Interese por procurar información sobre as producións artísticas e por comentalas.</p> <p>B1.8. Indagación sobre as calidades de diferentes materiais e uso que se fai deles en distintas representacións.</p> <p>B1.9. Uso dos recursos dixitais na procura da información</p> <p>B1.10. Valoración do contido informativo que as imaxes proporcionan. B1.11. Comunicación das apreciacións obtidas dunha imaxe..</p>	B1.3. Identificar determinados/as artistas e amosar interese por coñecer as formas de expresión das súas obras máis representativas.	EPB1.3.1. Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.	CCL CCEC CSC
			EPB1.3.2. Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.	CCL CCEC CSC CD
			♣ EPB1.3.3. Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico.	CCL CCEC CSIEE CD
	<p>B1.12. Observación de elementos para estudo de escalas e proporcións.</p> <p>B1.13. Indagación sobre as maneiras de representar o espazo.</p>	B1.4. Interpretar o contido das imaxes e das representacións do espazo presentes no contexto, identificando as posicións dos elementos plásticos no espazo.	EPB1.4.1. Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.	CCL CAA CCEC

<p>Saber usar técnicas e materiais</p>	<p>B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes.</p> <p>B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.).</p> <p>B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura espaxada, por chorro etc.).</p> <p>B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións. B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais.</p> <p>B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume.</p>	<p>B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas.</p>	<p>EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais</p> <p>EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións.</p>	<p>CCEC</p>
<p>Saber facer estruturas sinxelas</p>	<p>B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais</p>			<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>
			<p>EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>

3ºTRIMESTRE EDUCACIÓN ARTÍSTICA-EDUCACIÓN PLÁSTICA

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Saber usar técnicas e materiais	<p>B2.1. Procura das posibilidades da cor en contrastes, variacións e combinacións, apreciando os resultados sobre diferentes soportes.</p> <p>B2.2. Uso de diferentes texturas para as representacións (area, tecidos, papel etc.).</p> <p>B2.3. Exploración das calidades dos materiais e o tratamento non convencional destes (pintura esparexida, por chorro etc.).</p> <p>B2.4. Emprego de distintos soportes nas creacións. B2.5. Curiosidade por coñecer as posibilidades plásticas dos materiais.</p> <p>B2.6. Construción de móbiles, estruturas e volume.</p>	B2.1. Coñecer e utilizar materiais, técnicas e códigos diversos que se utilizan nas producións artísticas.	<p>EPB2.1.1. Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais</p> <p>EPB2.1.2. Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións.</p> <p>EPB2.1.3. Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.</p>	<p>CCEC</p> <p>CCEC</p> <p>CSIEE</p> <p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>
Saber facer estruturas sinxelas	B2.7. Construción de estruturas sinxelas para representacións teatrais			

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO			
CURSO			
NIVEL	4º PRIMARIA	ÁREA	Educación Plástica (EP)

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1 % de peso	T 2 % de peso	T 3 % de peso	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
						% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
EP-B1.1	4º-EPB1.1.1 - Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).	70%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CCL CAA
EP-B1.1	4º-EPB1.1.2 - Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función.	80%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA CCEC
EP-B1.1	4º-EPB1.1.3 - Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do	60%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEC CCL CAA

	cómic.							
EP-B1.1	4º-EPB1.1.4 - Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta.	80%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CCEC CSC
EP-B1.2	4º-EPB1.2.1 - Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	60%	X 3.84%			2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEC CSIEE
EP-B1.2	4º-EPB1.2.2 - Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)	70%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEC CCL
EP-B1.2	4º-EPB1.2.3 - Identifica a influencia dos fondos de cor.	70%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC
EP-B1.2	4º-EPB1.2.4 - Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	70%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CCEC CSC
EP-B1.2	4º-EPB1.2.5 - Identifica as formas de representar a figura humana nas obras.	80%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CMCCT
EP-B1.3	4º-EPB1.3.1 - Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e	70%	X 3.84%			2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CCEC CSC

	visuais.						INSTRUMENTOS: Diario de clase.	
EP-B1.3	4º-EPB1.3.2 - Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.	70%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CCEC CSC CD
EP-B1.3	4º-EPB1.3.3 - Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico	50%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCL CCEC CSIEE CD
EP-B1.4	4º-EPB1.4.1 - Interpreta e valora a información obtida de imaxes no contexto social, e elabora e comunica informacións básicas.	70%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CAA CCEC
EP-B1.4	4º-EPB1.4.2 - Identifica a posición dos elementos plásticos tendo en conta técnicas espaciais.	80%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSC CMCCT
EP-B2.1	4º-EPB2.1.1 - Representa formas naturais e artificiais con diferentes formas, cores, texturas e materiais.	80%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC
EP-B2.1	4º-EPB2.1.2 - Consegue dar sensación de profundidade e volume ás súas creacións.	70%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE

EP-B2.1	4º-EPB2.1.3 - Utiliza as cores, as mesturas e a tonalidade con sentido estético, de forma cada vez máis autónoma.	70%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.1	4º-EPB2.1.4 - Realiza unha obra con materiais téxtiles de refugo.	70%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.1	4º-EPB2.1.5 - Experimenta con materiais e texturas para creacións orixinais, integrándoos de diferentes maneiras.	70%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA CCEC
EP-B2.1	4º-EPB2.1.6 - Utiliza ceras, rotuladores, tintas, plumas etc. para os debuxos usando liñas grosas, finas, sombras, manchas etc.	60%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.1	4º-EPB2.1.7 - Representa obxectos coa técnica da esfumaxe.	60%	X 3.84%	X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC
EP-B2.1	4º-EPB2.1.8 - Utiliza e mestura técnicas (acuarela, témperas etc.) con finalidade estética.	50%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEC CSIEE
EP-B2.1	4º-EPB2.1.9 - Identifica as formas en que está representada a figura humana nas obras plásticas.	70%		X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEC CSC
EP-B2.1	4º-EPB2.1.10 -	90%		X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación	CCEC

	Representa imaxes usando diferentes características da cor.			2.7%	4.16%		sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	
EP-B2.1	4º-EPB2.1.11 - Utiliza diferentes materiais e texturas (arxila, tecidos, papel etc.) para as súas creacións plásticas.	60%		X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.1	4º-EPB2.1.12 - Recorta, encarta e pega con precisión, con distintos materiais e texturas, creando formas tridimensionais.	80%		X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC
EP-B2.2	4º-EPB2.2.1 - Utiliza a cuadrícula como un elemento que estrutura o espazo gráfico.	60%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CMCCT
EP-B2.2	4º-EPB2.2.2 - Traza formas xeométricas con precisión, coa axuda das ferramentas básicas (regra, escuadro e cartabón).	70%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CMCCT
EP-B2.2	4º-EPB2.2.3 - Aplica nocións métricas e de perspectiva á construción de estruturas e á transformación do espazo.	80%		X 2.7%		2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.2	4º-EPB2.2.4 - Realiza trazados con precisión utilizando ferramentas básicas.	80%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.2	4º-EPB2.2.5 - Manexa e	60%			X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación	CCEC

	utiliza escalas e proporcións axeitadas para representar obxectos.				4.16%		sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSIEE
EP-B2.2	4º-EPB2.2.6 - Realiza composicións plásticas con figuras xeométricas, apreciando o valor expresivo da cor.	80%		X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CCEC CSIEE
EP-B2.2	4º-EPB2.2.7 - Debuxa persoas e obxectos a través dun eixe de simetría.	80%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE
EP-B2.3	4º-EPB2.3.1 - Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos para obter información sobre o contexto artístico e cultural para as súas producións.	70%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CD
EP-B2.3	4º-EPB2.3.2 - Coñece e utiliza recursos tecnolóxicos básicos para a elaboración das propias creacións.	70%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CD CAA
EP-B2.3	4º-EPB2.3.3 - Procura imaxes en soporte dixital para as organizar e as transformar nunha produción propia (novela, historieta, cartel, mural, esquematización dunha lección da clase etc.).	70%			X 4.18%	2.39 %	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea.	CD CAA
EP-B2.3	4º-EPB2.3.4 - Utiliza as tecnoloxías da	70%	X	X	X	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CSC CCEC

	información e da comunicación para coñecer expresións artísticas e culturais dos pobos do mundo.		3.84%	2.7%	4.16%		INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CD
EP-B2.4	4º-EPB2.4.1 - Organiza e planifica o seu propio proceso creativo partindo da idea, recollendo información bibliográfica, dos medios de comunicación ou da internet, desenvolvéndoa en esbozos e elixindo os que mellor se adecúan aos seus propósitos na obra final, sen utilizar elementos estereotipados, sendo capaz de compartir cos compañeiros e compañeiras o proceso e o produto final obtido.	60%	X 3.86%	X 2.71%	X 4.18%	2.39 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSIEE CAA CSC
EP-B2.4	4º-EPB2.4.2 - Elabora bosqueños e deseños para axustar o proceso de creación individual ou en grupo, e presenta os traballos con orde e limpeza.	70%			X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSIEE CAA CCEC
EP-B2.5	4º-EPB2.5.1 - Desenvolve hábitos de orde e limpeza, e usa de forma responsable e	90%	X 3.86%	X 2.71%	X 4.18%	2.39 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE

	axeitada os materiais, os instrumentos e os espazos.							
EP-B2.5	4º-EPB2.5.2 - Presenta as tarefas con orde e limpeza, respectando as normas e as indicacións establecidas, e crea hábitos de traballo.	90%	X 3.84%	X 2.7%	X 4.16%	2.38 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC CSIEE CCEC CAA
EP-B2.5	4º-EPB2.5.3 - Selecciona e utiliza as materias de forma apropiada e responsable, segundo as súas posibilidades plásticas e os resultados marcados.	80%	X 3.86%	X 2.71%	X 4.18%	2.39 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSIEE

RÚBRICAS DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).	Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno.	Entende e sabe explicalo con detalles	Sabe explicalo ben pero sen detalles	Precisa axuda para explicalo	Non sabe explicalo.
Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa función. Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.	Proba obxectiva. (escrita). Caderno do alumno Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno	Si e identifica as texturas,liñas, formas e cores con todo detalle. Si, e sabe secuenciar coas súas palabras	Identifica as mais importantes pero sen tantos detalles. O explica có vocabulario axeitado	Precisa axuda para explicar todos. Explica cun vocabulario escaso	Non sabe explicalos. Non explica.
Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta	Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno	Si, e o explica coas súas palabras e os sabe relacionar coas artes plásticas .	O explica có vocabulario axeitado	Explica cun vocabulario escaso	Non explica.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.	Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno .	Identifica e relaciona e sabe explicalo coas súas palabras.	Identificaos pero non sabe explicalos.	Necesita axuda para representar	Non sabe representalos.
Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)	Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno	Moi ben	Ben	Algo	Nada.
Identifica a influencia dos fondos de cor	Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno	Sabe utilizar moi ben.	Non sabe identificar moi ben	Necesita axuda para entender.	Non o entende
Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.	Proba obxectiva. Caderno do alumno	Si, e explicao moi ben.	Explica ben	Non o explica correctamente, pero ten	Non o entende
Identifica as formas de representar a figura humana nas obras.	Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno	Identificaos moi ben	Identifica bastante ben	Non identifica ben	Non identifica
Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.	Traballo.	Identificaos moi ben	Identifica bastante ben	Non identifica ben	Non identifica

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	EXCELENTE	BEN	SUFICIENTE	DEBE MELLORAR
Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.	Proba obxectiva. (escrita) Caderno do alumno.	Si , e explicao moi ben.	Ben.	Algo.	Nada.
Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico	Caderno do alumno. Traballo en pequeno grupo.	Empregaos moi ben con moitos detalles.	Aplicaos ben pero sen detalles.	Precisa axuda.	Non sabe aplicalos.

Trimestres	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos de avaliación								
			Probas escritas	Proba oral	Trab. Indiv.	Trab. grupo	Cader.clase	Rúbr.	Observ. aula	Outros	
1º,2º,3º											
Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).	90%	30%			80%	10%				10%	
Elabora carteis con diversa información considerando os conceptos de tamaño, equilibrio, proporción e cor, e engadindo textos utilizando a tipografía máis axeitada á súa	70%	20%			80%	10%				10%	

función.											
Secuencia unha historia en diferentes viñetas nas que incorpora imaxes e textos seguindo o patrón do cómic.		90%	20%			80%	10%			10%	
Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta		70%	40%			80%	10%			10%	
Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra		80%	30%			80%	10%			10%	
Clasifica texturas, formas e cores,		60%	20%			80%	10%			10%	

atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)											
Identifica a influencia dos fondos de cor		70%	30%			80%	10%			10%	
Describe profesións relacionadas coas artes plásticas e visuais.		80%	20%			80%	10%			10%	
Procura información sobre artistas plásticos/as da propia cultura ou alleos, en relación coas características da súa obra.		60%	20%			80%	10%			10%	
Expressa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico		70%	30%			80%	10%			10%	

Mínimos esixibles Educación Plástica:

Analiza, de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada, imaxes fixas atendendo ao tamaño, formato, elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz, función, ...).

Interpreta e comenta, de forma oral e escrita, o contido das imaxes dunha obra artística concreta

Representa formas naturais e artificiais presentes no contexto, utilizando instrumentos, técnicas e materiais adecuados na súa obra persoal.

Clasifica texturas, formas e cores, atendendo a distintos criterios (similitude, diferenza, tacto, dureza etc.)

Recoñece e interpreta de forma oral e escrita o contido das imaxes nunha obra artística.

Expresa as sensacións e as apreciacións persoais sobre as obras plásticas dun autor ou dunha autora cun criterio artístico

3.2. ÁREA DE EDUCACIÓN MUSICAL

INTRODUCCIÓN

O currículo para esta área concrétase en tres bloques:

Bloque 1. A escoita. Procúrase que o alumnado tome conciencia dos sons que do seu ámbito, así como das posibilidades sonoras dos materiais e dos obxectos do seu contexto, mediante a exploración e a manipulación.

Bloque 2. A interpretación musical. O alumnado é protagonista absoluto neste bloque, utilizando a voz, os instrumentos escolares ou de creación propia, no canto, no acompañamento instrumental ou na recreación de contos. Centrémonos tamén en que o alumnado valore o traballo colaborativo, o respecto cara ás demais persoas e a avaliación con intención de mellorar.

Bloque 3. A música, o movemento e a danza. Este derradeiro bloque está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

OBXECTIVOS

BLOQUE 1: ESCOITA

1. Indagar nas posibilidades do son utilizando a escoita e ser quen de expresar as sensacións e sentimentos que esta lle produce.
2. Identificar características de elementos musicais dos sons.
3. Coñecer e valorar obras variadas da nosa cultura e doutras.
4. Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
5. Distingue e clasifica tipos de voces, instrumentos e agrupacións instrumentais e vocais.
6. Identificar as partes dunha peza musical sinxela e representar graficamente a súa estrutura..

BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL

1. Interpretar pezas vocais e instrumentais utilizando a linguaxe musical.
2. Explorar e utilizar as posibilidades expresivas de diferentes materiais, instrumentos...
3. Analizar a propia interpretación e valorar o resultado, amosando interese por mellorar.
4. Crear unha peza musical a partir da selección, combinación e organización a partir de elementos dados previamente.
5. Amosar respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.

BLOQUE 3: MOVEMENTO E DANZA

1. Utilizar o corpo para expresar sentimentos e emocións e como forma de interacción social.

2. Controlar a postura e a coordinación coa música cando danza.
3. Reproducir e inventar coreografías para pezas musicais de estrutura sinxela..
4. Coñecer danzas tradicionais galegas e doutras culturas.

1º TRIMESTRE. BLOQUE 1: ESCOITA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
J.1 d.3 o.3	<p>B1.1. Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas, adaptadas á idade do alumnado.</p> <p>B1.2. Asistencia a algunha representación musical.</p> <p>B1.3. Audición de obras musicais de distintas características e procedencias.</p> <p>B1.4. Actitude de silencio nas audicións e durante as intervencións dos compañeiros.</p>	B1.1. Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas.	EMB1.1.1. Expressa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	CCL CCEC
			EMB1.1.2. Manifesta as sensacións que lle provoca a audición dunha peza musical.	CCL CCEC
			EMB1.1.3. Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e durante as intervencións dos compañeiros.	CSC
j.2	<p>B1.5. Recoñecemento da calidade do son: altura</p> <p>B1.6. Acento e pulso.</p>	B1.2. Identificar características de elementos musicais dos sons.	EMB1.2.1. Describe información salientable sobre elementos da linguaxe musical e discrimina os sons pola altura.	CCEC CMCCT
			EM1.2.2. Recoñece o pulso e o acento nunha melodía.	CCE

j.5	B1.7. Identificación dos rexistros de voces graves e agudas. B1.8. Compases binarios.	B1.3. Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir algúns dos elementos que as compoñen.	EMB1.3.1. Distingue tipos de voces.	CCEC CAA
J.6 i.3	B1.9. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias.	B1.4. Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.	EMB1.4.1. Identifica as partes dunha peza musical sinxela e presenta graficamente a súa estrutura.	CCEC CAA
j.5	B1.9. Instrumentos de corda.	B1.5. Coñecer e identificar a familia dos instrumentos de corda.	EMB1.5.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos de corda.	CAA CCEC

1º TRIMESTRE. BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
J.1 b.4 j.5	<p>B2.1. Lectura e interpretación de cancións sinxelas de maneira colectiva, con ou sen acompañamento, con distintos tipos de grafías.</p> <p>B2.2. Iniciación aos instrumentos de placas Orff en acompañamentos de pezas sinxelas.</p> <p>B2.3. Dobre barra e DC.</p> <p>B2.4. Ditados rítmicos con grafías de negra, branca, corchea, e os silencios de negra e branca.</p>	B2.1. Interpretar un repertorio básico de cancións en solitario ou en grupo, utilizando a linguaxe musical.	EMB2.1.1. Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada para a interpretación de cancións.	CCEC CAA
			EMB2.1.2. Interpreta pezas vocais con e sen acompañamento.	CCEC CSC
			EMB2.1.3. Toma conciencia dos erros cometidos e amosa interese por mellorar.	CAA
J.2 d.3	<p>B2.5. Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito.</p> <p>B2.6. Sonorización de imaxes ou representacións dramáticas usando materiais e instrumentos.</p> <p>B2.7. Construción dun instrumento.</p>	B2.2. Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diversos materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.	EMB2.2.1. Emprega instrumentos e materiais para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	CAA CCEC
			EMB2.2.2. Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	CCEC CA

Obxectivos	Contidos	Criteriosde avaliación	Estándares de avaliación	Competencias clave
j.1	<p>B3.1. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal.</p> <p>B3.2. Execución de pequenas coreografías de estrutura sinxela.</p>	<p>B3.1. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza.</p>	<p>EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.</p>	<p>CCEC</p> <p>CAA</p>
			<p>EMB3.1.2. Reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.</p>	<p>CCEC</p> <p>CMCCT</p> <p>CAA</p>
J.2 d.2 o.4	<p>B3.3. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva.</p> <p>B3.4. Iniciación á interpretación de danzas doutras culturas.</p>	<p>B3.2. Interpretar un repertorio básico de danzas.</p>	<p>EMB3.2.1. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSC</p>
			<p>EMB3.2.2. Identifica, reproduce e goza interpretando danzas.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSC</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
J.1 d.3 o.3	<p>B1.1. Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas, adaptadas á idade do alumnado.</p> <p>B1.2. Asistencia a algunha representación musical.</p> <p>B1.3. Interese polo repertorio tradicional de Galicia.</p> <p>B1.4. Audición de obras musicais de distintas características e procedencias.</p> <p>B1.5. Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións.</p>	B1.1. Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas.	EMB1.1.1. Expressa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	CCL CCEC
			EMB1.1.2. Manifesta as sensacións e as impresións que lle provoca a audición dunha peza musical.	CCL CCEC
			EMB1.1.3. Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	CSC

j.2	B1.6. Recoñecemento das calidades do son: altura, intensidade e duración. B1.7. Acento e pulso.	B1.2. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.	EMB1.2.1. Describe información salientable sobre elementos da linguaxe musical e discrimina os sons pola altura.	CCEC CMCCT
			EMB1.2.2. Recoñece o pulso e o acento nunha melodía.	CCEC
			EMB1.2.3. Identifica e describe variacións de intensidade tras a escoita de obras musicais.	CCEC CAA
j.6 i.3	B1.8. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical. Formas musicais binarias.	B1.3. Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.	EMB1.3.1. Identifica as partes dunha peza musical sinxela e presenta graficamente a súa estrutura.	CCEC CAA
j.5	B1.8. Instrumentos de vento.	B1.5. Coñecer e identificar a familia dos instrumentos de vento	EMB1.5.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos de vento.	CAA CCEC

2º TRIMESTRE. BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
------------	----------	-------------------------	---------------------------	--------------------

J.1 b.4	<p>B2.1. Lectura e interpretación de rimas e cancións sinxelas de maneira colectiva, con ou sen acompañamento, con distintos tipos de grafías.</p> <p>B2.2. Utilización de instrumentos Orff en acompañamentos de pezas sinxelas.</p> <p>B2.3. Rexistro da música interpretada na aula mediante gravacións para a súa escoita posterior e a súa valoración.</p> <p>B2.4. Dobre barra e DC.</p> <p>B2.5. Ditados rítmicos con grafías de negra, branca, corchea, e os silencios de negra e branca.</p>	B2.1. Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical.	EMB2.1.1. Utiliza a linguaxe musical traballada para a interpretación de pezas sinxelas.	CCEC CAA
			EMB2.1.2. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento.	CCEC CSC
			EMB2.1.3. Toma conciencia dos erros cometidos e amosa interese por mellorar.	CAA
J.2 d	<p>B2.6. Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito.</p> <p>B2.7. Sonorización de imaxes ou representacións dramáticas usando materiais e instrumentos.</p> <p>B2.8. Construción dun instrumento.</p>	B2.2. Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diversos materiais e instrumentos.	EMB2.2.1. Emprega instrumentos materiais para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	CAA CCEC
			EMB2.2.2. Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	CCEC CAA

2º TRIMESTRE. BLOQUE 3. AMÚSICA, O MOVEMENTO E A DANZA

Obxectivos	Contidos	Creiterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
j.1	<p>B3.1. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal.</p> <p>B3.2. Execución de pequenas coreografías para obras musicais breves e de estrutura sinxela.</p>	B3.1. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza.	EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	CCEC CAA
			EMB3.1.2. Reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.	CCEC CAA CMCCT
J.2 b.2 o.4	<p>B3.3. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva.</p> <p>B3.4. Iniciación á interpretación de danzas doutras culturas.</p>	B3.2. Interpretar un repertorio básico de danzas doutras culturas.	EMB3.2.1. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	CCEC CSC
			EMB3.2.2. Identifica, reproduce e goza interpretando danzas doutras culturas.	CCEC CSC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
J.1 d.3 o.3	<p>B1.1. Audición activa dunha selección de pezas instrumentais e vocais de diferentes estilos e culturas, adaptadas á idade do alumnado.</p> <p>B1.2. Asistencia a algunha representación musical.</p> <p>B1.3. Interese polo repertorio tradicional de Galicia e das zonas de procedencia dos compañeiros e das compañeiras.</p> <p>B1.4. Audición de obras musicais de distintas características e procedencias.</p> <p>B1.5. Actitude atenta e silenciosa, e respecto polas normas de comportamento durante a audición de música e na asistencia a representacións.</p>	B1.1. Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son e coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas.	EMB1.1.1. Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical	CCL CCEC
			EMB1.1.2. Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	CCL CCEC
			EMB1.1.3. Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	CSC
			EMB1.1.4. Identifica manifestacións artísticas propias de Galicia.	CAA CCEC
j.2	<p>B1.6. Recoñecemento de calidades dos sons: intensidade, duración, altura e timbre.</p> <p>B1.7. Acento e pulso.</p>	B1.2. Identificar e describir as características de elementos musicais e calidades dos sons do contexto.	EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	CCEC CMCCT

j.5	<p>B1.8. Elementos musicais. Tempo e matices: forte, piano e mezzoforte.</p> <p>B1.9. Identificación dos rexistros de voces graves e agudas, así coma das posibles agrupacións vocais e instrumentais (solista, dúo, trío e coro).</p> <p>B1.10. Compases binarios, ternarios e cuaternarios.</p>	<p>B1.3. Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen.</p>	<p>EMB1.3.1. Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais</p>	<p>CCEC</p> <p>CAA</p>
			<p>EMB1.3.2. Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.</p>	
			<p>EMB1.3.3. Identifica, clasifica e completa os compases traballados.</p>	<p>CCEC</p> <p>CAA</p>
<p>J.6</p> <p>i.3</p>	<p>B1.11. Recoñecemento e identificación das partes dunha peza musical.</p> <p>Formas musicais binarias e ternarias.</p>	<p>B1.4. Utilizar recursos gráficos durante a audición dunha peza musical.</p>	<p>EMB1.4.1. Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela.</p>	<p>CCEC</p> <p>CAA</p>
			<p>EMB1.4.2. Identifica as partes dunha peza musical sinxela e presenta graficamente a súa estrutura.</p>	<p>CCEC</p> <p>CAA</p>
			<p>EMB1.4.3. Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.</p>	<p>CCEC</p>

J.5 d.3 o.3	B1.12. Instrumentos de percusión	B1.5. Coñecer e identificar as principais familias de instrumentos, amosando interese por coñecer instrumentos doutras culturas.	EMB1.5.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos.	CAA CCEC
	B1.13. Instrumentos da orquestra e colocación.		EMB1.5.2 Clasifica os instrumentos por familias: corda, vento e percusión	CAA CCEC
	B1.14. Instrumentos da cultura galega e doutras culturas.		EMB1.5.3. Procura información, organiza e presenta sobre a música e os instrumentos doutras culturas.	

3º TRIMESTRE. BLOQUE 2. INTERPRTACIÓN MUSICAL

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de avaliación	Competencias clave
J.1 b.4	B2.1. Lectura e interpretación de pezas instrumentais e cancións sinxelas de maneira colectiva, con ou sen acompañamento, con distintos tipos de grafías. B2.3. Uso dos instrumentos de placas Orff en acompañamentos de pezas sinxelas.	B2.1. Interpretar un repertorio básico de cancións e pezas instrumentais, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, así como valorar o traballo feito, avaliar o resultado e propor accións de mellora.	EMB2.1.1. Coñece e utiliza a linguaxe musical traballada para a interpretación de obras.	CCEC CAA
			EMB2.1.2. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	CCEC CAA CMCCT

	<p>B2.4. Rexistro da música creada na aula mediante gravacións para a súa escoita posterior e a súa valoración.</p> <p>B2.5. Ditados rítmicos con grafías de negra, branca, redonda e corchea, e os seus silencios.</p> <p>B2.6. Ditados melódico-rítmicos sinxelos.</p>		<p>EMB2.1.3. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento.</p>	<p>CCEC</p> <p>CSC</p>
			<p>EMB2.1 Analiza a interpretación e valora o resultado amosando interese por mellorar.</p>	<p>CAA</p>
J.3 b.4	<p>B2.7. Improvisación de esquemas rítmicos e melódicos sobre bases musicais dadas.</p> <p>B2.8. Creación guiada de pezas musicais sinxelas a partir de elementos dados.</p>	<p>B2.2. Explorar estruturas musicais e seleccionar e combinar ideas musicais dentro de estruturas sinxelas entre varias dadas, co obxectivo de crear un produto musical propio individual ou grupal.</p>	<p>EMB2.2.1. Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos e/ou manexados.</p>	<p>CAA</p> <p>CCEC</p> <p>CSIEE</p>
			<p>EMB2.2.2. Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.</p>	<p>CSC</p>
J.2 d.2	<p>B2.9. Recreación musical e sonorización dun texto oral ou escrito.</p> <p>B2.10. Sonorización de imaxes ou representacións dramáticas</p>	<p>B2.3. Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diversos materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.</p>	<p>EMB2.3.1. Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos para crear pezas musicais sinxelas e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.</p>	<p>CAA</p> <p>CD</p> <p>CCEC</p>

	usando materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos. B2.11. Construción dun instrumento.		EMB2.3.2. Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	CCEC CAA
--	--	--	--	-------------

3º TRIMESTRE. BLOQUE 3. A MÚSICA, O MOVEMENTO E A DANZA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
j.1 b.3	B3.1. Recoñecemento do corpo como instrumento rítmico e de expresión corporal. B3.2. Creación de pequenas coreografías para obras musicais breves e de estrutura sinxela.	B3.1. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza.	EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	CCEC CAA
			EMB3.1.2. Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.	CCEC CAA CMCCT
J.2 b.2 o.2	B3.3. Reprodución de xogos motores e secuencias de movementos fixados ou inventados, procurando unha progresiva coordinación individual e colectiva. B3.4. Interpretación de danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	B3.2. Interpretar un repertorio básico de danzas propias da cultura galega e doutras culturas.	EMB3.2.1. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	CCEC CSC
			EMB3.2.2. Identifica, reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	CCEC CSC

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO								
CURSO	4º de E.M.							
NIVEL	4º PRIMARIA		ÁREA	Educación Musical (EM)				
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		C.C.
			% de peso	% de peso	% de peso	% peso no curso	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
EM-B1.1	4º-EMB1.1.1 - Expressa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	50%	X 2.9%	X 2.56%	X 1.91%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CCEC
EM-B1.1	4º-EMB1.1.2 - Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	50%	X 2.9%	X 2.56%	X 1.91%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CCEC
EM-B1.1	4º-EMB1.1.3 - Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	100%	X 6.52%	X 5.77%	X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CSC
EM-B1.1	4º-EMB1.1.4 - Identifica e	50%			X	3 %	PROCEDEMENTOS:	CCEC CAA

	valora as manifestacións artísticas propias de Galicia.					2.87%	Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	
EM-B1.2	4º-EMB1.2.1 - Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	100%	X	X	X	6.52% 5.77% 4.31%	4.5 % PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. (50%) Textos escritos. (50%)	CCL CCEC
EM-B1.3	4º-EMB1.3.1 - Distingue e clasifica tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.	100%	X	X	X	6.52% 5.77% 4.31%	4.5 % PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais.	CAA CCEC
EM-B1.3	4º-EMB1.3.2 - Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	100%	X	X	X	6.52% 5.77% 4.31%	4.5 % PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCL CCEC
EM-B1.3	4º-EMB1.3.3 - Identifica, clasifica e completa os compases traballados.	100%	X	X	X		4.5 % PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CMCCT

			6.52%	5.77%	4.31%		INSTRUMENTOS: Producións orais. (50%) Textos escritos. (50%)	
EM-B1.4	4º-EMB1.4.1 - Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos.	100%	X 6.52%	X 5.77%	X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA CCEC
EM-B1.4	4º-EMB1.4.2 - Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión.	100%		X 5.77%	X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. (50%) Textos escritos. (50%)	CAA CCEC
EM-B1.4	4º-EMB1.4.3 - Procura información, organízala e preséntala sobre a música e os instrumentos doutras culturas.	50%		X 5.77%	X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCEC CAA CSIEE CD
EM-B1.5	4º-EMB1.5.1 - Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun	100%			X	3 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CAA CCEC

	musicograma ou nunha partitura sinxela.				2.87%		INSTRUMENTOS: Textos escritos.	
EM-B1.5	4º-EMB1.5.2 - Identifica as partes dunha peza musical sinxela e representa graficamente a súa estrutura.	100%			X 2.87%	3 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CAA CCEC
EM-B1.5	4º-EMB1.5.3 - Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.	50%			X 2.87%	3 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CAA CCEC
EM-B1.5	4º-EMB1.5.34 - Utiliza aplicacións informáticas para representar ou realizar tarefas de análise e produción musical.	50%			X 1.91%	2 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CD
EM-B2.1	4º-EMB2.1.1 - Coñece e utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.	100%	X	X	X 6.52% 5.77% 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CAA

							INSTRUMENTOS: Producións orais.(50%) Textos escritos. (50%)	
EM-B2.1	4º-EMB2.1.2 - Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	100%			X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCEC CAA
EM-B2.1	4º-EMB2.1.3 - Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	100%	X 6.52%	X 5.77%	X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CAA CSC
EM-B2.1	4º-EMB2.1.4 - Analiza a interpretación e valora o resultado, amosando interese por mellorar.		X 4.35%	X 3.85%	X 2.87%	3 %	PROCEDEMENTOS: INSTRUMENTOS:	CAA CSC
EM-B2.2	4º-EMB2.2.1 - Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos e manexados.	50%			X 2.87%	3 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións musicais.	CAA CCEC
EM-B2.2	4º-EMB2.2.2 - Amosa	100%	X	X	X	4.5 %	PROCEDEMENTOS:	CSC

	respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.		6.52%	5.77%	4.31%		Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	
EM-B2.3	4º-EMB2.3.1 - Emprega instrumentos materiais, dispositivos electrónicos e recursos informáticos para crear pezas musicais sinxelas para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	100%	X 4.35%	X 3.85%	X 2.87%	3 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións musicais.	CD CAA CSIEE
EM-B2.3	4º-EMB2.3.2 - Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	50%	X 2.9%	X 2.56%	X 1.91%	2 %	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións musicais.	CCECCAA CSIEE
EM-B3.1	4º-EMB3.1.1 - Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións e como forma de interacción social.	100%	X 4.35%	X 3.85%	X 2.87%	3 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC
EM-B3.1	4º-EMB3.1.2 - Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma	100%	X	X	X	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCECCAA CMCCT

	interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó.		6.52%	5.77%	4.31%		INSTRUMENTOS: Diario de clase.	
EM-B3.2	4º-EMB3.2.1 - Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	100%	X 6.52%	X 5.77%	X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CAA
EM-B3.2	4º-EMB3.2.2 - Recoñece danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	50%			X 2.87%	3 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CAA CCL CCEC
EM-B3.2	4º-EMB3.2.3 - Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	100%	X 6.52%	X 5.77%	X 4.31%	4.5 %	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Diario de clase.	CCEC CSC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN. 4º CURSO

<ul style="list-style-type: none"> EMB1.1.1. Expresa as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical. 	Probas orais
--	--------------

<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.1.2. Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical. 	Probas orais
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.1.3. Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.1.4. Identifica e valora as manifestacións artísticas propias de Galicia. 	Probas orais
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.2.1. Describe e dá información salientable sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.3.1. Distingue e clasifica tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.3.2. Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.3.3. Identifica, clasifica e completa os compases traballados. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.4.1. Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos. 	Probas orais
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.4.2. Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.4.3. Procura información, organízala e preséntala sobre a música e os instrumentos doutras culturas. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.5.1. Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou nunha partitura sinxela. 	Probas escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.5.2. Identifica as partes dunha peza musical sinxela e representa graficamente a súa estrutura. 	Probas orais e escritas

<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.5.3. Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada. 	Probas escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB1.5.4. Utiliza aplicacións informáticas para representar ou realizar tarefas de análise e produción musical. 	Probas escritas
BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.1.1. Coñece e utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.1.2. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos. 	Probas orais e escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.1.3. Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento. 	Probas orais
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.1.4. Analiza a interpretación e valora o resultado, amosando interese por mellorar. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.1. Crea unha peza musical sinxela a partir da selección, a combinación e a organización dunha serie de elementos dados previamente, coñecidos e manexados. 	Probas escritas
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.2.2. Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.3.1. Emprega instrumentos materiais, dispositivos electrónicos e recursos informáticos para crear pezas musicais sinxelas para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB2.3.2. Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente. 	Observación directa

BLOQUE 3. MÚSICA, MOVIMIENTO E DANZA	
<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.1. Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións e como forma de interacción social. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.1.2. Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.2.1. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.2.2. Recoñece danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural. 	Observación directa
<ul style="list-style-type: none"> • EMB3.2.3. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas. 	Observación directa

RÚBRICAS 4º CURSO DE EDUCACIÓN PRIMARIA

Rúbrica –EMB1.1.1- EMB1.1.2- EMB1.1.3- EMB1.1.5

Explora e manipula os sons corporais, as voces humanas, obxectos, animais e instrumentos escolares, para identificalos e clasifícolos polas súas calidades utilizando o corpo ou grafa non convencional.

	Moi ben	Ben	Regular	Mal
Intensidade	Explora, manipula, identifica e representa, pola intensidade, os sons escoitados.	Explora, manipula, identifica e representa pola intensidade moitos dos sons escoitados.	Explora, manipula, identifica e representa algúns dos sons escoitados.	Explora e manipula pero identifica e representa poucos dos sons escoitados
Altura	Explora, manipula, identifica e representa, pola altura, os sons escoitados.	Explora, manipula, identifica e representa, pola altura, moitos dos sons escoitados.	Explora, manipula, identifica e representa, pola altura, algúns dos sons escoitados.	Explora e manipula pero identifica e representa, pola altura, poucos dos sons escoitados.
Duración	Explora, manipula, identifica e representa, pola duración, os sons escoitados.	Explora, manipula, identifica e representa, pola duración, moitos dos sons escoitados.	Explora, manipula, identifica e representa, pola duración, algúns dos sons escoitados.	Explora, manipula, identifica e representa, pola altura, poucos dos sons escoitados.
Timbre	Explora, manipula e identifica polo timbre, os sons escoitados.	Explora, manipula e identifica polo timbre moitos dos sons escoitados.	Explora, manipula e identifica polo timbre algúns dos sons escoitados.	Explora, manipula e identifica polo timbre poucos dos sons escoitados.

Rúbrica - EMB1.4.2- EMB1.5.2- EMB2.2.3- EMB233

Coñece, identifica e representa coa linguaxe musical convencional, os elementos musicais traballados na aula e é quen de crear pequenos esquemas rítmicos con eles..

	Moi ben	Ben	Regular	Mal
Coñece	Coñece todos os elementos da linguaxe musical traballados na aula.	Coñece moitos elementos da linguaxe musical traballados	Coñece algúns elementos da linguaxe musical traballados	Coñece algún elemento da linguaxe musical traballado.
Identifica	Identifica a nivel visual e auditivo os elementos musicais traballados	Identifica a nivel visual e auditivo moitos elementos musicais traballados	Identifica a nivel visual e auditivo poucos elementos musicais traballados	Non identifica os elementos traballados nin visual nin auditivamente.
Representa	Representa con grafía convencional os elementos musicais traballados.	Representa con grafía convencional moitos dos elementos musicais traballados	Representa con grafía convencional algúns elementos musicais traballados.	Non representa con grafía convencional os elementos musicais traballados.
Crea	Crea e representa pequenos esquemas rítmicos cos elementos coñecidos	Crea e representa con axuda, esquemas rítmicos cos elementos coñecidos	Completa compases con grafía convencional.	Non é quen de completar sen axuda un esquema rítmico sinxelo.

RÚBRICA- EMB2.2.1- EMB2.2.4- EMB2.3.1

Cofece as cancións e rimas traballadas na aula e é quen de acompañalas con ritmos sinxelos utilizando instrumentos corporais e PAI.

	Moi ben	Ben	Regular	Mal
Vocalización	Vocaliza correctamente e con claridade as sílabas das letras das cancións e rimas traballadas na aula.	Ten algunha dificultade na vocalización do texto das cancións.	Ten moitas dificultades na vocalización das sílabas	Non se lle entende porque non vocaliza.
Ritmo	Canta co ritmo axeitado axustándose ao tempo.	Canta co ritmo axeitado pero ás veces se adianta ou se atrasa.	Canta co ritmo axeitado pero non se axusta ao tempo.	Non sa axusta ao ritmo da canción nin ao tempo.
Entonación	Canta cunha entonación correcta as melodias traballadas	Canta con boa entonación, pero ás veces desafina.	Cústalle entonar os intervalos melódicos das cancións, anque ás veces afina.	Non é quen de entonar os intervalos melódicos das cancións e desafina.
Acompañamento instrumental	Acompaña con obstinatos sinxelos, con percusións corporais ou con PAI, as cancións aprendidas na aula,	Acompaña con obstinatos sinxelos, con percusións corporais ou PAI, as cancións aprendidas na aula pero, ao cantar, comete erros	Acompaña con obstinatos sinxelos, con percusións corporais, as cancións aprendidas na aula pero non é quen de cantar ao mesmo tempo.	Non é quen de acompañar con obstinatos sinxelos as cancións aprendidas

INTERPRETACIÓN DA DANZA/ EXPRESIÓN CORPORAL A TRAVÉS DA MUSICA	Moi ben	Ben	Regular	Mal
Os movementos axústanse ao ritmo e tempo da música	Demostra un gran sentido rítmico. A sincronización dos movementos co ritmo e co tempo da música é excelente. Distingue claramente as partes A e B da danza.	Demostra un bo sentido rítmico. A sincronización dos movementos co ritmo e co tempo da música é boa aínda que se mostra dubitativo entre os cambios das partes A e B da danza.	A sincronización dos movementos co ritmo e co tempo da música falla algunhas vecesnos, sobre todo nos cambios das partes A e B da danza.	A sincronización dos movementos co ritmo e co tempo da música falla a miúdo, levando a continuos retrasos. Non distingue claramente as partes A e B da danza.
Baila e dramatiza as cancións propostas.	Demostra unha gran capacidade para dramatizar mediante o baile a letra das cancións, aceptando os consellos do mestre e facendo aportacións persoais para enriquecer as dramatizacións.	Demostra capacidade para dramatizar mediante o baile a letra das cancións, aceptando os consellos do mestre, pero non é moi dado a facer ningunha aportación persoal.	Demostra capacidade para dramatizar mediante o baile a letra das cancións, imitando as propostas dos compañeiros ou do mestre; pero só en situacións en que a letra lle gusta.	A súa capacidade para dramatizar mediante o baile a letra das cancións é moi limitada; aínda que o intenta.
Utiliza o corpo como medio de expresión.	Demostra unha gran capacidade para expresar mediante o corpo e o movemento o que a música quere transmitir, aceptando os consellos do mestre e facendo aportacións persoais para enriquecer a propia expresión.	Demostra capacidade para expresar mediante o corpo e o movemento o que a música quere transmitir, aceptando os consellos do mestre e facendo ocasionalmente alguna aportación persoal para enriquecer a propia expresión.	Demostra capacidade para expresar mediante o corpo e o movemento o que a música quere transmitir, aceptando os consellos do mestre sen facer aportacións persoais para enriquecer a propia expresión.	A súa capacidade para expresar mediante o corpo e o movemento o que a música quere transmitir é moi limitada, aínda que o intenta seguindo os consellos do mestre.

Improvisa movementos a partir dunha audición.	Improvisa movementos correctamente axustados á música proposta, superando as expectativas exixidas para o seu nivel, facendo aportacións orixinais e creativas.	Improvisa movementos correctamente axustados á música proposta, facendo ás veces algunha aportación orixinal e creativa.	Improvisa movementos correctamente axustados á música proposta, non variando moito nas súas propostas.	Non improvisa movementos correctamente axustados á música proposta, limítase a repetir e copiar os propostos polos demais.
Inventa pasos para una coreografía	Crea pasos e movementos axustados á música proposta para crear unha coreografía sinxela cunha forma dada, facendo aportacións orixinais e creativas; superando as expectativas exixidas para o seu nivel.	Crea pasos e movementos axustados á música proposta para crear unha coreografía sinxela cunha forma dada, ás veces fai aportacións orixinais e creativas.	Crea pasos e movementos axustados á música proposta para crear unha coreografía sinxela cunha forma dada, repetindo sempre os xa coñecidos.	No crea pasos e movementos axustados á música proposta nin coreografías, limítase a repetir e copiar as propostas polos demais.
Coordinación de movementos dentro do grupo	Excelente coordinación de movementos dentro do grupo, axudando aos que teñen maior dificultade.	Moi boa coordinación de movementos dentro do grupo.	Móstrase dubitativo na coordinación de movementos nas partes máis difíciles.	Presenta dificultades para coordinarse os seus movementos co grupo.
Expresividade e gusto pola interpretación da danza	Desfruta coa realización de danzas, exteriorizando o seu disfrute, o que aporta expresividade ao seu baile. Aporta ideas e suxerencias que poden axudar aos seus compañeiros.	Desfruta coa realización de danzas, exteriorizando o seu disfrute, o que aporta expresividade ao seu baile.	En principio realiza a danza como unha obriga, superado ese momento disfruta coa realización de danzas.	Non disfruta coa realización da danza, polo que baila sen expresividade.

REXISTRO DE GUSTO E PARTICIPACIÓN NAS CLASES

SI/NON

ALUMNOS	Desfruta co canto e a interpretación musical	Participa con agrado nas actividades propostas	Respecta os gustos e opinións dos demais.	Amosa interese por mellorar

COAVALIACIÓN SOBRE OS MEMBROS DO GRUPO

EQUIPO A

ALUMNO/A	Desfrutou co traballo?	Repectou as opinións dos demais?	Participou aportando ideas?	Amosou unha actitude correcta?

EQUIPO B

ALUMNO/A	Desfrutou co traballo?	Repectou as opinións dos demais?	Participou aportando ideas?	Amosou unha actitude correcta?

--	--	--	--	--

CRITERIOS DE CORRECCIÓN E PUNTUACIÓN DE PLÁSTICA

Tarefas (70%)

Traballos presentados: limpeza, claridade, orde... Valorarase numericamente de 0 a 10.

Traballo diario (Supón un 20 %)

Realización de traballos en grupo ou individualmente. Terase en conta a actitude, interese, rendemento e participación na aula.

Faltas de material (supón un 10%)

Máis de tres faltas de material nun trimestre supón un 0 neste apartado.

REGISTRO DA OBSERVACIÓN NAS ACTIVIDADES COOPERATIVAS

si/non					
Alumno/a	Aporta ideas	Respecta a opinión dos compañeiros	Amosa interese polo tema	Participa activamente	Axuda aos compañeiros

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS

- Expressa as emocións ou sentimentos que a escoita dunha determinada peza lle produce.
- Distingue tipos de voces e instrumentos.
- Identifica as partes dunha peza sinxela e representa gráficamente a súa estrutura.
- Interpreta as cancións traballadas na aula con e sen acompañamento.
- Coñece os elementos da linguaxe musical:
  - -negra, branca e corchea cos seus silencios correspondentes e as notas: do, re, mi, sol, la
  - -Compás binario, ternario e cuaternario.
- Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión.
- Utiliza o corpo como medio para expresar sentimentos, emocións e para relacionarse cos demais.
- Coordina os movementos e a música cando executa danzas.
- Garda silencio nas audicións e nas interpretacións dos/as compañeiros/as.
- Amosa interese por mellorar e correxir erros.
- Respecta as normas e o traballo dos demais.

AVALIACIÓN INICIAL: PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS

- Intercambio de información co titor/a e co equipo docente que imparte algunha materia nese curso.
- Actividades de repaso dos contidos mínimos acadados o curso anterior.
- Observación continua do alumnado nas actividades de repaso que realizamos na primeira quincena de setembro; co posterior rexistro.
- Aplicación de controis orais fundamentalmente e puntualmente escritos.

- **METODOLOXÍA**

Traballar por competencias supón traballar os contidos desde un enfoque de aplicación que permita o adestramento destas. Partindo do feito de que as competencias non se estudan, nin se ensinan, adéstranse. Xeraremos tarefas de aprendizaxe onde favorezamos no alumnado a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Unha metodoloxía activa e participativa na que os/as nenos/as vivan a música e comprendan desde o movemento, os xogos, as danzas e bailes. A aprendizaxe das técnicas instrumentais farase a través da manipulación, sacando o maior rendemento dos instrumentos, observando, experimentando, investigando e manipulando.

A comprensión da linguaxe musical iniciarase a partir da linguaxe non convencional para pasar progresivamente a linguaxe convencional.

A través das cancións prepararanse acompañamentos musicais con todos os instrumentos musicais á súa disposición, elaborando un produto final grupal, o que implica unha aprendizaxe cooperativa na que o alumno é o protagonista.

As interpretacións musicais (rítmicas, cancións, instrumentais, danzas, ...) implican un traballo en grupo colaborador de xeito que o alumnado recoñeza o seu propio papel e o dos demais compoñentes do grupo como fonte importante de coñecemento, de forma que todos gocen do proceso de creación tanto como das obras finais.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

DESCRIBIÓN XERAL DO GRUPO DESPOIS DA AVALIACIÓN INICIAL

- Funcionamento do grupo: Número de alumnos/as, forma de comportarse, relacións entre eles, horario dos grupos...
- Identificar obxectivos, contidos e aspectos das competencias que teñen mellor acadados e en cales hai que incidir.
- Identificar as necesidades a nivel grupo.
- Identificar as necesidades individuais.

MEDIDAS ORDINARIAS

- Adecuación dos obxectivos priorizando e seleccionando os contidos ás características do alumnado.
- Estratexias metodolóxicas que favorezan a participación de todo o alumnado: Aprendizaxe cooperativo.
- Adecuación de las actividades a los diferentes niveles de competencia curricular do alumnado, respecto ao mesmo contido.
- Selección de diferentes materiais e recursos para a realización das actividades procurando a motivación do alumnado.
- Fichas de reforzo e de ampliación elaboradas polo/ mestre/a, sacadas de libros de texto, sacadas doutros materiais didácticos; tendo sempre como base os contidos tratados nas unidades.
- Incidencia nos contidos que poidan supoñer máis dificultade.
- Ampliación, profundización e enriquecemento dos contidos tratados nas unidades mediante traballos de investigación e experimentación para o alumnado con altas capacidades.

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

- Adaptacións curriculares significativas, ou non significativas, para o alumnado con necesidades educativas especiais que supoñen modificación o eliminación dalgún dos elementos prescriptivos do currículo: obxectivos, contidos e criterios de avaliación.
- Adaptacións curriculares de acceso: modificacións ou provisión de recursos espaciais, materiais ou de comunicación que van a facilitar que o alumnado con necesidades educativas especiais poida desenvolver o currículo ordinario ou, de ser o caso, o currículo adaptado.

PROGRAMA DE RECUPERACIÓN E REFORZO

Detectado o alumnado que as necesite, as actividades de recuperación e reforzo educativo levaranse a cabo ao longo de todo o curso escolar. Dadas as características da materia, faranse dentro da propia clase de música polo propio mestre/a,

Tendo en conta as características da materia ás veces poden ser necesarias para un aspecto concreto e puntual, en función do ritmo de consecución dos obxectivos por parte do alumnado.

Os recursos serán variados: materiais de clase ordinarios, así como algún específico según á necesidade do reforzo educativo do alumnado en concreto.

Para a superación de aspectos concretos traballarase con métodos específicos encamiñados a corrixir as dificultades atopadas.

A avaliación será cualitativa y cuantitativa de maneira continua e individual. Avaliarase positivamente o esforzo a a actitude, así como os pequenos avances.

As actividades concréntanse en:

- Fichas de reforzo elaboradas polo/a mestre/a, sacadas de libros de texto, sacadas doutros materiais didácticos; axeitadas ós aspectos teóricos que se queiran recuperar.
- Repaso individualizado ou en pequenos grupos dos contidos mínimos ou adaptados fixados para calquera dos aspectos tratados na materia en cada unidade: Ritmo, melodía, interpretación, desprazamento ou danza...

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR E PROXECTO LINGÜÍSTICO

Debido ao escaso tempo lectivo desta materia procurarase unificar accións que permitan contribuír a ambos proxectos, facendo un tratamento igual as dúas linguas cooficiais da nosa comunidade, Concretándose na programación de aula en actividades tipo:

- Inventar outros desenlace para as historias, cancións, contos musicias...
- Contar algunha historia “musical” narrada polos seus avós e desexar compartila cos/cas compañeiros/as.
- Facer unha lecturas previas dos textos, antes de aprender as cancións.
- Lectura comprensiva e expresiva do texto das cancións.
- Comprender os vocablos novos que aparecen nos textos dos contos, relatos e cancións.
- Ler algunha anécdotas sobre figuras destacadas da música.
- Ler e comentar en clase algunha lectura sobre distintos aspectos relacionados coa música: compositores, o oficio dos artesáns chamados “lutier”, teatros e lugares donde se interpreta a música...
- Facer lectura silenciosa das ordes das actividades para comprobar o grao de comprensión lectora que van adquirindo os alumnos.
- Descubrir en cancións todas as palabras do texto que teñen a mesma rima.
- Ler rimas
- Crear rimas propias e delas e recitalas en grupo acompañando con pequena percusión
- Inventar outro final de estrofas, respectando a mesma rima
- Verbalizar situacións da aula: Explicacións das actividades, sentimentos que produce unha audición, xogo, danza...

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

- Utilización de CDs de audio para a escoita das audicións, cancións, danzas... en cada unidade.
- Utilización de recursos didácticos interactivos de CD-ROMs.
- Utilización de DVDs de películas relacionadas cos aspectos a tratar en cada unidade.
- Elaboración de presentacións PPT de traballos elaborados na aula.
- Utilización da rede autónoma e responsable para búsqueda activa de contidos educativos.
- Utilización de aplicacións e webs educativas.

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

- Desfrute na interpretación das cancións aprendidas.
- Integración co resto do grupo no desenvolvemento das actividades.
- Disposición de axuda a outros compañeiros que posúen menos facilidade na aprendizaxe e o manexo dos instrumentos.
- Boa disposición para coordinar a propia acción coa do grupo con fins expresivos e estéticos.
- Apreciación das intervencións individuais nun contexto grupal.

- Mostrar interese e respecto polas creacións dos compañeiros.
- Esfuerzo no coidado do silencio para poder gozar da experiencia artística.
- Esfuerzo no coidado do silencio para gozar da música.
- Atención e interese na comprensión de diversas graffias que posibilitan a interpretación musical, dramática ou plástica.
- Mostrar interese para coordinar os movementos propios cos dos compañeiros.
- Colaboración para coordinar os movementos propios cos dos outros.
- Gozar co canto de cancións que promovan e afiancen as relacións interpersoais.
- Coidar e conservar os materiais e instrumentos da aula.

PROGRAMACIÓN DE EDUCACIÓN EN VALORES

A función social da educación debe ser portadora de valores, máis que mera instructora de contidos, permitindo así acadar un desenvolvemento integral da persoa e potenciando unha actitude democrática, responsable, tolerante e solidaria. Nesta función incidirá a educación musical do seguinte xeito:

VALORES	ACTUACIÓNS CONCRETAS
EDUCACIÓN AMBIENTAL	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar o rexeitamento ao ruído indiscriminado, valorando o silencio. • Axudar a coñecer a beleza dos sons da natureza, valorando os sons do ámbito no que se vive. • Apreciar o silencio como marco indispensable para poder captar o son e a música.
EDUCACIÓN VIAL	<ul style="list-style-type: none"> • Tomar conciencia da importancia de circular pola vía pública sin auriculares, xa que diminúen a capacidade auditiva e distraen a atención, sendo causa de algúns accidentes de circulación. • Distinguir os sons cos que nos atopamos ao circular por unha vía pública, decatándonos do que significan: Sereas, pitidos, semáforos para invidentes...
EDUCACIÓN PARA O CONSUMO	<ul style="list-style-type: none"> • Descubrir o valor musical dos distintos obxectos cotiás. • Potenciar o consumo da música atendendo a criterios de calidade e non exclusivamente de modas.
EDUCACIÓN PARA A SAUDE	<ul style="list-style-type: none"> • Recoñecer a importancia de técnicas básicas para o coidado da voz (articulación, vocalización e respiración). • Valorar a voz como un instrumento privilexiado para a comunicación. • Tomar conciencia dos riscos do exceso de ruído e expoñendo os beneficios da relaxación, a musicoterapia, etc.
EDUCACIÓN PARA	<ul style="list-style-type: none"> • Procurar a participación de nenos e nenas por igual en todas as actividades.

A IGUALDADE	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar a aceptación de maneira natural de que non existen traballos e roles diferenciados por sexos.
EDUCACIÓN PARA A PAZ	<ul style="list-style-type: none"> • Fomentar a solidariedade, o respecto á diversidade, a capacidade de diálogo e a participación social. • Utilizar para a celebración concreta do Día da Paz músicas que xa son “clásicos” para esa data, descubrir outros novos. • Indagar na procura de personaxes relacionados coa música que fomenten accións pola paz e a non violencia; intentando cambiar a vida das persoas a través da música
EDUCACIÓN INTERCULTURAL	<ul style="list-style-type: none"> • Descubrir a riqueza das manifestacións musicais (cancións, instrumentos, ritmos, danzas...) da nosa tradición cultural así coma as das distintas culturas actuais (especialmente as que conviven con nós).

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

- Creación de instrumentos con materiais reciclados.
- Participación con interpretación de cancións, montaxes musicais, danzas, pezas instrumentais... nas celebracións escolares como: O Magosto, O Samaín, O Nadal, O Entroido, Os Maios, O Día da Paz, O Día dos Dereitos do Neno, O Día dos Dereitos Humanos, O Día do Libro, O Día das Letras Galegas...
- Participación nas actividades ofertadas ao colexio por entidades como: O Concello, A Diputación, A fundación de Caixa nova.
- Saídas relacionadas co PDI “as árbores tamén contan”.
- Asistencia a concertos

14. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Valorarase sinalando cun X, de 1 a 4 os aspectos redactados na táboa.

Esta avaliación realizarase para cada unidade, de xeito que se poidan facer os cambios oportunos ao longo do desenvolvemento da mesma.

ASPECTOS A AVALIAR	VALORACIÓN DO GRAO DE AXEITAMENTO				PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
	4	3	2	1	
Temporalización das unidades didácticas					
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos					
Manexo dos contidos en cada unidade					
Desempeño de competencias en cada unidade					
Realización das tarefas previstas					
Estratexias metodolóxicas seleccionadas					
Materiais e recursos utilizados					
Claridade nos criterios de avaliación para cada unidade					
Medidas de atención á diversidade					
Programa de actividades de recuperación e reforzo					

3.1. ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

Na área de lingua e literatura o alumnado do primeiro curso de Educación Primaria irá descubrindo os diversos medios e formas de comunicación; traballaremos as distintas linguaxes e medios de expresión buscando que gocen, se interesen e manteñan durante toda a súa vida unha implicación emocional que lles permita gozar coas manifestacións comunicativas.

Dentro da área de lingua é necesario cubrir os tres campos básicos: comprensión e expresión oral, comprensión e expresión escrita e lectura. Tamén debemos ter presente a necesidade de alcanzar unha competencia lingüística correcta nas dúas linguas oficiais da comunidade galega: castelán e galego.

1º TRIMESTRE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	CUARTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
-Obter información dos medios de comunicación para facer tarefas.	B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender.	B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	CCL CD CAA CSC
-Conversar cos iguais. -Comprender o significado das exposicións realizadas na aula. -Producir textos orais con coherencia e usando o dicionario se o precisa. -Colaborar nas tarefas grupais.	B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates).	B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso. LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CAA CSC CSEIEE CCL CAA CCL CSIEE CAA CCL CSIEE CAA CCL
-Amosar interese e atención cara as intervencións dos outros.	B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC

-Respectar as opinións dos demais.		que van dicir e respectando as súas opinións.	LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL CSC
- Respectar a quenda de palabra. -Respectar as opinións alleas. -Reforzar o discurso co uso dunha postura e xestualidade adecuadas. -Falar cunha dicción correcta. -Participar activamente nas conversas.	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión. LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume. LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CAA CCL CSC CCEC CCL CSC CCEC CCL CSC CCEC CAA
-Usar un vocabulario axeitado. -Falar coa coherencia precisa. -Falar con claridade e pronuncia correcta.	B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos.	B1.6. Aposar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe.	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
			LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	CCL

			LGB1.6.3. Aмосa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
-Empregar os acenos para reforzar o discurso oral.	B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais.	B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA
-Respectar as ideas dos outros. -Colaborar co traballo dentro dun grupo.	B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.9.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
-Amosar interese pola corrección do discurso oral.	B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
-Empregar unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
			LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respetuosa coas diferenzas.	CCL CSC
-Diferenciar as características fonéticas e morfolóxicas dos textos segundo a súa orixe xeográfica. -Valorar as variedades xeográficas da Lingua galega.	B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica.	CCL CCEC
			LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
<ul style="list-style-type: none"> -Comprender a información dos medios de comunicación. -Identificar as ideas máis importantes dun texto axeitado para o rapaz. -Buscar e seleccionar información dun texto. -Comprender as personificacións, hipérboles e ironías dun texto. -Recoñecer os principais mecanismos de cohesión dun texto. -Usar o dicionario. -Facer unha lectura rápida dun texto. 	<p>B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos.</p> <p>B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.</p> <p>B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).</p>	<p>B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis).</p>	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	CCL
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).	CCL
			LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE

- Interpretar e comprender a información de gráficos, esquemas e ilustracións dun texto.	B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
- Subliñar as ideas máis importantes dun texto. - Esquematizar as ideas principais dun texto. - Resumir un texto.	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	CCL CAA
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA
- Deducir o contido dun texto sinlelo. - Buscar as palabras necesarias para comprender un texto.	B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, lectura...).	B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
- Usar as TIC para obter información. - Empregar dicionarios dixitais.	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	CCL CD CAA
			LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD
- Decodificar as palabras. - Ler en voz alta con corrección e velocidade. - Ler en silencio. - Dramatizar textos.	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses.	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA
			LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	CCL
			LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	CCL

			LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
-Empregar a biblioteca de aula, de centro e as virtuais. -Colaborar no coidado das bibliotecas de aula e centro. -Tomar parte na actividades literarias do centro.	B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participación en actividades literarias.	B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias.	LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	CCL CSC CCEC
-Amosar interese pola conservación e organización dos libros propios.	B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.8.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.	CCL CAA CSC
-Ler como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
-Desenvolver certa autonomía lectora. -Seleccionar libros do seu interese. -Opinar sobre as lecuras efectuadas.	B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	CCL
			LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CSC CAA CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
-Estruturar a información antes de escribir. -Escribir con coherencia e creatividade. -Usar os signos de puntuación de forma correcta. -Aplicar axeitadamente as normas lingüísticas. -Planificar os textos antes de escribilos. -Utilizar o dicionario para elaborar textos.	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL
			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC
			LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
-Escribir textos da vida cotiá e académica guiándose por modelos.	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros.	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	CCL CAA CD

	B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.	comunicación.	LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando al- gúns elementos de cohesión. LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CSC CCEC CAA
-Escribir textos do ámbito académico.	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE
-Escribir textos nos que combinen a linguaxe verbal e non verbal.	B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
-Empregar as TIC para o tratamento de textos.	B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE

<p>-Utilizar recursos gráficos e paratextuais nos seus textos. -Ilustrar os textos.</p>	<p>B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.</p>	<p>B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.</p>	<p>LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.</p>	<p>CCL CD CSIEE</p>
<p>-Coidar a presentación das súas producións textuais. - Valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de obtención e coñecemento.</p>	<p>B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.</p>	<p>B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.</p>	<p>LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.</p>	<p>CCL CD CAA</p>
			<p>LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.</p>	<p>CCL CSC</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
-Recoñecer o nome dos textos cos que traballa. -Diferenciar enunciados, palabras e sílabas. -Distinguir as sílabas de cada palabra. -Sinalar a sílaba tónica dunha palabra. -Coñecer e clasificar as palabras polo seu xénero e número.	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores,).	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.	CCL CAA
			LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL CAA
			LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	CCL CAA
-Usar de forma axeitada os signos de puntuación. -Utilizar unha sintaxe elemental correcta nos seus textos.	B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	CCL
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	CCL

-Usar o dicionario en papel ou dixital.	B4.8. Uso do dicionario, en papel ou dixital, con certa autonomía.	B4.6. Usar o dicionario en papel ou dixital, con certa autonomía.	LGB4.6.1. Usa, con certa autonomía, o dicionario en papel ou dixital.	CCL CAA CD
	B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	B4.7. Identificar palabras compostas e derivadas, así como sinónimos, antónimos e palabras polisémicas de uso habitual, para comprender e producir textos.	LGB4.7.1 Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	CCL CAA
			LGB4.7.2 Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	CCL CAA

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
-Escoitar, memorizar e reproducir textos da literatura galega.	B5.1. Escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral.	B5.1. Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC
-Apreciar os textos da literatura galega como fonte de coñecemento e gozo.	B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
-Ler en silencio e en voz alta textos da literatura infantil galega, adaptacións dos clásicos e literatura actual, en soportes diferentes.	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
			LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
-Dramatizar situacións procedentes de textos literarios para nenos.	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	CCL
-Valorar a literatura en todas as linguas como medio de comunicación, información e gozo.	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC

-Amosar curiosidade e respecto polos costumes alleos. -Valorar a diversidade cultural.	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC
---	--	--	--	-------------

2º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
-Comprender as ideas fundamentais dun texto procedente dos medios de comunicación audiovisual. -facer un resumo dun texto oral.	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	CCL CAA CCL CSC
-Obter información dos medios de comunicación para facer tarefas.	B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender.	B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audio- visuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	CCL CD CAA CSC

<p>-Conversar cos iguais.</p> <p>-Comprender o significado das exposicións realizadas na aula.</p> <p>-Producir textos orais con coherencia e usando o dicionario se o precisa.</p> <p>-Colaborar nas tarefas grupais.</p>	<p>B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates).</p>	<p>B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p>	<p>LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.</p>	<p>CCL CAA CSC CSEIEE</p>
			<p>LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.</p>	<p>CCL CAA</p>
			<p>LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.</p>	<p>CCL CSIEE CAA</p>
			<p>LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.</p>	<p>CCL CSIEE CAA CCL</p>
<p>-Amosar interese e atención cara as intervencións dos outros.</p> <p>-Respectar as opinións dos demais.</p>	<p>B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas.</p>	<p>B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións.</p>	<p>LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.</p>	<p>CCL CSC</p>
			<p>LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>- Respectar a quenda de palabra.</p> <p>-Respectar as opinións alleas.</p> <p>-Reforzar o discurso co uso dunha postura e xestualidade adecuadas.</p> <p>-Falar cunha dicción correcta.</p>	<p>B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a</p>	<p>B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p>	<p>LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.</p>	<p>CCL CSC CAA</p>

-Participar activamente nas conversas.	interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).		LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC
-Usar un vocabulario axeitado. -Falar coa coherencia precisa. -Falar con claridade e pronuncia correcta.	B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos.	B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe.	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
			LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	CCL
			LGB1.6.3. Amosa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
-Elaborar textos emulando os dos medios de comunicación.	B1.7. Producción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	LGB1.7.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	CCL CD CAA CSIEE CSC

-Empregar os acenos para reforzar o discurso oral.	B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais.	B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA
-Respectar as ideas dos outros. -Colaborar co traballo dentro dun grupo.	B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.9.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
-Amosar interese pola corrección do discurso oral.	B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
-Empregar unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
			LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respetuosa coas diferenzas.	CCL CSC
-Diferenciar as características fonéticas e morfolóxicas dos textos segundo a súa orixe xeográfica. -Valorar as variedades xeográficas da Lingua galega.	B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico co en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica.	CCL CCEC
			LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
-Recoñecer a os diversos usos da Lingua galega en contextos profesionais.	B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación, comercios...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios.	CCL CCEC
			LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC

Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
<p>-Comprender a información dos medios de comunicación.</p> <p>-Identificar as ideas máis importantes dun texto axeitado para o rapaz.</p> <p>-Buscar e seleccionar información dun texto.</p> <p>-Comprender as personificacións, hipérbolos e ironías dun texto.</p> <p>-Recoñecer os principais mecanismos de cohesión dun texto.</p> <p>-Usar o dicionario.</p> <p>-Facer unha lectura rápida dun texto.</p>	<p>B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos.</p> <p>B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.</p> <p>B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).</p>	<p>B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis).</p>	<p>LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se <u>amose de forma evidente</u>.</p> <p>LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.</p>	CCL CD CSC
			<p>LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, axeitado á súa idade.</p>	CCL CAA CSIEE
			<p>LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérbolos e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.</p>	CCL CAA CSIEE
			<p>LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).</p>	CCL
			<p>LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.</p>	CCL CAA CSIEE
			<p>LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>	CCL CAA CSIEE

- Interpretar e comprender a información de gráficos, esquemas e ilustracións dun texto.	B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
- Subliñar as ideas máis importantes dun texto. - Esquematizar as ideas principais dun texto. - Resumir un texto.	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais. LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA CCL CAA CCL CAA
- Deducir o contido dun texto sinxelo. - Buscar as palabras necesarias para comprender un texto.	B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións. LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE CCL CAA CSIEE
- Usar as TIC para obter información. - Empregar dicionarios dixitais.	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realizar as súas tarefas.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información. LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CD CAA CCL CAA CD CSIEE
- Decodificar as palabras. - Ler en voz alta con corrección e velocidade. - Ler en silencio. - Dramatizar textos.	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses.	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras. LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada. LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	CCL CAA CCL CCL
			LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC

<p>-Empregar a biblioteca de aula, de centro e as virtuais.</p> <p>-Colaborar no coidado das bibliotecas de aula e centro.</p> <p>-Tomar parte na actividades literarias do centro.</p>	<p>B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participa- ción en actividades literarias.</p>	<p>B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias.</p>	<p>LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coi- dado e mellora.</p>	<p>CCL CAA CSC</p>
			<p>LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as vir- tuais e colabora no seu coidado e mellora.</p>	<p>CCL CAA CSC</p>
			<p>LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.</p>	<p>CCL CSC CCEC</p>
<p>-Amosar interese pola conservación e organización dos libros propios.</p>	<p>B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.</p>	<p>B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia.</p>	<p>LGB2.8.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.</p>	<p>CCL CAA CSC</p>
<p>-Ler como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p>	<p>B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.</p>	<p>B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p>	<p>LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC</p>
<p>-Desenvolver certa autonomía lectora.</p> <p>-Seleccionar libros do seu interese.</p> <p>-Opinar sobre as lecuras efectuadas.</p>	<p>B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.</p>	<p>B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>	<p>LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.</p>	<p>CCL</p>
			<p>LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.</p>	<p>CCL CSC CAA CSIEE</p>

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
-Estruturar a información antes de escribir. -Escribir con coherencia e creatividade. -Usar os signos de puntuación de forma correcta. -Aplicar axeitadamente as normas lingüísticas. -Planificar os textos antes de escribilos. -Utilizar o dicionario para elaborar textos.	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL
			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC
			LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
-Escribir textos da vida cotiá e académica guiándose por modelos.	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos,	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	CCL CAA CD
			LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).	CCL CSC

	característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.		LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido. LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCEC CAA
-Escribir textos do ámbito académico.	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE
-Escribir textos nos que combinen a linguaxe verbal e non verbal.	B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
-Empregar as TIC para o tratamento de textos.	B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE
-Utilizar recursos gráficos e paratextuais nos seus textos. -Ilustrar os textos.	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	CCL CD CSIEE

-Coidar a presentación das súas producións textuais. - Valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de obtención e coñecemento.	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	CCL CD CAA CCL CSC
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
-Identificar substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, adxectivos determinantes e cuantificadores.	CCL CAA
-Aplicar as norma de acentuación.	B4.2. Aplicación xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social.	B4.2. Aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación.	CCL CSC CCEC
-Coñecer e empregar as principais normas ortográficas. -Valorar a importancia da ortografía na produción escrita.			LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas. LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.	CCL CSC CCEC CCL CSC CCEC

-Empregar varios conectores sinxelos para unir oracións.	B4.6. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (adición, causa, oposición, con- tradición...), en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos.	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	CCL CAA
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
-Escoitar, memorizar e reproducir textos da literatura galega.	B5.1. Escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, di- tos), así como da literatura galega en xeral.	B5.1. Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC
-Apreciar os textos da literatura galega como fonte de coñecemento e gozo.	B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
-Ler en silencio e en voz alta textos da literatura infantil galega, adaptacións dos clásicos e literatura actual, en soportes diferentes.	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
			LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD

-Identificar o xénero literario dos textos procedentes da narrativa, a poesía e o teatro.	B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados.	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC
-Recrear e compoñer textos para comunicar diferentes propósitos (sentimentos, emocións,...)	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	CCL CCEC CSC
-Dramatizar situacións procedentes de textos literarios para nenos.	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	CCL
-Valorar a literatura en todas as linguas como medio de comunicación, información e gozo.	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
-Amosar curiosidade e respecto polos costumes alleos. -Valorar a diversidade cultural.	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC

3º TRIMESTRE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
-Comprender as ideas fundamentais dun texto procedente dos medios de comunicación audiovisual. -facer un resumo dun texto oral.	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender o sentido global de textos orais informativos dos medios de comunicación audiovisuais emitidos con claridade, de xeito directo e estilo sinxelo.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto xornalístico oral informativo dos medios de comunicación audiovisual, emitido de xeito claro, directo e sinxelo. LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	CCL CAA
-Obter información dos medios de comunicación para facer tarefas.	B1.2. Uso guiado de documentos audiovisuais para obter e relacionar informacións relevantes para aprender.	B1.2. Utilizar de xeito guiado documentos audiovisuais valorándoos como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	CCL CD CAA CSC
-Conversar cos iguais. -Comprender o significado das exposicións realizadas na aula. -Producir textos orais con coherencia e usando o dicionario se o precisa. -Colaborar nas tarefas grupais.	B1.3. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase ou debates).	B1.3. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global. LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se preciso.	CCL CAA CSC CSFIEF CCL CAA CCL CSIEE CAA

			LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL CSIEE CAA CCL
-Amosar interese e atención cara as intervencións dos outros. -Respectar as opinións dos demais.	B1.4. Actitude de escoita adecuada e respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas.	B1.4. Manter unha actitude de escoita activa, deixando falar os demais, sen anticiparse ao que van dicir e respectando as súas opinións.	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL CSC
			LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	CCL CSC
- Respectar a quenda de palabra. -Respectar as opinións alleas. -Reforzar o discurso co uso dunha postura e xestualidade adecuadas. -Falar cunha dicción correcta. -Participar activamente nas conversas.	B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas habituais (informacións, conversas reguladoras da convivencia, debates, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema, respecto ás opinións das demais persoas, papeis diversos no intercambio comunicativo, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.5. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA
			LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación e volume.	CCL CSC CCEC
			LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC CAA

-Usar un vocabulario axeitado. -Falar coa coherencia precisa. -Falar con claridade e pronuncia correcta.	B1.6. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: ton de voz, entoación, xestualidade e uso de nexos básicos.	B1.6. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, usando nexos básicos adecuados e presentando estratexias elementais para facer comprender a mensaxe.	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA
			LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	CCL
			LGB1.6.3. Aмосa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL CCEC
-Elaborar textos emulando os dos medios de comunicación.	B1.7. Produción de textos orais propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información e opinión.	B1.7. Elaborar textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	LGB1.7.1. Elaboro textos sinxelos propios dos medios de comunicación mediante simulación.	CCL CD CAA CSIEE CSC
-Empregar os acenos para reforzar o discurso oral.	B1.8. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais.	B1.8. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL CCEC CSC CAA
-Respectar as ideas dos outros. -Colaborar co traballo dentro dun grupo.	B1.9. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.9. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.9.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE
-Amosar interese pola corrección do discurso oral.	B1.10. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.10. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE
-Empregar unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Uso, dunha forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.11. Usar, dunha forma xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC
			LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC

-Diferenciar as características fonéticas e morfolóxicas dos textos segundo a súa orixe xeográfica. -Valorar as variedades xeográficas da Lingua galega.	B1.12. Recoñecemento das variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas e morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	B1.12. Identificar variedades lingüísticas de carácter xeográfico en textos orais, sinalando as diferenzas fonéticas, morfolóxicas e léxicas máis evidentes.	LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica.	CCL CCEC
			LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	CCL CSC CCEC
-Recoñecer a os diversos usos da Lingua galega en contextos profesionais.	B1.13. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais e públicos (sanidade, educación, medios de comunicación,	B1.13. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral.	LGB1.13.1. Identifica o uso oral da lingua galega con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación, todo tipo de comercios.	CCL CCEC
			LGB1.13.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
-Comprender a información dos medios de comunicación. -Identificar as ideas máis importantes dun texto axeitado para o rapaz. -Buscar e seleccionar información dun texto. -Comprender as personificacións, hipérboles e ironías dun texto. -Recoñecer os principais	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos. B2.2. Comprensión de información xeral en textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas web infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á	B2.1. Comprender, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (web infantís, libros, carteis).	LGB2.1.1. Comprende a información relevante en textos propios de situacións cotiás e dos medios de comunicación social nos que esta se amose de forma evidente.	CCL CD CSC

<p>mecanismos de cohesión dun texto.</p> <p>-Usar o dicionario.</p> <p>-Facer unha lectura rápida dun texto.</p>	<p>dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.</p> <p>B2.3. Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).</p>		LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	CCL
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérbolos e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).	CCL
			LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL CAA CSIEE
<p>-Interpretar e comprender a información de gráficos, esquemas e ilustracións dun texto.</p>	B2.4. Interpretación de esquemas, gráficos e ilustracións relacionadas co contido principal do texto que acompañan.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións en textos.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT
<p>-Subliñar as ideas máis importantes dun texto.</p> <p>-Esquematizar as ideas principais dun texto.</p> <p>-Resumir un texto.</p>	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	CCL CAA
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL CAA

-Deducir o contido dun texto sinlelo. -Buscar as palabras necesarias para comprender un texto.	B2.6. Introducción ás estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	B2.4. Utilizar, de maneira xeral, estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL CAA CSIEE
			LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	CCL CAA CSIEE
-Usar as TIC para obter información. -Empregar dicionarios dixitais.	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter informacións relevantes para realízar as súas tarefas.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para obter información necesaria para a realización das súas tarefas.	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	CCL CD CAA
			LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD
-Decodificar as palabras. -Ler en voz alta con corrección e velocidade. -Ler en silencio. -Dramatizar textos.	B2.8. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos en galego adaptados aos seus intereses. B2.9. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.6. Ler, en silencio ou en voz alta, textos en galego adaptados aos seus intereses.	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA
			LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	CCL
			LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	CCL
			LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL CSC
-Empregar a biblioteca de aula, de centro e as virtuais. -Colaborar no coidado das bibliotecas de aula e centro. -Tomar parte na actividades literarias do centro.	B2.10. Coñecemento do funcionamento da biblioteca da aula e do centro, así como as virtuais e participación en actividades literarias.	B2.7. Coñecer o funcionamento da bibliotecas de aula, centro, así como as virtuais, colaborando no seu coidado e mellora, e participar en actividades literarias.	LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC
			LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	CCL CSC CCEC

-Amosar interese pola conservación e organización dos libros propios.	B2.11. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.8. Ter interese por ter unha biblioteca propia.	LGB2.8.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros.	CCL CAA CSC
-Ler como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	B2.12. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	B2.9. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.9.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL CAA CSC CCEC
-Desenvolver certa autonomía lectora. -Seleccionar libros do seu interese. -Opinar sobre as lecturas efectuadas.	B2.13. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.10. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.10.1. Amosa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL CCL CSC CAA CSIEE

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				
-Estruturar a información antes de escribir. -Escribir con coherencia e creatividade. -Usar os signos de puntuación de forma correcta. -Aplicar axeitadamente as normas lingüísticas. -Planificar os textos antes de escribilos. -Utilizar o dicionario para elaborar textos.	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL

			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	CCL CSC CCEC
			LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	CCL CAA CSIEE
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL CAA CSIEE
-Escribir textos da vida cotiá e académica guiándose por modelos.	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia básica, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión moi sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, en situacións reais ou simuladas.	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir e resumir emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións... LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis). LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guiión establecido. LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión. LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL CAA CD CCL CSC CCEC CAA
-Escribir textos do ámbito académico.	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descricións, explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descricións, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE

-Escribir textos nos que combinen a linguaxe verbal e non verbal.	B3.5. Creación de textos sinxelos utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	B3.4. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal.	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
-Empregar as TIC para o tratamento de textos.	B3.6. Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.5. Usar, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE
-Utilizar recursos gráficos e paratextuais nos seus textos. -Ilustrar os textos.	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais, con grao crecente de dificultade, para facilitar a comprensión (ilustracións, subliñados, gráficos, tipografía) e ilustrar o seu contido.	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos.	LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións, subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.	CCL CD CSIEE
-Coidar a presentación das súas producións textuais. - Valorar a lingua escrita como medio de comunicación e de obtención e coñecemento.	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	CCL CD CAA
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	CCL CSC
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				

-Empregar axeitadamente os tempos verbais, simple e compostos, nas formas persoais e non persoais e no modo no indicativo e no subxuntivo nas producións orais e escritas.	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, xénero e número, determinantes, cuantificadores.	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo dos verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL CAA
-Respectar as normas xerais de colocación do pronome átono.	B4.3. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe. B4.4. Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. B4.5. Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como construír correctamente as oracións desde o punto de vista sintáctico, nas producións orais e escritas.	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC
-Identificar de xeito intuitivo o suxeito en oracións sinxelas. - Sinalar o verbo e o suxeito nas oracións.	B4.7 Identificación intuitiva do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como dalgúns papeis semánticos do suxeito.	B4.5. Identificar intuitivamente o suxeito e o predicado, así como o papel semántico do suxeito, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	LGB4.5.1 Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	CCL CAA
			LGB4.5.2 Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	CCL CAA
-Valorar a lingua galega tanto no país como a nivel europeo.	B4.10. Valoración da lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Valorar a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL CSC CCEC
-Procurar evitar as interferencias entre as linguas que se estudan.	B4.11. Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL CCEC

	comunicativos e recoñecer as interferencias.	aprender o alumnado para reflexionar sobre como mellorar os seus procesos comunicativos na lingua galega.	LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CSC
--	--	---	---	--------------------

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
-Escoitar, memorizar e reproducir textos da literatura galega.	B5.1. Escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos), así como da literatura galega en xeral.	B5.1. Escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega, así como da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	CCL CAA CCEC
-Apreciar os textos da literatura galega como fonte de coñecemento e gozo.	B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL CCEC
-Ler en silencio e en voz alta textos da literatura infantil galega, adaptacións dos clásicos e literatura actual, en soportes diferentes.	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses. B5.4. Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
			LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD
-Identificar o xénero literario dos textos procedentes da narrativa, a poesía e o teatro.	B5.5. Lectura guiada de poemas, de relatos e de obras teatrais sinxelas recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.3. Identificar o xénero literario ao que pertence uns textos dados.	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	CCL CCEC

-Recrear e compoñer textos para comunicar diferentes propósitos (sentimentos, emocións,...)	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos sinxelos.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	CCL CCEC CSC
-Dramatizar situacións procedentes de textos literarios para nenos.	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios adaptados á súa idade.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	CCL
-Valorar a literatura en todas as linguas como medio de comunicación, información e gozo.	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC
-Amosar curiosidade e respecto polos costumes alleos. -Valorar a diversidade cultural.	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC

AVALIACIÓN											
Trimestres	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Grao mínimo consecución	Peso cualificación	Instrumentos de avaliación							
				Probas escrita	Proba oral	Trab. Indiv.	Trab. grupo	Cader. clase	Rúbr.	Observ. aula	Outros
1º, 2º, 3º	LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	100%	1%	0,5%					0,5%	si	
1º, 2º, 3º	LGB1.2.1. Accede de xeito guiado a documentos, audiovisuais e dixitais para obter a información necesaria para realizar traballos ou completar información.	75%	1%			0,5%	0,5%				
1º, 2º, 3º	LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.3.2. Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	75%	1%		0,5%					si	0,5%
1º, 2º, 3º	LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo, así como nos debates.	100%	1%				0,5%				0,5%
1º, 2º, 3º	LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	100%	1%								1%

1º, 2º, 3º	LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.5.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.5.4. Exprésase cunha pronuncia e dición correctas: articulación e volume.	100%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LGB1.5.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.6.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, na secuencia de ideas ou feitos utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	75%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LGB1.6.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	75%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LGB1.6.3. Aмосa un discurso oral claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	100%	1%		0,5%					0,5%	

1º, 2º, 3º	LGB1.8.1. Utiliza a expresividade corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.9.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.10.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.11.1. Usa, dunha forma xeral, unha linguaxe non sexista.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.11.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respetuosa coas diferenzas.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.12.1. Identifica diferenzas fonéticas e morfolóxicas moi evidentes en textos orais caracterizados pola súa orixe xeográfica.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB1.12.2. Valora por igual as distintas variedades xeográficas da lingua galega e o estándar como variante unificadora.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, adecuado á súa idade.	75%	1%					1%			

1º, 2º, 3º	LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB2.1.6. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	100%	1%					0,5%		0,5%	
1º, 2º, 3º	LGB2.1.7. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que acompañan.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB2.4.1. Deduce, de maneira xeral, o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	75%	1%							1%	

1º, 2º, 3º	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión, cando é preciso.	100%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LGB2.5.1. Utiliza, de forma guiada, as tecnoloxías da información para obter información.	100%	1%			0,5%	0,5%				
1º, 2º, 3º	LGB2.5.2. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	75%	1%			0,5%				0,5%	
1º, 2º, 3º	LGB2.6.1. Descodifica sen dificultade as palabras.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.6.2. Le textos en voz alta, sen dificultade e coa velocidade adecuada.	75%	1%		0,5%					0,5%	
1º, 2º, 3º	LGB2.6.3. Le textos, adaptados á súa idade e aos seus intereses, en silencio e sen dificultade.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.6.4. Fai lecturas dramatizadas de textos.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.7.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.7.2. Identifica o funcionamento da biblioteca de aula, de centro, así como as virtuais e colabora no seu coidado e mellora.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.7.3. Participa en actividades literarias do centro.	75%	1%			1%					
1º, 2º, 3º	LGB2.8.1. Amosa interese pola conservación e organización dos seus libros.	75%	1%							1%	

1º, 2º, 3º	LGB2.9.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.10.1. Aмосa certa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB2.10.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	75%	1%					1%	si		
1º, 2º, 3º	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	100%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB3.1.5. Escribe textos propios seguindo o proceso de planificación, redacción, revisión e elabora borradores.	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	75%	1%					0,5%		0,5%	
1º, 2º, 3º	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando	100%	1%	0,5%				0,5%	si		

	modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...										
1º, 2º, 3º	LGB3.2.2. Redacta textos sinxelos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis).	75%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido.	100%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	100%	1%	0,5%				0,5%			
1º, 2º, 3º	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	100%	1%	0,5%				0,5%			
1º, 2º, 3º	LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	100%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic.	100%	1%					1%			
1º, 2º, 3º	LGB3.5.1. Usa, de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	100%	1%				1%				
1º, 2º, 3º	LGB3.6.1. Usa recursos sinxelos gráficos e paratextuais (ilustracións,	100%	1%				1%				

	subliñados, gráficos e tipografía) para facilitar a comprensión dos textos e ilustrar o seu contido.										
1º, 2º, 3º	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	100%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e como medio de obtención e coñecemento.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	75%	1%		1%						
1º, 2º, 3º	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	75%	1%							1%	

1º, 2º, 3º	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	75%	1%	0,5%				0,5%	si		
1º, 2º, 3º	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	75%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	100%	1%							1%	
1º, 2º, 3º	LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	75%	1%							1%	
1º	LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.	75%	5,1%	2,55%				2,55%	si		
1º	LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	75%	5,1%	2,55%				2,55%	si		

1º	LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	75%	5,1%	2,55%				2,55%	si		
1º	LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	75%	5,1%	2,55%				2,55%	si		
1º	LGB4.3.2. Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	75%	5,1%	2,55%				2,55%			
1º	LGB4.7.1 Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	75%	5,1%	2,55%				2,55%	si		
1º	LGB4.7.2 Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	75%	5,1%	2,55%				2,55%	si		
2º	LGB4.1.4. Identifica nun texto substantivos, determinantes e cuantificadores.	75%	2,57%	1,28%				1,28%	si		
2º	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación.	75%	2,57%	1,28%				1,28%	si		
2º	LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.	75%	2,57%	1,28%				1,28%	si		
2º	LGB4.2.3. Valora a importancia do dominio da ortografía para asegurar unha correcta comunicación escrita entre as persoas falantes dunha mesma lingua e para garantir unha adecuada interpretación dos textos escritos.	100%	2,57%							2,57%	

2º	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	75%	2,57%	1,28%				1,28%	si		
2º	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	75%	2,57%		2,57%						
2º	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	100%	2,57%							2,57%	
2º	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	75%	2,57%							2,57%	
2º	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	75%	2,57%							2,57%	
2º	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	75%	2,57%	1,28%				1,28%	si		
2º	LGB5.4.1. Recria e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	75%	2,57%					2,57%			
2º	LGB5.5.1. Participa activamente en	75%	2,57%							2,57%	

	dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.										
2º	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	75%	2,57%							2,57%	
2º	LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	75%	2,57%							2,57%	
3º	LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	75%	2,25%	1,12%				1,12%	si		
3º	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	75%	2,25%	1,12%				1,12%	si		
3º	LGB4.5.1 Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	75%	2,25%	1,12%				1,12%	si		
3º	LGB4.5.2 Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	75%	2,25%	1,12%				1,12%	si		
3º	LGB4.8.1. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	75%	2,25%							2,25%	

3º	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	75%	2,25%	1,12%				1,12%	si		
3º	LGB4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas elementais sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	75%	2,25%	1,12%				1,12%			
3º	LGB5.1.1. Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (adiviñas, lendas, contos, poemas, cancións, ditos) e da literatura galega en xeral.	75%	2,25%			1,12%				1,12%	
3º	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	75%	2,25%							2,25%	
3º	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, en diferentes soportes.	75%	2,25%							2,25%	
3º	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual e en diferentes soportes.	75%	2,25%							2,25%	
3º	LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	75%	2,25%	1,12%				1,12%	si		

3º	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	75%	2,25%	1,12%					1,12%		
3º	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	75%	2,25%							2,25%	
3º	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	100%	2,25%							2,25%	
3º	LGB5.7.1. Aмосa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	100%	2,25%							2,25%	

RÚBRICAS

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	Trimestres	4 Excelente	3 Ben	2 Suficiente	1 Debe Mellorar
LGB1.1.2. Elabora un breve resumo dun texto oral.	1º, 2º, 3º	É quen de resumir un texto oral sen problemas e de xeito autónomo sempre que se lle pide.	Fai un resumo dun texto oral de forma satisfactoria.	Se se lle dá unha guía pode resumir un texto oral.	Non é quen de facer un resumo dun texto oral, nin con axuda.
LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais (explicacións sinxelas, exposicións, narracións...) presentando coherentemente a secuencia de ideas, feitos, vivencias e as súas opinións e preferencias, utilizando o dicionario se é preciso.	1º, 2º, 3º	Os seus textos orais están ben estruturados sempre.	Ten erros moi pequenos á hora de elaborar os seus textos orais.	Precisa algunha axuda para facer textos orais.	Os seus textos orais presentan moitas deficiencias.
LGB2.1.2. Identifica as ideas principais dun texto (narrativo, descritivo, expositivo) adecuado á súa idade.	1º, 2º, 3º	Sempre identifica as ideas máis destacadas dos textos.	Case sempre é quen de facelo.	Cústalle identificar as principais ideas dun texto.	Non é quen de salienta as ideas máis relevantes dun texto.
LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles e ironías evidentes, en textos de dificultade adecuada á súa idade.	1º, 2º, 3º	Sabe traballar a linguaxe non literal dos textos sempre que se lle propoñen.	Case sempre é quen de interpretar os recursos literarios.	Interpreta algúns dos recursos literarios que se lle presentan.	Non sabe interpretar personificacións, hipérboles nin ironías evidentes.
LGB2.1.5. Identifica a estrutura xeral dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas pronominais sinxelas).	1º, 2º, 3º	Sempre que se lle presentan é quen de identificar a estrutura e cohesión dun texto.	Case sempre identifica a estrutura e cohesión dos textos que se lle propoñen.	As veces é quen de recoñecer a estrutura e cohesión nos textos.	Non sabe recoñecer a estrutura e cohesión nos textos que se lle presentan.
LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	1º, 2º, 3º	Subliña de xeito moi satisfactorio os textos.	Case sempre subliña os textos ben.	Precisa algunha axuda para subliñar textos.	Non sabe subliñar textos, aínda que se lle den indicacións.
LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	1º, 2º, 3º	Domina a técnica do resumo.	Fai resumos con bastante corrección.	Os seus resumos precisan dalgún apoio.	Aínda que se lle axude non é quen de facer resumos.

LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	1º, 2º, 3º	Domina a técnica da planificación antes de facer un texto.	Adoita planificar os textos que elabora correctamente.	Se se lle axuda planifica ben os seus textos.	Non é quen de facer a planificación dos textos que vai escribir, aínda que se lle axude.
LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia xeral e de xeito creativo.	1º, 2º, 3º	Os seus textos están moi ben feitos.	A estrutura dos seus textos é satisfactoria.	Os seus textos teñen algunhas lagoas na estrutura e coherencia.	Non estrutura ben os textos en estes tampouco teñen moita coherencia.
LGB3.1.3. Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	1º, 2º, 3º	Sempre emprega ben os signos de puntuación.	Case sempre os usa con corrección.	Ten algunha dificultade cos signos de puntuación.	Non utiliza de forma axeitada os signos de puntuación.
LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe.	1º, 2º, 3º	Domina o uso das normas lingüísticas.	Adoita facer uso axeitado das normas lingüísticas.	Cústalle o emprego das normas lingüísticas.	Non sabe usar correctamente as normas lingüísticas.
LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	1º, 2º, 3º	Os seus textos son diversos e están ben construídos sempre.	Adoita escribir diferentes textos con corrección.	Se se lle axuda é quen de facer diversos textos.	Non é quen de facer textos de diferentes tipos aínda que se lle axude.
LGB3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos) seguindo un guión establecido.	1º, 2º, 3º	Á partir dun guión sabe facer textos de diversos tipos sempre que se lle pide.	Adoita facer os textos seguindo un guión case sempre.	As veces escribe textos a partir dun guión.	Non é quen de seguir un guión e facer un texto.
LGB3.3.1. Elabora por escrito textos moi sinxelos do ámbito académico (cuestionarios, resumos, informes sinxelos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e co- municar información.	1º, 2º, 3º	Sabe confeccionar textos escritos de ámbito académico para traballar a información con corrección sempre.	Adoita elaboralos para traballar coa información.	Se se lle axuda é quen de elaboralos para obter, organizar e comunicar información.	Os seus escritos do ámbito académico son defectuosos, aínda que se lle axude.
LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, interliñado... en calquera soporte.	1º, 2º, 3º	A súa presentación dos texto é correcta sempre.	Case sempre presenta os textos de maneira axeitada.	Se se lle guía coida a presentación dos seus textos.	Non coida a presentación dos seus textos aínda que se lle guíe.

LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	1º, 2º, 3º	Diferencia adecuadamente os xéneros textuais sempre.	Case sempre é quen de distinguir entre narrativa, poesía e teatro.	Sabe dicir de que xénero é un texto dado se se lle axuda.	Non distingue entre os diversos xéneros literarios nin con axuda.
LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas.	1º, 2º, 3º	Domina a escritura de relatos e poemas con distintas finalidades.	Adoita compoñer poemas e relatos axeitadamente.	Ten algunha dificultade á hora de compoñer poemas e relatos.	Non é quen de recrear e compoñer poemas nin relatos.
LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios adaptados á súa idade.	1º, 2º, 3º	Amósase sempre moi participativo cara a dramatizar textos da literatura.	Case sempre apúntase a dramatización.	Non moi a miúdo participa en dramatizacións.	Non participa nas dramatizacións de textos literarios.
LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas, e como recurso de gozo persoal.	1º, 2º, 3º	Valora moi axeitadamente a literatura.	A súa valoración da literatura é positiva.	A súa valoración da literatura é aceptable.	Non valora axeitadamente a literatura.
LGB5.7.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	1º, 2º, 3º	Ten unha actitude respectuosa e curiosa acerca doutras culturas sempre.	Case sempre amosa respecto e curiosidade respecto a outras culturas.	Ás veces valora a diversidade cultural e respecta outras culturas.	Non é quen de valorar a diversidade cultural nin os costumes alleos.
LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes enunciados, palabras e sílabas.	1º	Sempre é quen de denominar correctamente os textos e diferencia entre enunciados, palabras e sílabas.	Adoita denominalos e diferenciar entre enunciados, palabras e sílabas.	Cústalle denominar ben textos e diferenciar entre enunciados, palabras e sílabas.	Non sabe dicir o tipo dos textos cos que traballa nin diferencia entre enunciados, palabras e sílabas.
LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	1º	Domina o concepto de sílaba e sabe distinguir cal é a tónica.	Recoñece que é unha sílaba e sabe atopar a sílaba átona e a tónica.	Cústalle diferenciar a sílaba tónica a as sílabas dunha palabra.	Non diferencia as sílabas de cada palabra nin sabe cal é a tónica e a átona.
LGB4.1.5. Sinala o xénero e número de palabras dadas e cámbiao.	1º	Domina os conceptos de xénero e número.	Sabe recoñecer xénero e número dos	Cústalle sinalar xénero e número	Non identifica o xénero nin o número.

			substantivos.	das palabras dadas.	
LGB4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación.	1º	Domina os signos de puntuación.	Emprega ben os signos de puntuación case sempre.	Se se lle guía usa con corrección os signos de puntuación.	Non fai un uso axeitado dos signos de puntuación.
LGB4.7.1 Recoñece palabras derivadas e compostas, identificando e formando familias de palabras.	1º	Sempre aplica correctamente as palabras derivadas, compostas e as familias de palabras.	A miúdo as recoñece axeitadamente.	Cústalle recoñecelas.	Non é quen de recoñecer as palabras derivadas e compostas, tampouco identifica nin forma familias de palabras.
LGB4.7.2 Recoñece e usa sinónimos, antónimos, palabras polisémicas de uso habitual.	1º	De forma autónoma emprega axeitadamente sinónimos, antónimos e palabras polisémicas.	Case sempre o fai.	Faino se se lle dá algunha axuda.	Non é quen de empregar correctamente sinónimos, antónimos nin palabras polisémicas.
LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación.	2º	É quen de aplicar as normas de acentuación con corrección.	Case sempre acentúa axeitadamente.	Ten algunha dificultade coa acentuación das palabras.	Non acentúa correctamente.
LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas básicas, aplicándoas nas súas producións escritas.	2º	Ten dominio sobre as normas ortográficas básicas.	Adoita dominar as normas ortográficas básicas.	Con axuda escribe correctamente as normas ortográficas básicas.	Non aplica axeitadamente as normas ortográficas básicas.
LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: adición, causa, oposición, contradición...	2º	Usa correctamente diversos conectores nas súas producións.	Case sempre emprega diferentes conectores nos seus textos.	Utiliza os conectores básicos entre oracións con algunha axuda.	Non usa axeitadamente os conectores básicos entre oracións.
LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	2º	Diferencia adecuadamente os xéneros textuais sempre.	Case sempre é quen de distinguir entre narrativa, poesía e teatro.	Sabe dicir de que xénero é un texto dado se se lle axuda.	Non distingue entre os diversos xéneros literarios nin con axuda.
LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo	2º	Domina a escritura de relatos e poemas con distintas finalidades.	Adoita compoñer poemas e relatos axeitadamente.	Ten algunha dificultade á hora de compoñer poemas e relatos.	Non é quen de recrear e compoñer poemas nin relatos.

ou lembranzas.					
LGB4.1.2. Identifica o tempo verbal (presente, pasado e futuro) en formas verbais dadas.	3º	Recoñece perfectamente o tempo e as formas verbais.	Case sempre é quen de identificar o tempo e as formas verbais.	Con axuda os identifica.	Non sabe identificar nin o tempo nin as formas dos verbos.
LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	3º	Domina a colocación do pronome átono.	Adoita empregar correctamente a colocación do pronome átono.	Ten certa dificultade para colocar o pronome átono.	O seu dominio na colocación do pronome átono non é axeitado.
LGB4.5.1 Identifica intuitivamente, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito.	3º	Identifica sempre o suxeito de forma autónoma e intuitiva.	A miúdo identificao .	Cústalle identificar o papel semántico do suxeito.	Non é quen de indentificar o papel semántico do suxeito.
LGB4.5.2 Sinala intuitivamente o verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, en oracións.	3º	Sinala sempre de forma intuitiva o verbo e os seus complementos.	Case sempre sinala o verbo e o suxeito correctamente.	Ten algunha dificultade a hora de sinalar o verbo e o suxeito.	Non domina a identificación do verbo e complementos, nin a do suxeito.
LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	3º	Non mestura as linguas coas que ten contacto nunca.	Adoita non mesturar as linguas que posúe.	Ás veces mestura algunha das linguas que estuda.	Mestura case sempre as diversas linguas que está aprendendo.
LGB5.3.1. Identifica o xénero literario ao que pertencen uns textos dados: narrativa, poesía e teatro.	3º	Diferencia adecuadamente os xéneros textuais sempre.	Case sempre é quen de distinguir entre narrativa, poesía e teatro.	Sabe dicir de que xénero é un texto dado se se lle axuda.	Non distingue entre os diversos xéneros literarios nin con axuda.

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Comprensión Oral

- Extraer o sentido global de mensaxes orais de uso cotiá.
- Recoñecer as ideas principais de textos extraendo a información relevante.

- Facer pequenas deducións a partires do escoitado.

Expresión Oral

- Expresión oral correcta en conversas, diálogos, informacións,... tendo en conta o vocabulario cotiá.

- Recitar, narrar e describir.
- Formular preguntas coherentes co tema tratado.
- Respetar normas de interacción comunicativa (escoitar, quenda...)

Lectura

- Ler polo menos 90 palabras por minuto de forma fluída.
- Lectura en voz alta e de forma silenciosa, facendo as pausas oportunas e con entoación correspondente.
- Ser quen de responder a preguntas orais e escritas sobre o que leu.
- Comprensión de textos de ata 200 palabras (contos, entrevistas, descricións, poesías, teatro, noticias, carteis,...)

Escritura

- Letra lexible e clara.
- Ditados de parágrafos completos, sen omisións, inversións, adicións ou fragmentacións.
- Ortografía: Maiúsculas en nomes propios e despois de punto.
- -mp-, -mb-,
- bl, br, -rr-, r-,
- x, cc, c/z,
- -d / -z
- uso de R despois de L, N, S
- Describir, narrar aplicando normas básicas de ortografía, nexos, signos de puntuación, interrogación e exclamación.

3.1. ÁREA DE LIBRE CONFIGURACIÓN

A LOMCE introduce en cuarto e en sexto curso esta área que conta cunha hora semanal de dedicación. Esta hora empregárase para reforzar as áreas instrumentais.

4.METODOLOXÍA DIDÁCTICA, CONSIDERANDO AS COMPETENCIAS CLAVE COMO ELEMENTO ORGANIZADOR

No curso empregarase unha metodoloxía activa, participativa e integradora, e potenciarase a aprendizaxe significativa.

Profesorado e alumnado deben ter unha actitude activa que permitan aprendizaxes significativas mediante a mobilización dos seus coñecementos previos e da memorización comprensiva.

- Debemos posibilitar que realicen aprendizaxes significativas por si mesmos.
- Proporcionar situacións de aprendizaxe que teñan sentido, coherentes coa realidade que vive o alumno e alumna, que esixan a súa actividade mental e que lle leve a reflexionar e xustificar as súas actuacións.
- Propiciar a interacción entre o alumnado, por exemplo mediante o traballo cooperativo como un dos factores que favorecen a aprendizaxe.
- Ter en conta as necesidades de cada alumno e alumna, dándolle prioridade ao tratamento á diversidade.

Considerando o papel socializador da escola, teremos en conta o traballo sobre as habilidades sociais, no que se refire á relación cos iguais e con outros adultos, o autoconcepto e autoestima.

A distribución do horario dentro de cada aula contempla a posibilidade de dispor de tempos para desenvolver algún proxecto de traballo, tempos para dedicación a aprendizaxes que requiren unha secuencia temporal determinada, tempos para actividades compartidas con grupos distintos da aula. Utilizaremos os agrupamentos flexibles, os pequenos grupos de reforzo fóra ou dentro da aula como medida para facilitar a individualización da ensinanza.

4.1. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Na área de Matemáticas utilizarase: Libro do alumno (Editorial Vicens-Vives), caderno do alumno, fichas de reforzo e ampliación, cadernos de cálculo e problemas, mapas e planos, materiais manipulables (cartolinas, papel cuadriculado...), instrumentos de medida (regra, cinta métrica, metro de carpinteiro...), escuadro, cartabón, semicírculo graduado, compás, figuras e corpos xeométricos, cordas, cintas, cordeis, xogos de pesas e medidas, básculas, xogos de moedas e billetes simulados, cronómetros, reloxos analóxicos e dixitais, calendarios, termómetros, barallas, ruletas, dados, bombos de lotería, dominós, crebacabezas, xogos de construción, calculadora, folletos de comercios cos prezos dos artigos e os posibles descontos, envases e etiquetas de produtos comerciais cos pesos e capacidades e xornais e revistas.

Na área de Lingua galega o alumnado terá o seguinte material: libro de texto (Editorial Edelvives), caderno, dicionario de galego, lapis, bolígrafos, cores, (que serán propios), libros da biblioteca de aula e da biblioteca do colexio, dicionarios de castelán e bilingüe, encerado rotuladores . Ademais tamén disporá ás veces de ordenadores e dun encerado dixital.

Na área de Lingua castelá non haberá libros do alumno. O alumnado terá caderno, dicionario de castelán, lapis, bolígrafos, cores, (que serán propios), libros da biblioteca de aula e da biblioteca do colexio, dicionarios, encerado , pizarra dixital .

Na área de Ciencias sociais utilizarase: Libro do alumno (Editorial SM), caderno do alumno, atlas do alumno, fichas de reforzo, láminas para traballar o sistema solar, a atmosfera, as diversas partes da Terra, a Prehistoria e a Idade Antiga, esfera terrestre, mapas físicos e políticos de Galicia e de España, mapas mudos e recursos dixitais: ordenador, encerado dixital, CD.

Na área de Ciencias naturais utilizarase: Libro do alumno (Editorial SM), caderno do alumno, fichas de reforzo, láminas para traballar o corpo humano, os animais, as plantas, os animais, a paisaxe..., ordenador, encerado dixital, CD.

Na área de Lingua estranxeira non se utilizara libro de texto. O material consiste en libreta, lapis, os lapis de cores, ceras, fichas de colorear, encerado dixital e ordenador...

Na área de Educación física todo o alumnado virá correctamente vestido para o desenvolvemento da actividade física, así mesmo traerá útiles de aseo para o seu uso posterior. Os materiais que se precisen para as diferentes unidades serán ofrecidos polo propio centro (colchóns, pelotas, aros, bancos...). Estes materiais deberán ser tratados con respecto por todos e todas.

Na área de Relixión, o material consiste en libro de texto, lapis, lapis de cores, ceras, plastilina. C.D., D.V.D e fichas de colorear...

Na área de Educación artística, en Plástica (será en lingua inglesa) utilizarase papel, lapis de grafito, de cores, ceras, rotuladores, plastilina, papel charón, papel de seda, papel de celofán, cartolina, cartón, goma de pegar, tesoiras, témperas, pinceis, regra e compás, material da biblioteca e material informático.

En Música: caderno cuadriculado, lapis, instrumentos PAI e PAD, reproductor de CD, a biblioteca escolar (material informático e libros de distintas editoriais).

4.2. POSIBLES ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA

Atendendo ao disposto no punto 30 do protocolo de adaptación ao contexto da COVID.19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2020-2021 e ao apartado segundo punto 3 das Instrucións de 30 de xuño de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, establécense a continuación o modo de proceder ante o suposto de actividade lectiva presencial, non presencial e semipresencial.

Supostos de actividade lectiva		
Actividade lectiva presencial	Actividades	As actividades que se realizarán estarán relacionadas cos contidos que se traballen en cada momento, segundo o previsto na programación. Poderán ser dos libros de texto, en formato ficha ou interactivas online.
	Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	O alumnado recibirá clases presenciais na aula nas que se desenvolverán os diferentes contidos de cada área e será valorado polas notas de aula tomadas polos mestres/as, así como pola realización das tarefas e/ou probas específicas que se lle propoña.
	Materiais e recursos	Fichas de repaso e ampliación. Libro do alumno/a. Folios ou follas cuadriculadas do arquivador. Ordenador, tablet ou móbil. Vídeos educativos...
	Actividades	As actividades que se realizarán estarán relacionadas cos contidos que se traballen en cada momento, segundo o previsto na programación. Poderán ser dos libros de texto, en formato ficha ou interactivas online.
	Metodoloxía	O alumnado recibirá clases presenciais e traballo online, a través da páxina web do centro (blogs de 4º A e B e/ou aulas virtuais de 4º A e B). Así, realizaranse explicacións dos

Actividade lectiva semipresencial*		contidos nas clases presenciais e enviaranse as actividades correspondentes a ditas explicacións no período non presencial, ofrecendo a posibilidade, chegado o caso, de realizar chamadas e/ou videoconferencias de seguimento para poder aclarar as dúbidas que poidan xurdir no proceso de realización das mesmas. Deste modo, o alumnado, será avaliado tanto polas notas de clase e polas probas que se puidesen facer a nivel presencial como pola realización axeitada das actividades enviadas para facer no período non presencial.
	Materiais e recursos	Fichas de repaso e ampliación. Libro do alumno/a. Folios ou follas cuadriculadas do arquivador. Ordenador, tablet ou móbil. Vídeos educativos... Blogs de 4º A e B e/ou aulas virtuais de 4º A e B dentro páxina web do centro. Servizo de videoconferencias Cico Webex.
Actividade lectiva NON presencial*	Actividades	As actividades que se realizarán estarán relacionadas cos contidos que se traballen en cada momento, segundo o previsto na programación. Poderán ser dos libros de texto, en formato ficha ou interactivas online.
	Metodoloxía	O alumnado seguirá o horario escolar para intentar manter unha rutina e un hábito de traballo diario, polo que se subirán diariamente as tarefas aos blogs de cuarto A e B e/ ou ás aulas virtuais de 4º A e B da páxina web do centro. Igualmente, manterase contacto co alumnado e as familias a través do correo electrónico, Abalar móbil e, en certas ocasións, telefónico ou por medio de videoconferencias.
	Materiais e recursos	Fichas de repaso e ampliación.

		Libro do alumno/a. Folios ou follas cuadriculadas do arquivador. Ordenador, tablet ou móbil. Vídeos educativos... Blogs de 4º A e B e/ou aulas virtuais de 4º A e B dentro páxina web do centro. Servizo de videoconferencias Cisco Webex.
--	--	---

*Tanto no caso de actividade lectiva semipresencial, como non presencial, no suposto de que algún alumno/a non contase coa posibilidade de ter acceso a Internet facilitaráselle as actividades pertinentes en papel que se lle farán chegar por medio da Cruz Vermella á súa casa, e realizaranse as explicacións pertinentes, así como se manterá o contacto por vía telefónica. E por tanto, a partir da información recollida a través dos contactos telefónicos, procederase á avaliación de dito discente/s.

5. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Para que o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais, dificultades específicas de aprendizaxe, trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH) ou altas capacidades intelectuais, por se incorporar tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar, poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais e os obxectivos e as competencias da etapa, estableceranse as medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu progreso adecuado, de conformidade co disposto nos artigos 71 a 79 bis da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio.

Entre as medidas indicadas na epígrafe anterior considéranse as que garantan que as condicións de realización das avaliacións se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

A escolarización do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo rexerase polos principios de normalización e inclusión e asegurará a súa non-discriminación e a igualdade efectiva no acceso e permanencia no sistema educativo.

A identificación e a valoración do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo e, de ser o caso, a intervención educativa derivada desa valoración, realizarase da forma máis temperá posible, nos termos que determine a consellería competente en materia de educación. Os centros educativos deberán adoptar as medidas necesarias para facer realidade esa identificación, valoración e intervención.

Na aula hai unha alumna con materia suspensa do curso pasado , que será reforzada na materia.

5.1. ACTIVIDADES DE REFORZO E RECUPERACIÓN

Co fin de poder determinar, de forma obxectiva, o nivel competencial do alumnado, o curso 2021-2022 comezará cunha avaliación inicial de cada área o cal tamén axudará, xunto coa análise dos informes individualizados do curso anterior, a detectar as carencias e necesidades do alumnado e poder así axustar unha adecuada resposta docente.

Por tanto, proporáselle ao alumnado ao longo do primeiro trimestre actividades de reforzo axeitadas, tendo en conta as necesidades de cada alumno e alumna e priorizando que acaden os mínimos esixibles para o logro das competencias clave, e especialmente as capacidades de expresión e comunicación lingüística, obxectivo principal do centro para este curso.

Estas actividades de recuperación serán levadas a cabo na aula polo propio profesorado do alumno/a.

Estas actividades atópanse recollidas nas programacións de aula. Tamén se poderá recorrer ao material que puntualmente deba ser elaborado polo profesorado. Algunhas destas actividades son:

Área de Matemáticas:

- Exercicios con números de 3, 4, 5, 6 ou 7 cifras. Lectura, escritura, comparación, descomposición.
- Sumas e restas levando.
- Táboas de multiplicar. Multiplicacións.
- Divisións. Divisor con unha ou dúas cifras.
- Estimacións de sumas, restas e produtos.
- Problemas dunha ou dúas operacións.
- Exercicios de medidas de lonxitude, capacidade, masa, tempo.
- Actividades sobre rectas, ángulos, triángulos, cuadriláteros, paralelogramos.
- Elaboración e interpretación de diferentes gráficos e táboas.

Área de Ciencias naturais:

- Esquemas do corpo humano: ósos , músculos e órganos.
- Frases sobre os sentidos.
- Cadros sobre seres vivos. As funcións vitais.
- Cadros sobre seres inertes. Rochas e minerais.
- Frases sobre animais vertebrados e invertebrados.

Área de Ciencias sociais:

- Esquemas e debuxos sobre o Sol, a Terra, a Lúa: movementos, relación entre eles.
- Fichas sobre a auga: estados, ciclo.
- Fichas sobre o aire e o tempo atmosférico.

- Fichas de verdadeiro e falso sobre máquinas e enerxía.
- Mapas e planos sobre as paisaxes e os territorios.
- Gráficos e táboas sobre servizos e institucións.
- Frases sobre datos históricos para coñecer o pasado.

Áreas de Lingua galega e de Lingua castelá:

Comprensión oral:

- Contar con poucas palabras un conto coñecido, previamente escoitado.
- Resumir unha noticia (que sexa impactante) con poucas palabras.
- Completar frases

Expresión oral:

- Contar de forma breve un suceso.
- Facer diálogos con palabras moi coñecidas.
- Describir un animal que lle guste.
- Facer preguntas aos compañeiros de acordo co tema tratado.
- Respetar as quendas de preguntar-responder.
- Ler con fluidez e claridade lecturas variadas.

Escritura:

- Escribir correctamente frases sobre o tema do día.
- Escribir listas de nomes propios e facer frases sinxelas con eles.
- Escribir palabras con mp, mb, bl, br, rr, r, x, cc, c/z, d, z. Logo facer frases con elas.
- Completar escritos onde apareza r despois de l, n, s.
- Describir obxectos coñecidos aplicando as normas básicas de ortografía.
- Facer ditados de non máis de 6 frases usando as regras de ortografía.
- Buscar as palabras que estean mal escritas nun texto breve. Correxilas e facer frases con elas.
- Facer copiados de non máis de 10 liñas, fixándose na ortografía.

Área de Lingua estranxeira- Inglés:

- Actividades orais e escritas do vocabulario traballado.
- Relacionar imaxes coas etiquetas correspondentes.
- Cancións sobre os temas traballados.
- Repetición oral de vocabulario, frases, fórmulas habituais...

Área de Educación física:

- Escoitado un xogo que o explique aos seus compañeiros 1º como o escoitou e logo con pequenas variacións para que o poidan desenvolver todos.
- Promover xogos de expresión corporal para visualizar as problemáticas de comportamento e desenvolver habilidades sociais
- Visualizar o estado do material de aula ao principio e ao remate da clase e que comprobe que queda perfectamente.
- Saltar á corda so ou en compañía, compartindo cancións.
- Que invente un xogo sinxelo de pelota e que sexa quen de explicalo.
- Que mostre con mímica como se pode asear correctamente.
- Que explique correctamente xogos sinxelos para ser xogados por todos (de pillar, de saltar...).

Área de Relixión:

- Completar frases sobre o Nadal.
- Sopas de letras de obxectos relixiosos.
- Descifrar códigos sobre a amizade.
- Completar esquemas sobre a natureza.

Área de Valores sociais e cívicos:

- Debuxarse a si mesmo e salientar as características máis importantes.
- Facer debates sobre temas de interese respectando as quendas e as opinións alleas.
- Ler os dereitos e deberes que teñen os nenos e nenas.
- Reflexionar sobre a conveniencia de establecer normas de convivencia.

Na área de Educación artística:

Referente á percepción e interpretación das representacións plásticas: Actividades de observación na aula e no contorno, formas, cores, texturas.

Na expresión e creación plástica: Actividades espaciais, de discriminación de cores, texturas, etc.

- No referente á escoita, faranse actividades de discriminación auditiva (agudo/grave, ritmos en eco, pregunta/resposta, ditados rítmicos, formas musicais).
- No referente á expresión, realizaranse actividades de lecto-escritura, cancións, instrumentacións, xogos, desprazamentos, danzas...

6. AVALIACIÓN

6.1. PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación será continua e global.

Teremos en conta o progreso do alumnado na consecución dos obxectivos fixados, atendendo ás súas capacidades e ritmos de aprendizaxe.

Partiremos da avaliación inicial, que nos dá o punto de partida do alumnado. Deste xeito podemos valorar os seus progresos ata o momento da avaliación.

Instrumentos de avaliación

Para a avaliación do alumnado utilizaranse os seguintes instrumentos:

- Probas orais e/ou escritas (controis, exames...)
- Caderno de clase,
- Traballo diario,
- Observacións realizadas polo mestre na aula e referidas a técnicas de traballo, interese, actitude, etc.
- Intervencións na clase,
- Producións do alumno e da alumna (composicións, exposicións orais, traballos en grupo ou individuais...),
- Probas prácticas.

En cada proba valorarase:

- O nivel de coñecemento, de comprensión e de asimilación.
- As capacidades de análise, síntese, interpretación, aplicación. resolución de problemas e calquera outro criterio específico da área.
- A limpeza e presentación.

6.2. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

No primeiro mes do curso escolar realizarase unha avaliación inicial, que incluírá:

- A análise dos informes persoais do nivel anterior .
- Os datos obtidos polo propio titor ou titora sobre o punto de partida desde o que o alumno e a alumna inicia as novas aprendizaxes.

A avaliación inicial basearase:

- No control de contidos adquiridos no curso anterior.
- Na observación directa.
- No control de lectoescrita.

- Na análise da comprensión lectora.
- Dominio de numeración ata 5 cifras, operacións de suma e resta con levadas, multiplicación por una cifra e resolución de problemas coas anteriores operación combinadas.
- Na observación de habilidades sociais.
- Na observación do seguimento de normas e hábitos de traballo.

Os instrumentos para a realización da avaliación inicial serán:

- Fichas de control dos contidos adquiridos no curso anterior.
- Observación directa.

Despois desta avaliación farase unha valoración conxunta dos titores e titoras co equipo docente e o departamento de orientación, para adoptar medidas de reforzo, apoio e recuperación que se considerasen precisas.

En todas as áreas valorarase a limpeza e a orde, o manexo da información, a ortografía, a comprensión oral e escrita, a expresión oral e escrita e o razoamento lóxico (identificación, análise, comentario, resolución de problemas).

Seguiremos os seguintes criterios de cualificación:

- Áreas de Sociais e Naturais:
  - Contido..... 40%
  - Oralidade..... 30%
  - Producións escritas..... 30%
- Áreas de Lingua galega e castelá:
  - Oralidade.....20%
  - Lectura.....40%
  - Escritura.....40%
- Área de Matemáticas:
  - Contido.....50%
  - Resolución de problemas que engada todos os contidos....50%

En todas as áreas valorarase a limpeza e a orde, o manexo da información, a ortografía, a comprensión oral e escrita, a expresión oral e escrita e o razoamento lóxico (identificación, análise, comentario, resolución de problemas).

CUANTIFICACIÓN

Aspectos	Porcentaxe
Realización das tarefas.....	30%
Participación activa na aula.....	20%
Probas orais ou escritas.....	50%

Considérase aprobado cando o alumnado obtén unha media igual ou superior a 5 puntos.

Tendo en conta estes criterios e en función da media dos diferentes aspectos avaliados o alumnado obterá as seguintes cualificacións:

INSUFICIENTE: inferior a 5 puntos.

SUFICIENTE: 5 - 5.9 puntos.

BEN: 6 - 6.9 puntos.

NOTABLE: 7 - 8.9 puntos.

SOBRESALIENTE: 9 - 10 puntos.

En Educación artística a nota será a media ponderada de Educación musical e Educación plástica.

6.3. AVALIACIÓN INICIAL

Na primeira semana do curso escolar realizarase unha avaliación inicial, que incluírá:

- A análise dos informes individuais do curso anterior onde se especifican o nivel competencial acadado por cada alumno.
- Os datos obtidos polo propio titor ou titora sobre o punto de partida desde o que o alumno e a alumna inicia as novas aprendizaxes.

A avaliación basearase:

- No control de contidos adquiridos no curso anterior.
- Na observación directa.
- No control de lectoescrita.
- Na análise da comprensión lectora.
- Na observación de habilidades sociais.
- Na observación do seguimento de normas e hábitos de traballo.

Os instrumentos para a realización da avaliación inicial serán:

- Fichas de control dos contidos adquiridos no curso anterior.
- Observación directa.

Despois desta avaliación farase unha valoración conxunta dos titores e titoras co equipo docente e o departamento de orientación, para adoptar medidas de reforzo, apoio e recuperación que se considerasen precisas.

6.4. AVALIACIÓN DA PROPIA PROGRAMACIÓN

Ao longo do curso o profesorado fará a revisión continua da propia programación, analizando o cumprimento de obxectivos, o grado de adquisición das competencias clave, a adecuación dos contidos ao progreso real de aprendizaxe do alumnado, a metodoloxía empregada e o uso dos medios materiais e organizativos, coa finalidade de facer os axustes precisos para corrixir as insuficiencias detectadas.

Nas reunións dos mestres coa colaboración da orientadora comentarán as incidencias que se produzan no desenvolvemento do traballo realizado, coa finalidade de unificar criterios, buscar solucións e analizar o progreso de alumnos e alumnas con relación aos obxectivos e contidos programados e deseñar programas específicos de intervención no caso de ser necesarios.

Nas sesións trimestrais de avaliación os titores e titoras e os especialistas que imparten docencia no curso valorarán o proceso e a práctica docente no que está incluída a propia programación.

Ao final de curso farase unha avaliación final na que se recollerán os resultados e as propostas de mellora.

Usaremos a táboa que vén de seguido para as valoracións trimestrais.

	AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN	1	2	3	4	Propostas de mellora
1.	Coherencia na relación entre todos os elementos da programación					
2	Contribución dos contidos ao desenvolvemento dos obxectivos xerais					
3	Coherencia entre a programación de nivel e a programación de aula					
4	Contribución da metodoloxía aplicada á adquisición das aprendizaxes previstas					
5.	Correspondencia entre os obxectivos fixados					

	e os conseguidos.					
6.	Coherencia entre os criterios de avaliación e os obxectivos e contidos da programación					
7.	Valoración dos recursos en relación ás necesidades da programación					
8.	Adecuación das medidas de atención á diversidade					
9.	Correspondencia entre a planificación de plans e proxectos e as actividades realizadas Plan Lector Lingüístico Tic Consumo Medioambiente Saúde					
10	Coordinación entre os profesores e profesoras					

1. Nada   2. Pouco   3. Bastante   4. Moito

7. EDUCACIÓN EN VALORES

A comunidade educativa deste centro manifesta a necesidade de que as cuestións ambientais, as relacionadas coa saúde, coa paz, coa solidariedade, co consumo, coas relacións sociais... sexan incorporados á actividade educativa.

Tendo en conta o citado anteriormente o curso traballa proxectos referentes a saúde, medio ambiente e consumo. Este traballo posibilita ao alumnado a oportunidade de propoñer e analizar as devanditas cuestións, de adquirir sobre as mesmas determinadas actitudes e desenvolver determinados comportamentos e valores libremente asumidos.

Integramos dentro do currículo das áreas os contidos citados anteriormente que son base de aspectos culturais e sociais relevantes, e valores que deben prevalecer nun sistema democrático.

- Dentro da promoción da saúde trabállase sobre alimentación equilibrada, merendas saudables e fomentase a actividade física dentro e fóra da escola.
- En consumo trabállase sobre aforro enerxético.

- En Medio Ambiente trabállase sobre a importancia da reciclaxe, do aforro de recursos, do coidado do planeta e da non contaminación.

Outro ámbito de traballo no curso refírese a:

- Desenvolvemento de habilidades sociais: a comunicación, a cooperación, a solidariedade, o respecto aos iguais e ás normas.
- Intelixencia emocional

Este traballo faise no tempo de titoría e con materiais aportados polo departamento de orientación.

Tamén se utilizan os materiais de promoción de valores ofertados polo Concello de Pontevedra.

8. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR

Co obxectivo da formación de lectores competentes e a creación e consolidación de hábitos de lectura, todas as áreas contribuirán ao proxecto lector do centro (PLC), mediante a realización dun tempo diario de lectura obrigatoria, seguindo as pautas marcadas no mesmo PLC, que durará das 12.10 ás 12.35 horas. Esta actividade realízase cada grupo na súa aula, a continuación do período de lecer.

Cada aula está dotada dunha biblioteca para que o alumnado escollo libremente os libros para ler neste tempo. Esta biblioteca renóvase cando se precisa con libros da biblioteca do colexio.

Contribución das áreas:

Na área de Matemáticas dentro das unidades que se traballen, dedícanse os tempos necesarios para actividades de fomento da lectura, tales como buscar e traballar cos artigos ou noticias en xornais e revistas sobre: números de ata sete cifras, fraccións, táboas de cambio de moedas, táboas de horarios de medios de comunicación, distintos tipos de gráficos, textos que aludan ao diñeiro e á economía e nos que se manexe as matemáticas na vida cotiá.

Farase fincapé cos alumnos e alumnas na necesidade de ler o enunciado dos problemas con moita atención para entendelos correctamente.

Nas áreas de Lingua galega e de Lingua castelán hai un tempo programado para a lectura en todas as sesións.

Sempre se fai a lectura da lección do día en voz alta, así como tamén se len textos de lecturas do libro do alumno en prosa: contos, relatos curtos, breves narracións; ou en verso: poemas, adiviñas.

Para as prácticas de fomento da escritura o alumnado fará todos os días unha copia dun texto elixido libremente, conseguindo así unha mellora na súa caligrafía e tamén na súa ortografía. Farase fincapé nos erros cometidos para a súa corrección.

Nas áreas de Ciencias Sociais, Ciencias da Natureza, Inglés e Relixión dedícase diariamente unha parte da sesión á lectura da unidade que corresponda. Durante este tempo de lectura cada neno/a irá lendo un parágrafo en voz alta mentres os demais atenden seguindo o seu libro.

Despois da lectura dialogarase e haberá preguntas para saber se o alumnado comprendeu os textos lidos.

Tamén se realizarán actividades escritas como, por exemplo, copia de resúmenes dos temas, de textos, etc...

Na área de Educación artística realizaranse lecturas relacionadas cos artistas que se traballan durante o curso, para familiarizarse coa súa obra, o seu movemento.

Lectura de textos referentes á linguaxe musical, aos instrumentos, compositores, tipos de música, lectura e instrumentación de contos musicais, lectura e escritura de cancións, rimas e contos musicais, creación de letras para rimas e cancións, coplas para os maíos...

Actividades que supoñan procura de información, lectura, selección e composición escrita.

9. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

No cuarto curso perfeccionaranse as aprendizaxes fundamentais (comprensión lectora e interpretación correcta das ordes), fomentarse a creación de textos, atendendo á corrección e a expresión, realizaranse tarefas de cálculo mental e resolución de problemas e iniciarase ao alumnado no mundo da comunicación electrónica e no uso da internet para a procura de información.

En todas as áreas o alumnado poderá facer procuras guiadas na internet, sempre que sexa preciso e posible.

Na área de Matemáticas utilizamos:

- Material informático de apoio que contén gráficos, mapas, táboas, representacións de figuras xeométricas etc.,
- Actividades interactivas organizadas para repasar as unidades.

Na a área de Lingua galega utilizamos:

- Material que contén cancións, historias, xogos así como actividades interactivas organizadas para repasar as unidades,

- CDs que conteñen gravacións de cancións e actividades de comprensión oral.

Na área de Lingua castelá utilizaremos:

- Material multiROM relacionado cos contidos, Internet para consultar dicionarios e enciclopedias para obter información sobre un tema.
- Buscarase a produción de textos e presentacións de traballos empregando os recursos dixitais.

Na áreas de Ciencias Sociais e Ciencias da Natureza utilizamos:

- Material multiROM que contén xogos e actividades interactivas.

Na área de Relixión utilizamos:

- Material multiROM que contén cancións, historias, xogos así como actividades interactivas.
- DVD que contén películas de carácter histórico-relixioso.
- CDs que conteñen a gravacións de cancións e actividades de comprensión oral.

Na área de Educación artística utilizaranse programas informáticos de manipulación de imaxes, cunha finalidade expresiva, e experimentaranse algunha das posibilidades que ofrecen as ferramentas informáticas para a creación artística e gráfica.

10. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Para conseguir unha óptima convivencia, nun clima de diálogo e boas relacións entre todos os compoñentes do cursp, adoptaranse unha serie de medidas que serán difundidas, aclaradas e recordadas a todos e a todas.

As accións que se desenvolverán estarán relacionadas con:

- O fomento da convivencia entre os membros do curso.
- A adquisición de valores democráticos
- A prevención de condutas que poidan alterar a vida normal da aula-centro.

Programaranse actividades en común (visionado de películas, lecturas, charlas), actividades de colaboración e participación de nais/pais na vida da escola arredor das conmemoracións.

O alumnado será informado nos primeiros días de clase, dos seus dereitos e deberes recollidos nas normas de organización e funcionamento.

Serán acordadas, en cada aula, unhas normas para o funcionamento da mesma.

Traballaranse as habilidades sociais no tempo de titoría.

Propiciarase o uso das canles establecidas nas normas de organización para que o alumnado exprese as súas discrepancias ou suxestións. (Asembleas de aula)

En cada aula haberá follas de incidencias onde se recollerán as situacións conflitivas que vaian xurdindo ao longo de cada mes, e que serán remitidas á Xefatura de Estudos para o seu estudo.

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO

As accións de contribución ao proxecto lingüístico do centro que realizamos no 4º curso están encamiñadas a mellorar a competencia lingüística do noso alumnado en todas as linguas, entendida esta como o elemento básico fundamental para a adquisición de novas aprendizaxes e para o desenvolvemento persoal.

O traballo concretarase en actividades para fomentar a capacidade lecto-escritora e a produción de textos orais e escritos, así como actuacións encamiñadas a potenciación da biblioteca e á elaboración de traballos de investigación.

- Incluirase entre os criterios de avaliación os referidos á corrección lingüística: respecto da norma ortográfica, corrección léxica e gramatical e calidade na presentación dos escritos.

- Audicións para a comprensión de textos orais axeitados a cada área e idade.
- Exercicios de comprensión de textos escritos.
- Produción de textos escritos, centrados nas técnicas de composición de textos e o desenvolvemento de ideas, con textos de carácter diverso, adecuados á idade e á área curricular.

- Produción de textos orais como: asuncións/representacións nun contexto determinado de roles pactados previamente, dramatizacións de situacións de fala habituais, explicacións de como se chega a unha determinada dirección, presentacións de reclamacións, conversacións/ asembleas sobre temas do grupo ou de actualidade, exposicións, expresións dos sentimentos que provoca a observación de obras de arte, descrición de imaxes diversas (edificios, paisaxes, esculturas...), debates sobre temas controvertidos ou actuais...

- Colaboración coa biblioteca do centro, participando nalgunhas actividades propostas para potenciar o seu uso.

Participaremos nalgunhas das actividades propostas polo EDLG que consideremos axeitadas ás características e ritmo do noso alumnado.

Referente á programación integrada de contidos e lingua, o alumnado deste curso ten como lingua vehicular, dentro da expresión plástica, a inglesa.

Queremos con iso ampliar o vocabulario en inglés relacionado cos contidos da citada área para posibilitar a mellora nas destrezas orais relacionadas coa lingua inglesa e a comprensión da mesma.

12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

O equipo de mestres do curso propondrá actividades que axuden ao alumnado a pensar e a axilizar a mente: contos, resumos, poesías que non haberá que traer rematados se non pensados e ás veces cun pequeno guión escrito.

Para facilitar o uso da informática tamén poderá solicitarlles buscas sinxelas a través da internet para complementar o traballo de aula, que farán supervisados pola súa familia.

Como complemento das actividades de ensino-aprendizaxe proxectadas nas programacións de aula segundo os contidos correspondentes a este curso, contemplamos a posibilidade de participar en actividades ofrecidas por entidades tales como o Concello (Pazo da cultura, biblioteca, Salón do libro), a Deputación, a Consellería e outras institucións culturais, artísticas, lúdicas etc., .Igualmente organizaranse outras actividades pola escola (Samaín, Magosto, Nadal, día da Paz, etc.).

